

คู่มือ ความรู้พื้นฐานและการปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐

คำนำ

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ตามมาตรา ๙ บัญญัติว่าหน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดและตามประกาศของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวกำหนดให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งจะต้องจัดให้มีสถานที่และจัดเตรียมข้อมูลข่าวสารไว้ใน “ศูนย์ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ” เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจดูข้อมูลข่าวสารได้อย่างสะดวก

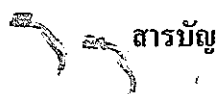
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดตั้งศูนย์พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ และเพื่อบังคับให้เป็นไปตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังนั้น กฟภ. จึงดำเนินการจัดตั้งศูนย์พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของ กฟภ. จำนวน ๑๓ แห่ง ซึ่งตั้งอยู่ในส่วนกลาง ๑ แห่ง ส่วนภูมิภาค ๑๒ แห่ง และการจัดทำคู่มือการจัดตั้งศูนย์ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของ กฟภ. เพื่อสนับสนุนให้ศูนย์ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารในสังกัด กฟภ. นำไปปฏิบัติในทิศทางตามมาตรา ๗ และมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการของหน่วยงาน ผู้ควบคุม บุคลากรประจำศูนย์ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสาร กฟภ. ทุกแห่งและเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการที่เอื้อต่อการรับรองสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการของประชาชน ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายต่อไป

ศูนย์ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของ กฟภ.

คณะกรรมการพิจารณาดำเนินการด้านข้อมูลข่าวสารของ กฟภ.

ตุลาคม ๒๕๔๔

• ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540	1
• แนวคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ / คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	8
• แนวทางการจัดให้มีศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ	9
• ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	
- หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู พร้อมคำอธิบายประกอบ	10
- การเรียกค่าธรรมเนียมการขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการ	26
- กำหนดให้ประกาศประกวดราคาและประกาศสอบราคาของหน่วยงานของรัฐที่หัวหน้าส่วนราชการลงนามแล้วเป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา 9 (8)	28
- กำหนดให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐเป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ตามมาตรา 9 (8)	29
○ แบบ สขร. 1 : สรุปผลการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือน	30
• พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540	31
• กฎกระทรวง ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540	47
• ตัวชี้วัดตามกรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ	50
• ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. 2544	54
• ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี	72
- กำหนดแบบเอกสารตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. 2544	
• มติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540	84
• การแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาคำเนิการด้านข้อมูลข่าวสารของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	91
• การปรับปรุงวิธีการจัดเก็บเอกสาร พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ	94
• บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) เรื่อง การเป็นเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาศูนย์ข้อมูลข่าวสารของรัฐระดับกระทรวง	96
• ภาคผนวก	94
- ใบคำร้องขอค้นคว้าข้อมูลข่าวสารของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	102
- แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้รับบริการฯ	103
- แบบรายงานการติดตามประเมินผลของหน่วยงานของรัฐ	105

ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540

ความเป็นมา

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 เกิดขึ้นในยุค “รัฐบาลโปร่งใส” ของนายอานันท์ ปันยารชุน ซึ่งได้แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงระบบบริหารราชการขึ้นคณะหนึ่ง คณะกรรมการชุดนี้ได้ยกร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการขึ้น และร่างกฎหมายเสร็จสมบูรณ์แต่ก็ยังไม่ผ่านการพิจารณาจากสภาผู้แทนราษฎร เนื่องจากมีการยุบสภาเสียก่อนทั้งในสมัยรัฐบาลนายชวน หลีกภัย และรัฐบาลนายบรรหาร ศิลปะอาชา จนในที่สุดรัฐบาลพลเอกชวลิต ยงใจยุทธได้ส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาอีกครั้ง และสภาผู้แทนราษฎร ได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2540 โดยได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2540 จึงมีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศคือ ตั้งแต่วันที่ 9 ธันวาคม 2540 เป็นต้นมา

เหตุผลในการประกาศใช้กฎหมาย

1. เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสารมีโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐ เพื่อจะได้สามารถแสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิทางการเมืองได้โดยถูกต้องกับความเป็นจริง และส่งเสริมให้รัฐบาลเป็นรัฐบาลของประชาชนมากขึ้น
2. เพื่อกำหนดข้อยกเว้นในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ชัดเจนและจำกัดการปกปิดเฉพาะข้อมูลข่าวสารที่หากเปิดเผยแล้วจะเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติหรือต่อประโยชน์ที่สำคัญของเอกชน โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องให้เหตุผลด้วยว่าที่เปิดเผยไม่ได้เพราะเหตุใด
3. เพื่อคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารของราชการไม่ให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลต่อผู้อื่น

แนวคิด

หลักสำคัญของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 คือ การรับรองสิทธิของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันที่กำหนดว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ...”

สาระสำคัญของกฎหมายฉบับนี้เป็นการรับรองว่าข้อมูลข่าวสารของราชการเกือบทั้งหมดหรือโดยส่วนใหญ่จะต้องสามารถเปิดเผยต่อสาธารณะได้ โดยมีข้อยกเว้นเฉพาะกรณี

“บุคคล” หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติไทยและบุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทย แต่ที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย (มาตรา 21)

* หังศักดิ์ ชุมสาย ณ อยุธยา รวบรวมจาก “คู่มือวิทยากรตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540” ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ, 2543.

ประเภทข้อมูลข่าวสารของราชการ

ข้อมูลข่าวสารของราชการแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ข้อมูลข่าวสารที่ต้องเปิดเผยเป็นการทั่วไป

1.1 ข้อมูลข่าวสารที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา อาทิ โครงสร้างและการจัดองค์กร ในการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ สรุปอำนาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสาร หรือคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบแบบแผน นโยบาย เป็นต้น

1.2 ข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู (มาตรา 9) อาทิ ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน รวมทั้งความเห็นแย้งและคำสั่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีของปีที่กำลังดำเนินการ สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะเป็นการผูกขาด ตัดตอน หรือสัญญาร่วมทุนกับเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะ และประกาศการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นต้น

1.3 ข้อมูลข่าวสารที่คัดเลือกไว้ให้ประชาชนศึกษาค้นคว้า (เอกสารประวัติศาสตร์ : มาตรา 26) ได้แก่ ข้อมูลข่าวสารที่หน่วยราชการของรัฐไม่ประสงค์จะเก็บรักษาไว้หรือข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา 14 เมื่อมีอายุครบ 75 ปี และข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 15 เมื่อมีอายุครบ 20 ปี นับแต่วันที่เสร็จสิ้นการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารนั้น ให้หน่วยงานของรัฐส่งมอบให้แก่หอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาเพื่อให้ประชาชนศึกษาค้นคว้า

2. ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล หมายถึง ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวบุคคล เช่น การศึกษา ฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม หรือประวัติการทำงาน บรรดาที่มีชื่อของผู้นั้น หรือเลขหมาย รหัส หรือสิ่งบอกลักษณะอื่นที่ทำให้หมายความว่ารวมถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรมแล้วด้วย

3. ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผย

3.1 ข้อมูลข่าวสารของราชการที่เปิดเผยไม่ได้ ได้แก่ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ จะเปิดเผยมิได้ (มาตรา 14)

3.2 ข้อมูลข่าวสารของราชการที่เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผย โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของประชาชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน อาทิ การเปิดเผยที่จะก่อให้เกิดความเสียหาย สิทธิในการขอสำเนา หรือสำเนาที่มีการรับรอง สิทธิในการขอข้อมูลอื่นใดนอกจากข้อมูลที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา หรือได้จัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูเองแล้ว สิทธิที่จะได้รับคำแนะนำ สิทธิในการร้องเรียนและอุทธรณ์ สิทธิที่จะรู้ข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับตนและสิทธิในการขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล และสิทธิในการศึกษาค้นคว้า

ประชาชนสามารถใช้สิทธิเพื่อรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการได้ โดย

- การอ่านราชกิจจานุเบกษา
  - การตรวจดูข้อมูลข่าวสารตามที่หน่วยงานจัดไว้
  - การไปขอข้อมูลข่าวสารที่ต้องการ ณ หน่วยงานที่ครอบครองข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ
- หากไม่ได้รับความสะดวกหรือได้รับการปฏิเสธ ก็สามารถร้องเรียนหรืออุทธรณ์ต่อ

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้

หลักสำคัญอีกประการของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ ก็คือ การรับรองสิทธิของประชาชนที่จะได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยไม่จำเป็นต้องเป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือมีส่วนเกี่ยวข้องใด ๆ

ประเด็นการพิจารณาเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการแก่ประชาชน

ในการให้บริการข้อมูลข่าวสารของราชการแก่ประชาชน มีประเด็นการพิจารณาในการเปิดเผยข้อมูลดังนี้

1. คำขอ ข้อมูลข่าวสารนั้นเป็นคำขอตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการหรือไม่ ? (มาตรา 11)

คำขอเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารอาจมีได้โดยอาศัยฐานแห่งสิทธิหรืออำนาจหน้าที่ตามกฎหมายได้หลายประเภท และอาจเกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับที่มีลำดับชั้นแตกต่างกันได้ ซึ่งต้องพิจารณาว่าคำขอตามกฎหมายใดเป็นกฎหมายเฉพาะหรือไม่ และคำขอใดอาศัยฐานแห่งกฎหมายทั่วไป นอกจากนั้นคำขอข้อมูลข่าวสาร หรือคำขอความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐ ย่อมเป็นไปตามกฎหมายเฉพาะหรือมติคณะรัฐมนตรี ตัวอย่างเช่น...

คำขอตรวจเอกสารที่จำเป็นต้องรู้เพื่อการโต้แย้งหรือชี้แจงหรือป้องกันสิทธิของตนในการพิจารณาทางปกครอง ตามมาตรา 31 พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539

คำขอรับทราบข้อมูลข่าวสารของราชการเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา 6(1) พ.ร.บ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535

คำขอตรวจเอกสารเกี่ยวกับสมาคมที่นายทะเบียนรักษาไว้หรือขอคัดสำเนาเอกสารตามมาตรา 108 ปพพ.

คำขอตรวจหลักฐานหรือคัดสำเนารายการเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน ตามมาตรา 10 พ.ร.บ.บัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.2526

คำขอตรวจข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของเจ้าของข้อมูลตามมาตรา 25 พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540

2. ผู้รับคำขอเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายหรือไม่ ? (มาตรา 4)

หน่วยงานของรัฐผู้ครองครองข้อมูลตามอำนาจหน้าที่มีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมาย โดยผู้มีอำนาจหน้าที่ในฐานะผู้มีอำนาจทำการแทนหน่วยงานของรัฐตามกฎหมายปฏิบัติ หรืออาจมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติตามสายบังคับบัญชาก็ได้

3. ข้อมูลข่าวสารที่ขอเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการหรือไม่ ? (มาตรา 4)

ข้อมูลข่าวสารที่ขอได้จะต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่แล้ว และอยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ

4. ข้อมูลข่าวสารที่ขออยู่ในความควบคุมดูแลของผู้รับคำขอหรือไม่ ? (มาตรา 12)

ในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่ขอมีได้อยู่ในความควบคุมของหน่วยงานที่รับคำขอ หน่วยงานของรัฐต้องให้คำแนะนำเพื่อไปยังคำขอต่อหน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นโดยไม่ชักช้า

ถ้าเป็นข้อมูลข่าวสารที่จัดทำโดยหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น และระบุห้ามเปิดเผยไว้ตามระเบียบรักษาความลับของราชการ ให้ส่งคำขอไปยังหน่วยงานของรัฐผู้จัดทำข้อมูลข่าวสาร เพื่อมีคำสั่งต่อไป

5. ผู้ขอข้อมูลข่าวสารเป็นคนต่างด้าวหรือไม่ ? (มาตรา 4 มาตรา 9 วรรค 4 มาตรา 11 วรรค 5 มาตรา 21)

คนต่างด้าวที่ไม่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยหรือนิติบุคคลต่างด้าวอาจมีสิทธิขอข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9 หรือมาตรา 11 ได้ตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง คนต่างด้าวที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยมีสิทธิได้รับความคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเช่นเดียวกับคนสัญชาติไทย

6. ข้อมูลข่าวสารที่ขอเป็นข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่รักษาเป็นความลับหรือไม่ ? (ประมวลกฎหมายอาญา หรือกฎหมายเฉพาะ มาตรา 15)

ข้อมูลข่าวสารบางประเภทมีกฎหมายเฉพาะกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐรักษาไว้เป็นความลับ เช่น ความลับของผู้อื่น ซึ่งเจ้าพนักงานล่วงรู้มาตามหน้าที่หรือในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพ

7. คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะต้องระบุอะไรบ้าง ? (มาตรา 15 มาตรา 40 พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการ)

ต้องระบุว่าที่เปิดเผยไม่ได้เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใด และเพราะเหตุใด และต้องระบุว่าผู้ขอข้อมูลข่าวสารอาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง โดยยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ

8. การพิจารณาคำขอข้อมูลข่าวสารจะต้องดำเนินการให้เสร็จภายในเวลานานเท่าใด ? (มาตรา 11 วรรคแรก)

หน่วยงานของรัฐต้องจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร

การจัดหาข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชนตามคำขอ (ตามมาตรา 11)

มีหลักการพิจารณาดังนี้

1. ผู้ขอเป็นบุคคลสัญชาติไทย หรือบุคคลต่างด้าวที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย โดยผู้ขอไม่จำเป็นต้องมีส่วนได้เสียและไม่ต้องระบุเหตุผลว่าขอข้อมูลนั้นไปเพื่ออะไร

2. คำขอของผู้ที่ระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามสมควร ไม่จำเป็นต้องระบุถึงรายละเอียดว่าหนังสือเลขที่ ลงวันที่เท่าใดและข้าราชการมีหน้าที่ต้องให้คำแนะนำอธิบายถึงคำขอหรือข้อมูลที่ขอเพื่อให้เข้าใจง่าย

3. แต่ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวต้องมีอยู่แล้วและอยู่ในสภาพที่พร้อมจะให้ได้ โดยไม่ต้องไปจัดทำวิเคราะห์ จำแนก รวบรวมหรือจัดให้มีขึ้นใหม่ แต่ถึงแม้จะไม่มี หากหน่วยงานของรัฐเห็นเป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์ก็อาจจัดทำขึ้นให้ใหม่

4. แต่หากมีการขอจำนวนมากหรือบ่อยครั้ง โดยไม่มีเหตุผลจนสมควร หน่วยงานของรัฐสามารถปฏิเสธคำขอนั้นได้

5. หากข้อมูลข่าวสารที่ขออยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานส่วนกลางหรือส่วนสาขา หรือหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น ให้แนะนำผู้ขอไปยื่นคำขอต่อหน่วยงานที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นโดยไม่ชักช้า

6. หากข้อมูลข่าวสารที่ขอ จัดทำโดยหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นและถูกกำหนดว่าเป็นเอกสารลับ ให้ส่งคำขอนั้นให้หน่วยงานของรัฐแห่งนั้นเป็นผู้พิจารณา

7. จัดหาข้อมูลข่าวสารให้แก่ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร

8. หากเป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องใช้ดุลพินิจในการเปิดเผยตามมาตรา 15 ผู้มีอำนาจในการใช้ดุลพินิจโดยได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย คือข้าราชการระดับ 6 ขึ้นไป อัยการ ผู้พิพากษาชั้น 2 ขึ้นไป เป็นต้น ตามประกาศคณะกรรมการฯ

9. หากข้อมูลข่าวสารที่ขอ เจ้าหน้าที่เห็นว่าเมื่อเปิดเผยแล้วกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของผู้ใด ให้แจ้งให้ผู้นั้นเสนอคำคัดค้านภายในเวลาที่กำหนด แต่ไม่น้อยกว่า 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

10. เมื่อใช้ดุลพินิจในการไม่ให้ข้อมูลข่าวสารตามคำขอ ต้องให้เหตุผลการไม่ให้ตามมาตรา 15 เท่านั้น และแจ้งสิทธิอุทธรณ์ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่รับแจ้งคำสั่งไปยังคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

---

* พงศ์ศักดิ์ ชุมสาย ณ อยุธยา รวบรวมจาก “คู่มือวิทยากรตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540” ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ, 2543.

การใช้ดุลพินิจในความหมายตามกฎหมาย

การใช้ดุลพินิจ คือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องตัดสินใจออกคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่ง ในบรรดาคำสั่งหลายคำสั่งหรือคำสั่งสองคำสั่ง ซึ่งตามกฎหมายแล้ว ล้วนออกคำสั่งได้ทั้งสิ้น โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องตัดสินใจได้อย่างอิสระว่า เมื่อมีข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กำหนดไว้เกิดขึ้น ตนสมควรจะออกคำสั่งไปในทางใดและมีเนื้อความอย่างไร กล่าวโดยเฉพาะ การใช้ดุลพินิจในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอของประชาชน คือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องตัดสินใจออกคำสั่งจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นหรือไม่อย่างใดอย่างหนึ่ง หากมีข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กฎหมายกำหนดไว้ คือ มี การขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารที่เป็นเรื่องที่กระทบกระเทือนต่อประโยชน์สาธารณะ ตามมาตรา 15(1) - (3) กับกระทบกระเทือนต่อเอกชนที่เกี่ยวข้องตามมาตรา 15 (4) - (6) เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องตัดสินใจว่าจะออกคำสั่งไปในทางใด และการออกคำสั่งนั้นมีเนื้อความอย่างไร มีเงื่อนไขใดหรือไม่

ตามที่กล่าวมาแล้ว การใช้ดุลพินิจ คือ อำนาจในการเลือกที่จะตัดสินใจอย่างใด อย่างหนึ่ง หากกฎหมายบัญญัติไว้แน่นอนชัดเจนแล้วว่า หน่วยงานของรัฐต้องออกคำสั่งอย่างไร ในกรณีใดเป็นกรณีที่กฎหมายไม่ได้ให้อำนาจในการตัดสินใจ เจ้าหน้าที่ของรัฐจึงไม่มีอำนาจใช้ดุลพินิจ เช่น มาตรา 14 กำหนดให้ข้อมูลข่าวสารของราชการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์จะเปิดเผยมิได้ เป็นกรณีที่กฎหมายไม่ได้ให้อำนาจเจ้าหน้าที่เลือกตัดสินใจว่าจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวหรือไม่ แต่กฎหมายระบุไว้ชัดเจนว่าห้ามเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว หรือระเบียบเกี่ยวกับการไม่ให้เจ้าหน้าที่รับจดทะเบียนสมรสชาวญวนอพยพเป็นคำสั่งที่เกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีผลกระทบถึงสิทธิหน้าที่ของเอกชน ซึ่งกฎหมายกำหนดให้ต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ เจ้าหน้าที่ของรัฐจึงไม่มีอำนาจที่จะตัดสินใจว่าจะเปิดเผยข้อมูลนี้หรือไม่ แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีหน้าที่ต้องทำตามกฎหมาย คือเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

เหตุที่กฎหมายให้เจ้าหน้าที่ใช้ดุลพินิจ เนื่องจากข้อมูลข่าวสารของราชการมีความหมายกว้างโดยรวมทั้งข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐ และข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับเอกชนด้วย การเปิดเผยหรือไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการนั้น จึงอาจมีผลกระทบหรือผลดีผลเสียต่อประโยชน์ของบุคคลและแต่ละฝ่ายต่างกัน เช่น การขอให้เปิดเผยรายงานการแพทย์ย่อมเป็นประโยชน์ต่อผู้ขอให้เปิดเผย แต่อาจจะมีผลกระทบต่อประโยชน์ของผู้ป่วยซึ่งเป็นเจ้าของข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล การขอให้เปิดเผยบันทึกถ้อยคำพยานหรือข้อผู้ร้องเรียนย่อมเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ถูกกล่าวหา ในการแก้ข้อกล่าวหาหรือข้อร้องเรียน แต่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของพยานหรือผู้ร้องเรียน และอาจมีผลทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ เป็นต้น กฎหมายจึงให้อำนาจเจ้าหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารนั้น พิจารณาชั่งน้ำหนักระหว่างผลดีผลเสีย หรือผลกระทบต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด โดยกำหนดเป็นหลักการทั่วไปให้คำนึงถึงผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงาน ประโยชน์สาธารณะหรือประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้อง

ในการใช้ดุลพินิจเปิดเผยหรือไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา 15 นั้น เจ้าหน้าที่มีขั้นตอนดำเนินการ 3 ขั้นตอน ได้แก่

1. ต้องพิจารณาถึงผลดีและผลเสียหรือผลกระทบต่าง ๆ ต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงาน ประโยชน์สาธารณะหรือประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องทั้งหมดทุกฝ่าย โดยเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ต้องรวบรวมข้อเท็จจริงตลอดจนความเห็นหรือคำคัดค้านของผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณา

2. ชั่งน้ำหนักของผลกระทบหรือผลดีหรือผลเสียดังกล่าวทุกด้านที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ ประโยชน์ของผู้ขอให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และผู้ที่ถูกเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

3. ตัดสินใจใช้ดุลพินิจเปิดเผยหรือไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะ และการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายไปพร้อมกัน ซึ่งการตัดสินใจดังกล่าวเป็นเรื่องที่ต้องอาศัยความชำนาญและวิจารณญาณของเจ้าหน้าที่เพื่อให้เป็นประโยชน์สาธารณะมากที่สุด และมีผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของเอกชนผู้ที่เกี่ยวข้องน้อยที่สุด โดยปกติหากต้องเลือกระหว่างประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชน มักต้องเลือกใช้ดุลพินิจที่เป็นประโยชน์สาธารณะก่อน แต่หากต้องเลือกระหว่างประโยชน์ของเอกชนกับเอกชนด้วยกันก็ต้องพิจารณาข้อเท็จจริง และพฤติการณ์เป็นกรณีไป

แนวคำวินิจฉัย

ของคณะกรรมการวินิจฉัย / คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

กรณีขอข้อมูลการสอบสวนข้อเท็จจริง

1. เมื่อยุติแล้ว และมีคำสั่งให้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงเป็นเรื่องที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการเป็นสิทธิของหน่วยงานที่จะใช้ดุลพินิจว่าจะเปิดเผยหรือไม่ เพียงใด
2. เมื่อยุติแล้ว และมีคำสั่งให้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรง เมื่อผลการสอบสวนทางวินัยเสร็จสิ้นแล้วต้องเปิดเผยให้ทราบ
3. เมื่อยุติแล้ว และไม่มีผลการดำเนินการใด ๆ ต่อไปอีก ผู้ถูกสอบสวนมีสิทธิขอตรวจดูได้ทั้งหมด ยกเว้นชื่อและข้อความบางส่วนที่อาจทำให้รู้ถึงบุคคลที่เป็นพยาน และอาจเป็นอันตรายต่อพยานได้ หน่วยงานมีสิทธิลบหรือตัดทอนได้

กรณีขอข้อมูลการสอบสวนวินัยร้ายแรง

1. หากอยู่ในระหว่างการดำเนินการเป็นสิทธิของหน่วยงานที่จะใช้ดุลพินิจว่าจะเปิดเผยหรือไม่ เพียงใด
2. หากการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว ต้องเปิดเผยให้ผู้ถูกสอบสวนทั้งหมด ยกเว้นชื่อและข้อความบางส่วนที่อาจทำให้รู้ถึงบุคคลที่เป็นพยาน และอาจเป็นอันตรายต่อพยานได้ หน่วยงานมีสิทธิลบ หรือตัดทอนได้
3. เมื่อหน่วยงานได้แจ้งให้แก่ผู้ถูกสอบสวน โดยการสรุปผลการสอบสวนให้ผู้ถูกกล่าวหาไปบ้างแล้ว ตามใบ สว.6 และในรายงานสรุปนั้นได้ระบุชื่อ และคำให้การของพยานแล้ว การปกปิดชื่อหรือถ้อยคำของพยานจึงไม่จำเป็น จึงให้เปิดเผยข้อมูลทั้งหมดให้แก่ผู้ถูกกล่าวหา

* พงศศักดิ์ ชุมสาย ณ อยุธยา รวบรวมจาก “คู่มือวิทยากรตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540”
ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ, 2543.

แนวทางการจัดให้มีศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ

ตามมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ประกอบกับได้มีประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู ณ ที่ทำการของหน่วยงานของรัฐโดยเรียกสถานที่ที่จัดเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสารว่า ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร เป็นสถานที่ที่หน่วยงานของรัฐจัดรวบรวมข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนเพื่อสามารถค้นหาข้อมูลข่าวสารของราชการได้เอง ในเบื้องต้นสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาเห็นว่า เพื่อไม่ให้เป็นการกระทบหน่วยงานของรัฐทั้งในด้านบุคลากร สถานที่และงบประมาณ จึงให้ถือว่าหน่วยงานของรัฐที่ต้องจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารกำหนดให้เป็นเฉพาะหน่วยงานของรัฐที่เป็นนิติบุคคลเท่านั้น ดังนั้น หมายถึงหน่วยงานของรัฐที่เป็นราชการส่วนกลาง คือ กรม หน่วยงานเทียบเท่า ราชการส่วนภูมิภาค คือ จังหวัด และราชการส่วนท้องถิ่น คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา รวมถึง หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ จึงมีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารตามประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

* พงศ์ศักดิ์ ชุมสาย ณ อยุธยา รวบรวมจาก "คู่มือการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ" กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ, 2548.

ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชน

เข้าตรวจดู

ด้วยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 มาตรา 9 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนด

อาศัยอำนาจในมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีสถานที่สำหรับประชาชนสามารถใช้ในการค้นหาและศึกษาข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ได้สะดวกตามสมควรตามกำลังบุคลากรและงบประมาณที่มี

ข้อ 2 ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำดัชนีที่มีรายละเอียดเพียงพอสำหรับประชาชนสามารถค้นหาข้อมูลข่าวสารตามข้อ 1 ได้เอง

ข้อ 3 ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามข้อ 1 ไว้ให้ประชาชนสามารถตรวจดูได้โดยสะดวก

กรณีมีความจำเป็นเรื่องสถานที่ จะแยกข้อมูลข่าวสารบางส่วนไปเก็บไว้ต่างหาก หรือให้บริการ ณ สถานที่แห่งอื่นก็ได้ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความสะดวกของประชาชนผู้ขอตรวจข้อมูลข่าวสารประกอบด้วย

ข้อ 4 การให้ประชาชนเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสาร หน่วยงานของรัฐจะกำหนดระเบียบปฏิบัติเพื่อรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยหรือความปลอดภัยได้ โดยคำนึงถึงความสะดวกของประชาชนผู้ขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารด้วย

ข้อ 5 การดำเนินการตามข้อ 1 ข้อ 2 และข้อ 3 ข้างต้น หน่วยงานของรัฐจะจัดข้อมูลข่าวสารไว้ที่ห้องสมุดของหน่วยงานอื่นหรือของเอกชนที่ตั้งอยู่บริเวณใกล้เคียงกับสถานที่ตั้งของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประชาชนทั่วไปสามารถเข้าไปใช้แทนก็ได้

ข้อ 6 หลักเกณฑ์และวิธีการนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2541

(คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

คำอธิบาย

ประกอบหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับ

การจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู
ตามมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540

ข้อ 1 สถานที่ที่หน่วยงานของรัฐ จะจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา 9 สำหรับประชาชนสามารถใช้ในการค้นหาและศึกษา จะต้องเป็นสถานที่สะดวกตามสมควร ตามกำลังบุคลากร และงบประมาณที่มีอยู่ เช่น ห้องสมุด หรือห้องที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์ ซึ่งหน่วยงานของรัฐมีอยู่แล้ว

ข้อ 2 หน่วยงานของรัฐจะต้องจัดทำดัชนีของข้อมูลข่าวสารที่มีรายละเอียดเพียงพอ เช่น หมวดหมู่ และชื่อเรื่องของข้อมูลข่าวสารเพื่อประชาชนสามารถค้นหาได้เอง

ข้อ 3 ในกรณีมีความจำเป็นเรื่องสถานที่ หน่วยงานของรัฐจะแยกข้อมูลข่าวสารบางส่วน ไปเก็บไว้ต่างหาก หรือให้บริการ ณ สถานที่แห่งอื่นก็ได้ แต่ต้องมีเจ้าหน้าที่ของรัฐอำนวยความสะดวกในการนำข้อมูลข่าวสารที่แยกเก็บไว้ที่อื่นมาให้ประชาชนตรวจดู

ข้อ 4 ในการเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารของประชาชน หน่วยงานของรัฐจะกำหนดระเบียบปฏิบัติเพื่อรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยหรือความปลอดภัยของหน่วยงานของรัฐก็ได้ ทั้งนี้ จะต้องคำนึงถึงความสะดวกของประชาชนด้วย

ข้อ 5 หน่วยงานของรัฐจะจัดข้อมูลข่าวสารไว้ที่ห้องสมุดของหน่วยงานอื่น หรือของเอกชน ที่ตั้งอยู่บริเวณใกล้เคียงกับสถานที่ตั้งของหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูแทนก็ได้

โดยสรุปแล้ว การจัดให้มีศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นไปตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 มาตรา 9 และประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู (ประกาศ ณ วันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2541) ซึ่งระบุแต่เพียงว่า อย่างน้อย หน่วยงานของรัฐจะต้องจัดให้มี ในปัจจุบันนี้ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้มีคำแนะนำให้หน่วยงานของรัฐ จัดให้มีศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ ที่ควรจะเป็น สรุปได้ดังนี้

• 1. สถานที่ตั้งของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

1.1 จัดตั้งภายในสำนักงาน โดยจัดเป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสารในห้องใดห้องหนึ่งเป็นสัดส่วน แต่ถ้ามีพื้นที่น้อยจัดเป็นห้องไม่ได้ ให้จัดเป็นมุมหนึ่งของห้องในสำนักงานนั้น ซึ่งถ้าไม่สามารถเก็บข้อมูลข่าวสารไว้ได้ทั้งหมดในที่เดียวกันก็สามารถแยกเก็บไว้ต่างหากได้ แต่ต้องคำนึงถึงความสะดวกของประชาชนผู้ขอตรวจข้อมูลข่าวสารประกอบด้วย

1.2 จัดตั้งกายนอกรั้วสำนักงาน โดยจัดในห้องสมุดของหน่วยงานอื่นที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงได้ ทั้งนี้ ควรจัดทำป้ายชื่อศูนย์ข้อมูลข่าวสารของ (ชื่อหน่วยงาน) ติดไว้ด้วย

2. การมอบหมายหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

หน่วยงานของรัฐแต่ละแห่งควรมอบหมายหน่วยงานย่อยเพียงหน่วยงานเดียวขึ้นมารับผิดชอบการดำเนินงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารไม่ควรแบ่งกระจายออกไปตามหน่วยงานต่าง ๆ และควรมีเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานนั้นรับผิดชอบโดยตรง ควรมอบหมายงานให้ผู้ใดผู้หนึ่งรับผิดชอบเฉพาะงานตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารโดยตรงเพียงด้านเดียว เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบไม่ควรต้องรับผิดชอบในงานประจำของตนแล้วมาปฏิบัติงานตาม พ.ร.บ./ศูนย์ข้อมูลข่าวสารฯ อีก จะทำให้ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

3. วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นภายในศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

ควรจัดให้มีตู้หรือชั้น และแฟ้มสำหรับใช้จัดเก็บเอกสารและดัชนีของข้อมูลที่จัดเก็บโต๊ะและเก้าอี้ สำหรับให้ผู้มาขอตรวจดูข้อมูลข่าวสาร

4. การจัดเก็บข้อมูลข่าวสารในศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

4.1 ระบบการจัดเก็บข้อมูลข่าวสาร

- จำแนกข้อมูลตามหน่วยงานในสังกัดและหมายเลข (รหัส) ประจำข้อมูลข่าวสารนั้น
- ให้แต่ละหน่วยงานแยกข้อมูลออกเป็นหมวด/เรื่องตามมาตรา 9(1)-(8) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 จัดตั้งเป็นแฟ้ม
- ภายในหมวด/เรื่องให้จัดลำดับตัวอักษรของเรื่องภายในแต่ละแฟ้ม
- ในแฟ้มควรจัดทำบัตรนำค้นประเภทข้อมูลข่าวสารและหมวด/เรื่องข้อมูล
- การจัดเก็บแฟ้มเข้าตู้หรือชั้นเอกสาร ควรจัดเก็บตามหมายเลข (รหัส)

ประจำข้อมูล

- การจัดทำสารบัญเอกสารในแต่ละแฟ้มเรียงตามลำดับของการจัดเก็บ
- การจัดทำดัชนีข้อมูลข่าวสาร

4.2 การจัดทำแฟ้มบันทึกการขอตรวจดู และสำเนาเอกสารเพื่อเป็นสถิติการดำเนินการของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

ลำดับที่	ชื่อเอกสาร/แฟ้ม	รหัสประจำแฟ้ม	หน่วยงาน/บุคคลที่ยื่น		วันที่ยื่น วันกำหนด คืน	ลายมือชื่อผู้ยื่น	ลายมือชื่อผู้คืน	หมายเหตุ
			ชื่อหน่วยงาน	ชื่อบุคคล				
1	งบประมาณ	01-(1)	การคลัง	นายชอบ ตรวจตรา	13-เม.ย.-51			
2								
3								
4								

5. การให้บริการข้อมูลข่าวสารในศูนย์ข้อมูล

- แนะนำให้ประชาชนตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นจากดัชนีที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารได้จัดทำเตรียมไว้ เพื่อค้นหาข้อมูลข่าวสารตามที่ต้องการ
- ช่วยเหลือในการให้คำแนะนำและค้นหาข้อมูลข่าวสารให้ประชาชน
- หากมีการจัดแยกข้อมูลข่าวสารที่มีไว้บริการประชาชนตรวจสอบจะต้องเก็บไว้ต่างหากและต้องให้คำแนะนำกับประชาชนว่าจะต้องไปติดต่อตรวจสอบข้อมูลข่าวสารใด ณ ที่ใด อย่างไร ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงความสะดวกของประชาชนเป็นหลัก
- ในกรณีที่สงสัยว่าเป็นคนต่างด้าวมาขอรับบริการข้อมูลข่าวสาร เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ข้อมูลข่าวสารมีสิทธิขอบัตรประชาชนของผู้ที่เจ้าหน้าที่สงสัยว่าจะเป็นคนต่างด้าว ถ้าเป็นคนต่างด้าวจะไม่ให้บริการก็ได้ แต่เจ้าหน้าที่จะขอให้ประชาชนแสดงบัตรประจำตัวประชาชนโดยพร้าหรือหรือโดยไม่มีเหตุสงสัยไม่ได้ เพราะเป็นการสร้างภาระให้กับประชาชนเกินควร
- เมื่อประชาชนขอถ่ายสำเนาเอกสารที่ขอตรวจสอบ เจ้าหน้าที่จะดำเนินการถ่ายสำเนาให้โดยคิดค่าธรรมเนียม เช่น ขนาดกระดาษ A4 หน้าละไม่เกิน 1 บาท F4 หน้าละไม่เกิน 1.50 บาท เป็นต้น
- หากประชาชนต้องการให้รับรองสำเนาถูกต้อง เจ้าหน้าที่จะคิดค่าธรรมเนียมอัตรารับรองละไม่เกิน 5 บาท

หน้าที่ของหน่วยงานของรัฐในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ

เนื่องจากจุดประสงค์สำคัญประการแรกของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 คือ การให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐ ให้ครอบคลุมกว้างขวางมากที่สุด ดังนั้น พระราชบัญญัติ จึงได้กำหนดเป็นมาตรการเพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องมีการดำเนินการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อให้ประชาชนได้รู้โดยต้องดำเนินการใน 3 รูปแบบหรือ 3 วิธีการ ดังนี้

1. การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการโดยการนำข้อมูลข่าวสารของราชการตามที่กำหนดไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

ถือว่าข้อมูลข่าวสารของราชการที่พระราชบัญญัติกำหนดให้ต้องนำไปเผยแพร่โดยการนำไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่สำคัญที่ประชาชนควรต้องรู้ การลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวมากที่สุด รวมทั้งเพื่อให้มีการเก็บเป็นหลักฐานในการใช้อ้างอิง เพื่อประโยชน์ต่าง ๆ ทางกฎหมายต่อไปได้ และได้กำหนดรายละเอียดของข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐต้องนำลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาไว้ตาม มาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 ซึ่งประเภทของข้อมูลข่าวสารที่ต้องนำลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาประกอบด้วย

(1) โครงสร้างและการจัดองค์กรในการดำเนินงาน

ข้อมูลข่าวสารในข้อนี้จะช่วยให้ประชาชนสามารถรู้ได้ว่า หน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐแต่ละหน่วยงานมีการจัดโครงสร้างการบริหารภายในหน่วยงานนั้นอย่างไร มีการจัดแบ่งเป็นหน่วยงานย่อย ๆ อย่างไร

(2) สรุปลำนาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน

การกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องสรุปลำนาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่นั้น ๆ ทำให้ประชาชนสามารถได้รู้ถึงบทบาทที่แท้จริงของแต่ละหน่วยงานว่ามีหน้าที่ที่สำคัญอย่างไร รวมทั้งได้รู้ถึงวิธีการหรือกระบวนการทำงานของหน่วยงานนั้น ๆ อีกด้วย ทำให้ประชาชนสามารถที่จะตรวจสอบหรือเข้าไปมีส่วนร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องหรืออยู่ในความสนใจของตนเองได้

(3) สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ

เมื่อประชาชนได้ทราบถึงหน่วยงานที่ควรติดต่อแล้ว การที่พระราชบัญญัติกำหนดให้ทุกหน่วยงานของรัฐจะต้องนำข้อมูลลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา เพื่อบอกถึงสถานที่ติดต่อขอรับข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำ จึงเป็นการเพิ่มความสะดวกกับประชาชน เพื่อทราบว่าจะไปติดต่อที่ใด จุดใด รวมทั้งยังเป็นหลักประกันที่ชัดเจนว่า หน่วยงานของรัฐต้องจัดเจ้าหน้าที่ไว้เป็นการประจำ เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารและคำแนะนำในการติดต่อไว้ด้วย

(4) กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผน นโยบายหรือการตีความ ทั้งนี้ เฉพาะที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎ เพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลข่าวสารตามที่กำหนดในข้อนี้ พระราชบัญญัติมุ่งบังคับเฉพาะข้อมูลข่าวสารที่มีสภาพอย่างกฎเท่านั้น เนื่องจากกฎเป็นมาตรการที่นำมาใช้ในการปกครอง โดยเป็นบทบัญญัติที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไปโดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดหรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ เป็นหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า โดยจะมีผลกับข้อเท็จจริงกรณีใดกรณีหนึ่ง ก็ต่อเมื่อข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นนั้นตรงกับที่กำหนดในกฎข้อนั้นแล้ว จึงจะเกิดสภาพบังคับทางกฎหมาย โดยมีผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่ที่เกี่ยวข้องโดยทันที

โดยปกติในทางปกครอง กฎอาจจำแนกออกเป็น 2 ประเภทคือ กฎที่มีผลต่อเอกชนทั่วไปและกฎที่มีผลเฉพาะต่อเจ้าหน้าที่ของราชการ เช่น ผู้บังคับบัญชาวางระเบียบกำหนดขั้นตอนและวิธีปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่ กฎประเภทหลังนี้ไม่มีผลต่อเอกชนจึงไม่อยู่ในบังคับที่จะต้องพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

ข้อมูลข่าวสารที่มีสภาพอย่างกฎตามข้อนี้ ถ้ายังไม่มีหรือนำลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษานำไปใช้บังคับในทางที่ไม่เป็นคุณแก่ผู้ใดไม่ได้ เว้นแต่ผู้นั้นจะได้รู้ถึงข้อมูลข่าวสารนั้นตามความเป็นจริงมาก่อนแล้วเป็นเวลาพอสมควร นั่นคือได้รู้มานานพอที่จะปฏิบัติตามกฎนั้นได้โดยไม่มีอุปสรรค

(5) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนด

นอกเหนือจากข้อมูลข่าวสารตามรายการตามข้อ 2.3.1 (1) – (4) แล้ว พระราชบัญญัติยังให้อำนาจกับ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในการกำหนดหรือประกาศ

เพิ่มเติมว่าข้อมูลข่าวสารใดที่หน่วยงานของรัฐจะต้องนำลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับการพัฒนาของสังคมในอนาคต

2. การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยต้องนำข้อมูลข่าวสารตามที่กฎหมายกำหนดไปรวมไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยวิธีหรือรูปแบบที่ 2 ซึ่งต้องนำข้อมูลข่าวสารอย่างน้อยตามที่พระราชบัญญัติกำหนดมารวมไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจะต้องจัดให้มีสถานที่เฉพาะที่ประชาชนจะสามารถเข้าไปตรวจสอบได้ โดยสะดวก รวมทั้งจะต้องมีดัชนีหรือรายการข้อมูลข่าวสารที่จะให้ประชาชนสามารถตรวจสอบรายการข้อมูลข่าวสารได้ด้วย ซึ่งเป็นไปตามมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540

การมีสถานที่เฉพาะเพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของราชการตามที่พระราชบัญญัติกำหนดไว้ตามรูปแบบหรือวิธีที่ 2 ของการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนี้ เมื่อได้พิจารณาพร้อมกับข้อกำหนดของพระราชบัญญัติที่ให้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาว่า สถานที่ที่ติดต่อขอรับข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยราชการว่าอยู่ที่ใด ตามรูปแบบที่ 1 ของการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแล้วก็เท่ากับว่าพระราชบัญญัติได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานจะต้องมีศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อให้บริการแก่ประชาชนและให้คำแนะนำต่าง ๆ ในการติดต่อกับหน่วยงานนั่นเอง

(ก) ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐจะต้องรวบรวมไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบเมื่อใดก็ได้ (public inspection) ได้แก่

(1) ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชนรวมทั้งความเห็นแย้งและคำสั่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว

การกำหนดให้นำข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชนมารวมไว้ให้ประชาชนตรวจสอบได้นี้ เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ว่า การพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เกี่ยวกับเอกชนของหน่วยงานของรัฐที่ผ่านมาได้มีการพิจารณาโดยหลักเกณฑ์หรือตามกฎหมายอย่างไร ซึ่งจะทำได้รับรู้อาจได้ข้อมูลข่าวสารเป็นแนวทางได้ว่า หากตนจะมีการดำเนินการในกรณีนั้น ๆ บ้าง จะต้องเตรียมตัวอย่างไรและหน่วยงานของรัฐควรพิจารณาอย่างไร

(2) นโยบายและการตีความ

การที่หน่วยงานของรัฐจะมีนโยบายเพื่อดำเนินการเรื่องใดเรื่องหนึ่งสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องให้ประชาชนได้รับรู้ ได้ทราบ เพื่อให้ความร่วมมือปฏิบัติหรือเพื่อให้ข้อเสนอแนะต่อแนวทางนโยบายดังกล่าว อันเป็นสิ่งสำคัญในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังนั้น นโยบายที่กำหนดขึ้นหรือการตีความการใช้กฎหมายใด ๆ แม้ไม่เข้าข่ายที่มีสภาพเป็น “กฎ” ที่ต้องนำไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาก็จะต้องนำมารวมไว้ให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้

(3) แผนงาน โครงการและงบประมาณรายจ่ายประจำปีของปีที่กำลังดำเนินการ

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแผนงาน โครงการและงบประมาณรายจ่ายประจำปี อาจถือได้ว่าเป็นข้อมูลข่าวสารสำคัญ ไม่เฉพาะเพื่อให้ผู้รับเหมาหรือผู้ประกอบการได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับงบประมาณประจำปีของหน่วยงานของรัฐตลอดจนแผนงานและโครงการต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกัน ทำให้กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างต่าง ๆ มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรมและโปร่งใส และทำให้รัฐได้ประโยชน์จากการแข่งขันที่เป็นธรรมและโปร่งใส การที่ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร

ตามข้อนี้ก็ยังทำให้ประชาชนมีข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการใช้งบประมาณของหน่วยงานของรัฐ ตลอดจนรายละเอียดของแผนงาน โครงการ สามารถมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐในทุก ๆ ขั้นตอนของการใช้จ่ายงบประมาณหรือการจัดซื้อจัดจ้างได้

(4) คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมี

ผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของเอกชน

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับคู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของเอกชนนั้น จัดได้ว่าเป็นข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนควรได้รับรู้เช่นกัน เพื่อที่จะได้รู้ว่าการให้บริการหรือการดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งกับประชาชนตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ ได้กำหนดขั้นตอนหลักเกณฑ์การพิจารณาและการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ไว้อย่างไร และในการขอรับบริการเรื่องต่าง ๆ จากหน่วยงานหรือเมื่อต้องปฏิบัติตามกฎหมายในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนการปฏิบัติหรือหลักเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติที่จะต้องนำมารวบรวมไว้ให้ประชาชนตรวจดูนี้ กฎหมายกำหนดบังคับเฉพาะที่มีผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของเอกชนเท่านั้น ส่วนคู่มือหรือคำสั่งใดหากเปิดเผยออกไปจะกระทบถึงผลสำเร็จในการบังคับใช้กฎหมาย หน่วยงานของรัฐก็อาจไม่เปิดเผยได้

(5) สิ่งพิมพ์ที่ได้มีการอ้างอิงถึงในราชกิจจานุเบกษา

เนื่องจากพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 ได้กำหนดเป็นข้อยกเว้นไว้ว่า ข้อมูลข่าวสารซึ่งแม้จะมีเนื้อหาตรงตามที่พระราชบัญญัติกำหนดให้ต้องนำไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ถ้าข้อมูลข่าวสารนั้นได้มีการจัดพิมพ์เพื่อเผยแพร่หลายตามจำนวนพอสมควรแล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องนำข้อมูลข่าวสารทั้งหมดนั้น ไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาอีก เพียงแต่จะต้องมีการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาว่า ได้มีการพิมพ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารดังกล่าว โดยมีการอ้างอิงสิ่งพิมพ์ที่มีการพิมพ์เผยแพร่ไว้ในราชกิจจานุเบกษาด้วย ดังนั้น ข้อมูลข่าวสารลักษณะนี้ พระราชบัญญัติจึงกำหนดให้ต้องนำสิ่งพิมพ์ที่ได้มีการอ้างอิงถึงในราชกิจจานุเบกษา จะต้องนำมารวมไว้เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจดูได้ เพื่อป้องกันปัญหาในกรณีจัดหาซื้อในภายหลังไม่สะดวก

(6) สัญญาสัมปทานสัญญาที่มีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอนหรือสัญญา

ร่วมทุนกับเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะ

ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับสัญญาในการดำเนินการต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐโดยปกติทั่วไปย่อมไม่เป็นความลับ สามารถเปิดเผยได้ แต่ที่ผ่านมามหาหน่วยงานของรัฐมักจะไม่เปิดเผยทำให้ประชาชนขาดข้อมูลในการศึกษาเพื่อติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐ จนบางครั้งปรากฏว่ามีสัญญาในบางกรณีที่รัฐได้ทำไปโดยเสียเปรียบเป็นอย่างมากให้กับคู่สัญญา หรือเป็นสัญญาที่ไม่อาจสำเร็จตามความมุ่งหมายได้ ดังนั้น พระราชบัญญัติจึงเห็นความจำเป็นที่จะต้องกำหนดให้มีการนำสัญญาต่าง ๆ ที่สำคัญ คือ สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอนหรือสัญญาร่วมทุนกับเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะ มารวมไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ หมายความว่า เมื่อใดก็ตามที่หน่วยงานของรัฐมีสัญญาทั้ง 3 ประเภทนั้น หน่วยงานของรัฐจะต้องนำมาไว้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานนั้น เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตลอดเวลา โดยหน่วยงานของรัฐจะไปอ้างเหตุผลใดๆ ในการที่จะไม่นำมารวมไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูไม่ได้ พระราชบัญญัติอนุญาตเพียงให้หน่วยงานของรัฐสามารถลบหรือตัดตอนหรือทำโดยประการอื่นใด เพื่อไม่ให้เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารบางส่วนที่เห็นว่าเป็นข้อมูลข่าวสาร

ที่กำหนด ยกเว้นมิให้ต้องเปิดเผย เช่น การเปิดเผยอาจกระทบเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์หรือต่อความมั่นคงของประเทศ เป็นต้น

การที่พระราชบัญญัติกำหนดไว้เฉพาะสัญญา 3 ประเภทเท่านั้นที่ต้องนำมารวมไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้นั้น มิได้หมายความว่าสัญญาอื่น ๆ ของหน่วยงานของรัฐนั้นมิต้องเปิดเผย แต่โดยหลักการแล้วสัญญาโดยส่วนใหญ่เกือบทุกเรื่องจะต้องเปิดเผยให้ประชาชนได้รู้ เพียงแต่ว่าหน่วยงานของรัฐยังไม่ถูกบังคับหรือถูกกำหนดให้ต้องนำมารวมไว้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งต้องพร้อมให้ตรวจสอบได้ทันทีและตลอดเวลาเท่านั้น

(7) มติคณะรัฐมนตรีหรือมติคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมายหรือโดยมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ให้ระบุรายชื่อ รายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการพิจารณาไว้ด้วย

เนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการตามที่กำหนดในข้อนี้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ประชาชนจึงควรได้รู้เพื่อจะได้ทราบว่า คณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการดังกล่าวได้มีการดำเนินการหรือตัดสินใจในเรื่องใดไปแล้วบ้าง เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสังคมหรือประเทศอย่างไร หรือเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตนเองอย่างไร รวมทั้งหากสนใจเรื่องใดเป็นพิเศษสามารถใช้สิทธิตามพระราชบัญญัตินี้ ขอตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่สนโยนั้นในรายละเอียดอีกได้ ทั้งนี้จะเห็นได้ว่า การกำหนดให้มติของคณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการดังกล่าวจะต้องระบุรายชื่อ รายงานหรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการพิจารณาไว้ด้วย ข้อกำหนดนี้นับว่าเป็นประโยชน์ทั้งในส่วนของผู้ที่ทำหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยเพื่อมีมติในเรื่องใดเรื่องหนึ่งซึ่งสามารถตรวจสอบทบทวนดูว่าการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องต่าง ๆ นั้นมีข้อมูลข้อเท็จจริงที่ใช้ประกอบการพิจารณาเพียงพอหรือถูกต้องเพียงใด ในทางตรงกันข้ามประชาชนก็สามารถตรวจสอบมาตรฐานการพิจารณาว่าได้ตัดสินใจโดยอยู่บนข้อเท็จจริงและหลักการที่ถูกต้องหรือไม่ ซึ่งหากได้มีการปฏิบัติในเรื่องนี้อย่างจริงจังแล้วก็จะมีส่วนส่งเสริมกระบวนการบริหารและการมีส่วนร่วมของประชาชนได้อีกช่องทางหนึ่ง

(8) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

กำหนด

เนื่องจากข้อมูลข่าวสารเป็นสิ่งที่มีความจำนวนมาก และมีการพัฒนาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนควรได้รู้ในช่วงเวลาปัจจุบันอาจจะแตกต่างไปจากช่วงเวลาในอดีต รวมทั้งยังอาจมีความแตกต่างกันในแต่ละประเทศอีกด้วย

การที่พระราชบัญญัติได้กำหนดให้อำนาจกับคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการที่จะสามารถกำหนดเพิ่มเติมไว้ว่าข้อมูลข่าวสารของราชการเรื่องใดที่หน่วยงานของรัฐจะต้องจัดทำรวมไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ อันเป็นการกำหนดให้เป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 จึงสอดคล้องกับลักษณะที่ไม่หยุดนิ่งและมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปของข้อมูลข่าวสาร ซึ่งสามารถส่งเสริมให้ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการสามารถตอบสนองต่อการส่งเสริมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประชาชนอย่างแท้จริง

ทั้งนี้ จนถึงสิ้นปี 2547 คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้มีประกาศแล้วรวม 3 เรื่อง คือ (1) การเรียกค่าธรรมเนียมการขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการ (2) กำหนดให้ประกาศประกวดราคาและประกาศสอบราคาของหน่วยงานของรัฐที่หัวหน้าส่วนราชการลงนามแล้ว เป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ตาม

มาตรา 9(8) และ (3) กำหนดให้การจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐเป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ตามมาตรา 9(8) แห่งพระราชบัญญัตินี้ จะเห็นได้ว่าประกาศคณะกรรมการนี้ จะมีส่วนช่วยให้กระบวนการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะช่วยให้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น

(ข) วิธีการในการจัดข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู (public inspection)

หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูนี้ มาตรา 9 ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 กำหนดให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนด ซึ่งคณะกรรมการได้มีประกาศเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2541 กำหนดหลักเกณฑ์วิธีดำเนินการไว้แล้ว ดังนี้

(1) ต้องมีสถานที่เฉพาะสำหรับประชาชนสามารถใช้ในการตรวจดูและศึกษาได้โดยสะดวกตามสมควร ตามกำลังบุคลากรและงบประมาณที่มีอยู่

(2) หน่วยงานของรัฐจะต้องจัดทำดัชนีของข้อมูลข่าวสารที่มีรายละเอียดเพียงพอให้ประชาชนสามารถเข้าใจวิธีการค้นหาได้โดยสะดวก เช่น หมวดหมู่และชื่อเรื่องของข้อมูลข่าวสารเพื่อประชาชนสามารถค้นหาได้เอง

(3) ในกรณีมีความจำเป็นเรื่องสถานที่หน่วยงานของรัฐจะแยกข้อมูลข่าวสารบางส่วนไปเก็บไว้ต่างหากหรือให้บริการ ณ สถานที่แห่งอื่นก็ได้ แต่ต้องมีเจ้าหน้าที่ของรัฐอำนวยความสะดวกในการนำข้อมูลข่าวสารที่แยกเก็บไว้ที่อื่นมาให้ประชาชนตรวจดู

(4) ในการเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารของประชาชน หน่วยงานของรัฐจะกำหนดระเบียบปฏิบัติเพื่อรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยหรือความปลอดภัยของหน่วยงานของรัฐก็ได้ แต่ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงความสะดวกของประชาชนด้วย

(5) หน่วยงานของรัฐจะจัดข้อมูลข่าวสารไว้ที่ห้องสมุดของหน่วยงานอื่นหรือเอกชนที่ตั้งอยู่บริเวณใกล้เคียงกับสถานที่ตั้งของหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูแทนก็ได้ แต่สถานที่นั้นประชาชนทั่วไปต้องสามารถเข้าไปใช้ได้โดยสะดวกด้วย

ในการจัดข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูนี้ พระราชบัญญัติได้กำหนดให้ประชาชนมีสิทธิขอสำเนา (right to copy) หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องด้วย ในการนี้ หน่วยงานของรัฐจะวางหลักเกณฑ์การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในการขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องได้โดยจะต้องคำนึงถึงการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยประกอบด้วย

อนึ่ง คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้มีประกาศเมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2542 กำหนดหลักเกณฑ์ควรเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการขอสำเนาไว้ในเบื้องต้นแล้วด้วย เช่น ค่าธรรมเนียมการทำสำเนาโดยเครื่องถ่ายเอกสารขนาดกระดาษเอ 4 หน้าละไม่เกิน 1 บาท เป็นต้น

(ค) แนวทางการดำเนินการในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารบางส่วนเป็นข้อมูลข่าวสารที่ไม่สมควรเปิดเผย

ข้อมูลข่าวสารของราชการที่อยู่ในหลักเกณฑ์ ตามที่พระราชบัญญัติกำหนดให้จะต้องนำมารวมไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้นี้ อาจมีข้อมูลข่าวสารบางส่วนที่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่ยกเว้นไม่ต้องเปิดเผยซึ่งจะได้มีการศึกษาในหัวข้อต่อไป ดังนั้น ในการดำเนินการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามวิธีการที่นำข้อมูลข่าวสารมาจัดรวมไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้นี้ พระราชบัญญัติจึงกำหนดเป็นหลักปฏิบัติ

ให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการลบหรือตัดทอนหรือดำเนินการโดยประการใดประการหนึ่ง ที่ไม่เป็นกรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนที่ไม่สมควรเปิดเผยดังกล่าว ก่อนนำมารวมไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ต่อไป

3. การเปิดเผยหรือการจัดหาข้อมูลข่าวสารของราชการให้กับประชาชนที่มาขอเป็นการเฉพาะราย (มาตรา 11)

(ก) ความหมายของการจัดหาข้อมูลข่าวสารให้เป็นการเฉพาะราย

หน้าที่ในการเปิดเผยหรือการจัดหาข้อมูลข่าวสารให้กับประชาชนวิธีที่ 3 นี้จะแตกต่างจาก 2 วิธีแรก ซึ่งมีการกำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าข้อมูลข่าวสารประเภทใดที่ต้องนำไปเปิดเผยโดยนำไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา และข้อมูลข่าวสารประเภทใดที่จะต้องนำมาเปิดเผยโดยการจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตลอดเวลา สำหรับวิธีที่ 3 หลักปฏิบัติที่สำคัญ คือ การจัดข้อมูลข่าวสารให้ตามที่มีผู้มาขอยื่นคำขอถึงหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารเรื่องใดก็ตาม พระราชบัญญัติได้มีการกำหนดเป็นหลักปฏิบัติไว้ว่า ถ้ามีผู้มาขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการและคำขอของผู้นั้นระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามควร ให้หน่วยงานของรัฐรับผิดชอบจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอในเวลาอันสมควร ซึ่งจะเห็นได้ว่ารูปแบบการจัดข้อมูลข่าวสารให้กับประชาชนตามวิธีนี้มีลักษณะเป็นการจัดข้อมูลข่าวสารให้กับผู้ขอเป็นรายกรณี ซึ่งมีความแตกต่างกันขึ้นกับความต้องการของแต่ละคน จึงอาจถือได้ว่าเป็นการจัดข้อมูลข่าวสารให้กับประชาชนเป็นการเฉพาะราย

(ข) ขอบเขตของการจัดหาข้อมูลข่าวสารให้เป็นการเฉพาะราย

พระราชบัญญัติกำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่จัดหาข้อมูลข่าวสารให้ตามคำขอเฉพาะรายของประชาชนในเวลาอันสมควร ข้อมูลข่าวสารที่ขอนี้ไม่มีข้อจำกัดในเรื่องที่จะขอว่าจะขอเรื่องอะไร ถ้าไม่เข้าข้อยกเว้นที่จะไม่เปิดเผยตามที่พระราชบัญญัติกำหนด ก็ถือเป็นหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐจะต้องจัดหาให้ทั้งสิ้น การปฏิเสธไม่ให้ข้อมูลข่าวสารตามข้อนี้ พระราชบัญญัติกำหนดให้สามารถทำได้เฉพาะเมื่อขอจำนวนมากหรือขอบ่อยครั้งโดยไม่มีเหตุอันสมควรเท่านั้น

(ค) แนวทางการดำเนินการในกรณีที่มีปัญหาความไม่ชัดเจนในหลักปฏิบัติ

เนื่องจากการดำเนินการเพื่อจัดหาข้อมูลข่าวสารให้กับประชาชนเป็นการเฉพาะรายนี้ อาจมีปัญหาการดำเนินการในบางกรณีได้ พระราชบัญญัติจึงกำหนดแนวทางเพื่อดำเนินการในกรณีต่าง ๆ ดังนี้

(1) กรณีข้อมูลข่าวสารของราชการที่ผู้มาขอมีสภาพที่อาจบอบสลายได้ง่าย ในกรณีนี้หน่วยงานของรัฐจะขอขยายเวลาในการจัดหาให้หรือจะจัดทำสำเนาให้ในสภาพอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อมิให้เสียหายแก่ผู้ขอข้อมูลข่าวสารก็ได้

(2) ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดหาให้กับประชาชนตามคำขอ โดยหลักการแล้วต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่แล้วในสภาพพร้อมที่จะให้ มิใช่เป็นการต้องไปจัดทำ วิเคราะห์ จำแนก รวบรวม หรือจัดให้มีขึ้นใหม่ ทั้งนี้ เพื่อมิให้การจัดหาข้อมูลข่าวสารนี้เป็นการเพิ่มภาระแก่หน่วยงานของรัฐเพื่อประโยชน์แก่ผู้ขอเฉพาะรายบางคนเท่านั้น แต่พระราชบัญญัติก็ยังเปิดโอกาสว่า ถ้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่ากรณีที่มีข้อนี้มิใช่การแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้า และเป็นเรื่องที่จำเป็นเพื่อปกป้องสิทธิเสรีภาพสำหรับผู้นั้นหรือเป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์แก่สาธารณะ หน่วยงานของรัฐจะจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้ก็ได้

(3) ในกรณีที่ผู้ขอข้อมูลข่าวสารใด แต่ในขณะนั้นไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่ขอ ถ้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่าข้อมูลข่าวสารดังกล่าวสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ตามปกติของหน่วยงานของรัฐอยู่แล้ว หน่วยงานของรัฐนั้น ๆ จะจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการตามที่ผู้ขอขึ้นใหม่ก็ได้

(ง) แนวทางการดำเนินการในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารบางส่วนเป็นข้อมูลที่ไม่สามารถเปิดเผย

ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีผู้ยื่นคำขอให้เปิดเผยเป็นการเฉพาะรายนี้ ในกรณีที่อาจมีข้อมูลข่าวสารบางส่วนที่อยู่ในหลักเกณฑ์กำหนดยกเว้นให้ไม่ต้องเปิดเผย พระราชบัญญัติได้กำหนดเป็นหลักปฏิบัติให้หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการลบหรือตัดทอน หรือดำเนินการโดยประการใดประการหนึ่ง ที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนที่ไม่สมควรเปิดเผยดังกล่าว ก่อนที่จะเปิดเผยหรือจัดหาข้อมูลข่าวสารให้กับผู้ยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารต่อไป

หน้าที่ของหน่วยงานของรัฐในการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

การคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐถือเป็นส่วนหนึ่งของการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล เป็นหลักการสำคัญเรื่องหนึ่งที่มีการระบุไว้ในเหตุผลของการประกาศใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 และยังถือได้ว่าเป็นการรองรับการคุ้มครองสิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียงหรือความเป็นอยู่ส่วนตัว กรณีที่จะมีการกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลายอันเป็นการละเมิดหรือกระทบสิทธิส่วนบุคคลในครอบครัวซึ่งเป็นไปตามมาตรา 34 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐในทุกหน่วยงาน ต้องรับทราบถึงหลักปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล เพื่อจะได้ปฏิบัติได้ถูก ซึ่งพระราชบัญญัติมาตรา 23 ได้กำหนดหน้าที่และแนวปฏิบัติสำหรับหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐไว้ ดังนี้

1. หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเพียงพอที่ เกี่ยวข้องและจำเป็นเพื่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์เท่านั้น และยกเลิกการจัดให้มีระบบดังกล่าวเมื่อหมดความจำเป็น

ข้อนี้เป็นการวางแผนคิดและการปฏิบัติที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีระบบ รวบรวมข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลขึ้น และจะต้องพิจารณาเพื่อให้มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินงาน และเป็นไปตามขอบเขตของวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เท่านั้น รวมทั้งเมื่อหน่วยงานได้พิจารณาแล้วเห็นว่า วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายดังกล่าวที่กำหนดได้ยกเลิกแล้ว ระบบข้อมูลข่าวสารที่ดำเนินการเพื่อวัตถุประสงค์ ดังกล่าวก็สมควรยกเลิกด้วย

2. การจัดเก็บข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของผู้ใด หน่วยงานของรัฐจะต้องพยายาม เก็บจากเจ้าของข้อมูลโดยตรง โดยเฉพาะในกรณีที่กระทบถึงประโยชน์ได้เสียโดยตรงของบุคคลนั้น

ข้อนี้เป็นการวางแผนปฏิบัติ เมื่อต้องมีการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของ บุคคลใดบุคคลหนึ่งให้ถูกต้องสมบูรณ์ก็ควรต้องเก็บจากเจ้าของข้อมูลโดยตรง เพราะเป็นผู้ที่รู้ถึงข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับตนเองเป็นอย่างดี เพื่อป้องกันไม่ให้ได้ข้อมูลที่ผิดหรือไม่ถูกต้อง เพราะหากข้อมูลที่ไม่ถูกต้องถูก นำไปใช้อาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของบุคคลผู้นั้นได้

3. ต้องตรวจสอบแก้ไขข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลในความรับผิดชอบให้ถูกต้องอยู่เสมอ
ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่จัดเก็บไว้จะต้องมีการนำมาใช้เพื่อประกอบการ

ดำเนินการเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หากข้อมูลไม่ถูกต้องอาจจะทำให้เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องได้ จึงต้องตรวจสอบแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้องอยู่เสมอด้วย

4. ต้องจัดระบบรักษาความปลอดภัยให้แก่ระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามความเหมาะสม เพื่อป้องกันมิให้มีการนำไปใช้โดยไม่เหมาะสมหรือเป็นผลร้ายต่อเจ้าของข้อมูล

การกำหนดให้มีการจัดระบบรักษาความปลอดภัยให้กับระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลนั้น เนื่องจากในปัจจุบันการประมวลผลข้อมูลได้มีการนำเทคโนโลยีทางสารสนเทศ เช่น คอมพิวเตอร์ มาใช้ทำให้สามารถประมวลผลได้จำนวนมากรวมทั้งการสื่อสารทางเทคโนโลยีสามารถส่งผ่านข้อมูลกันได้โดยง่าย จึงอาจเป็นไปได้ว่า อาจมีการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ในทางอื่นที่ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ของการจัดเก็บ ซึ่งอาจทำให้เสียหายหรือเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลเกินสมควร เช่น การนำไปใช้เกี่ยวเนื่องกับธุรกิจการค้า เป็นต้น

5. จัดให้มีการพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลจำนวน 6 เรื่อง รวมทั้งตรวจสอบแก้ไขข้อมูลที่นำไปพิมพ์นี้ให้ถูกต้องอยู่เสมอ (มาตรา 23 (3)) คือ

- (1) ประเภทของบุคคลที่มีการเก็บข้อมูลไว้

การกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาว่ามีการเก็บข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลประเภทใดบ้าง เช่น เก็บข้อมูลส่วนบุคคลของข้าราชการทุกระดับทุกคน ของลูกจ้างทุกคนทั้งลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว เป็นต้น

- (2) ประเภทของระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

หน่วยงานของรัฐต้องพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาว่ามีการจัดเก็บข้อมูลในระบบใด เช่น แฟ้มเอกสาร หรือเก็บในระบบคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

- (3) ลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติ

หน่วยงานของรัฐต้องพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาว่าข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่จัดเก็บไว้ จะมีการนำไปใช้ในเรื่องใดกรณีใดบ้าง ซึ่งจะทำให้สามารถตรวจสอบในภายหลังได้ว่ามีการใช้นอกเหนือจากที่ประกาศไว้หรือไม่

- (4) วิธีการขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารของเจ้าของข้อมูล

เนื่องจากพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 ได้รับรองสิทธิจากเจ้าของข้อมูลให้สามารถขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตนเองที่หน่วยงานของรัฐ จัดเก็บไว้ได้ ดังนั้น การกำหนดให้พิมพ์เรื่องนี้ในราชกิจจานุเบกษา จึงช่วยให้ผู้ที่จะมีสิทธินี้ได้รับทราบถึงวิธีการที่จะใช้สิทธิและเป็นหลักประกันว่าหน่วยงานของรัฐจะปฏิบัติต่อผู้ใช้สิทธิอย่างเท่าเทียมกัน

- (5) วิธีการขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูล

ข้อกำหนดในข้อนี้ก็เช่นเดียวกับข้อที่ผ่านมา เนื่องจากพระราชบัญญัติรับรองสิทธิในการขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตนเองได้ การประกาศในราชกิจจานุเบกษา จึงทำให้ทุกคนได้รับทราบหลักเกณฑ์หรือวิธีการที่ชัดเจนเหมือนกัน

(6) แหล่งที่มาของข้อมูล

เพื่อให้ทราบว่า ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่หน่วยงานจัดเก็บมาจากแหล่งใดบ้าง มีความน่าเชื่อถือเพียงใด ผู้เกี่ยวข้องจึงอาจใช้สิทธิเพื่อขอตรวจสอบและขอให้แก้ไขได้

6. กรณีที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลโดยตรงจากเจ้าของข้อมูลหน่วยงานของรัฐจะต้องถือปฏิบัติ ดังนี้

(1) ต้องแจ้งถึงวัตถุประสงค์ที่จะนำข้อมูลไปใช้ให้เจ้าของข้อมูลทราบล่วงหน้า หรือพร้อมกับการขอข้อมูล

(2) ต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบถึง ลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติว่าจะนำไปใช้กรณีใดบ้าง

(3) ต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบด้วยว่า การขอข้อมูลเป็นกรณีที่เจ้าของข้อมูลอาจให้ข้อมูลหรือไม่ให้ข้อมูลก็ได้ หรือเป็นกรณีที่กฎหมายบังคับต้องให้ข้อมูล

7. กรณีที่หน่วยงานของรัฐจะจัดส่งข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่หน่วยงานของรัฐได้จัดเก็บไว้ไปยังที่ใดที่หนึ่ง อันจะทำให้หรือมีโอกาสทำให้บุคคลทั่วไปทราบข้อมูลข่าวสารนั้นได้ และเป็นกรณีที่ไม่ใช่เป็นการใช้ข้อมูลตามลักษณะปกติตามที่หน่วยงานของรัฐได้เคยแจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบ

กรณีนี้หน่วยงานของรัฐจะต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบล่วงหน้า

การใช้สิทธิของประชาชนในการร้องเรียนและการอุทธรณ์ (แล้วแต่กรณี)

1. การร้องเรียน

เมื่อหน่วยงานของรัฐฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 (มาตรา 13 และมาตรา 3) ประชาชนมีสิทธิยื่นคำร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยมีขั้นตอนและวิธีการร้องเรียนดังต่อไปนี้

1.1 ขั้นตอนการร้องเรียน

1) พิจารณาว่าพฤติกรรมหรือการปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐมีลักษณะดังต่อไปนี้หรือไม่

- ไม่จัดพิมพ์ข้อมูลข่าวสารลงในราชกิจจานุเบกษา
- ไม่จัดข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนตรวจสอบ
- นิ่งเฉยไม่จัดหาข้อมูลข่าวสารให้ผู้ขอ
- ปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า
- ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมายนี้
- ปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลตามที่ท่านขอ

หรือ ท่านไม่ได้รับความสะดวกโดยไม่มีเหตุอันสมควร

2) ยื่นหนังสือร้องเรียนด้วยตนเองหรือมอบฉันทะให้ผู้อื่นมายื่นแทนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ทันที โดยยื่นที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี หรือจะส่งหนังสือร้องเรียนทางไปรษณีย์ก็ได้

3) รอฟังผลการพิจารณาของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ หรือคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนภายในเวลา 60 วัน

2. การอุทธรณ์

การอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 ประชาชนจะสามารถอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ 3 กรณีคือ

1. เมื่อยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารแล้ว หน่วยงานของรัฐไม่เปิดเผยตามที่ขอ (มาตรา 18)
2. เมื่อได้รับแจ้งจากหน่วยงานของรัฐว่า มีผู้ขอข้อมูลข่าวสารซึ่งตนมีประโยชน์ได้เสีย และมีผู้ประโยชน์ได้เสียนั้นคัดค้านว่าไม่ต้องการให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวแล้ว แต่เจ้าหน้าที่ไม่รับฟังคำคัดค้านนี้ (มาตรา 17 วรรคสาม, มาตรา 18)
3. เมื่อบุคคลใดเห็นว่าข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตน ซึ่งหน่วยงานของรัฐจัดเก็บไว้ไม่ถูกต้องตามที่เป็นจริง และได้ยื่นคำขอเป็นหนังสือให้หน่วยงานของรัฐเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้ถูกต้อง แต่หน่วยงานของรัฐไม่ยินยอมแก้ไขตามคำขอ (มาตรา 25 วรรคสี่)

ทั้ง 3 กรณีดังกล่าว ประชาชนมีสิทธิยื่นหนังสืออุทธรณ์ให้คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ได้ โดยมีขั้นตอนและวิธีการอุทธรณ์ดังนี้

* พงศ์ศักดิ์ ชุมสาย ณ อยุธยา รวบรวมจาก “คู่มือวิทยากรตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540” ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ, 2543.

2.1 ขั้นตอนการอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

1) พิจารณาว่าหน่วยงานของรัฐมีพฤติกรรมหรือการกระทำดังต่อไปนี้หรือไม่

- (1) มีคำสั่งไม่ให้เปิดเผยข้อมูลตามที่ท่านขอ
- (2) ไม่รับฟังคำคัดค้านของท่าน กรณีมีผู้มาขอข้อมูลที่ท่านมีประโยชน์ได้เสีย
- (3) ไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลตามที่ท่านขอให้แก้ไขข้อมูลเกี่ยวกับตัวท่าน

2) ยื่นหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยผ่านคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยยื่นที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ส่วนงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี หรืออาจส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ก็ได้

3) รอฟังผลการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ภายในเวลา 60 วัน

4) เมื่อทราบผลการพิจารณาแล้ว หากไม่พอใจก็สามารถใช้สิทธิฟ้องร้องทางศาลต่อไปหรือในกรณีหากไม่ได้รับทราบผลการพิจารณาภายใน 60 วัน ก็สามารถใช้สิทธิฟ้องร้องทางศาลได้เช่นกัน

หลักการพิจารณาเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่กำหนดชั้นความลับและไม่มีชั้นความลับ
[ความเห็นร่วมกันของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (สขร.) และสำนักข่าวกรองแห่งชาติ]

บันทึกโดย พงศ์ศักดิ์ ชุมสาย ณ อยุธยา

ข้อกฎหมาย

1. พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540
มาตรา 15 มาตรา 16 มาตรา 17 มาตรา 18 มาตรา 20
2. กฎกระทรวง ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2542) ออกตามความใน พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสาร
3. ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. 2544
ข้อ 12 ข้อ 13 ข้อ 14 ข้อ 19 (1)(2)(5) ข้อ 49 ข้อ 50

กรณีเป็นข่าวสารลับ และประทับตราชั้นความลับ

- 1) ในหลักการห้ามเปิดเผย (มาตรา 15, มาตรา 16) กำหนดให้ไปใช้สิทธิอุทธรณ์ (มาตรา 18) แต่ต้องให้เหตุผลว่าเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใด และเพราะเหตุใด (มาตรา 15)
- 2) หากจำเป็นอย่างยั้งต้องเปิดเผย ตามข้อ 49 (ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับฯ) ให้พิจารณาตามหลักเกณฑ์ ดังนี้
  - (1) อาศัยระเบียบฯ ข้อ 19 ที่กำหนดว่า “การกำหนดให้ข้อมูลข่าวสารลับอยู่ในชั้นความลับใด ให้พิจารณาถึง (1) ความสำคัญของเนื้อหา (2) แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสาร และ (5) ผลกระทบหากมีการเปิดเผย”
  - (2) อาศัยระเบียบฯ ข้อ 12 ชั้นความลับของข้อมูลข่าวสารลับ (ลับที่สุด, ลับมาก, ลับ) ประกอบคำอธิบายในข้อ 13 ข้อ 14 และข้อ 15
  - (3) การขังน้ำหนั (ใช้ดุลพินิจการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร) ตามมาตรา 15
  - (4) ผู้ขอข้อมูลมีสิทธิคัดค้านได้ ตามมาตรา 17

กรณีเป็นข้อมูลข่าวสาร ตามมาตรา 15 (ไม่มีชั้นความลับ)

- 1) ตรวจสอบข้อมูลข่าวสารให้แน่ชัดก่อนว่า ไม่เข้าข่ายข้อ 50 (ระเบียบฯ)
- 2) ให้ตรวจสอบกฎหมาย คำสั่ง ระเบียบของราชการ/หน่วยงาน ให้ชัดเจนว่า “สั่งห้ามเปิดเผยหรือไม่”
- 3) การขังน้ำหนั (ใช้ดุลพินิจการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร) ตามมาตรา 15
- 4) กรณีมีคำสั่งให้เปิดเผย อาจใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามลำดับสายการบังคับบัญชา (กฎกระทรวง ฉบับที่ 4, พ.ศ. 2542) โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ต้องรับผิดชอบหากกระทำโดยสุจริต ตามมาตรา 20 (2) และอาจดำเนินการ ตามมาตรา 17
- 5) กรณีมีคำสั่งไม่เปิดเผย จะต้องดำเนินการ ตามมาตรา 15 และผู้ขอหรือผู้ได้รับผลกระทบอาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ตามมาตรา 18

ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
เรื่อง การเรียกค่าธรรมเนียมการขอสำเนา หรือ
ขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการ

ด้วยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙ วรรคสาม กำหนดให้หน่วยงานของรัฐโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ วางหลักเกณฑ์การเรียกค่าธรรมเนียมในการขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการได้ โดยให้คำนึงถึงการช่วยเหลือผู้รายได้น้อยประกอบด้วย ทั้งนี้เว้นแต่จะมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

ดังนั้นเพื่อให้การเรียกค่าธรรมเนียมการขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นไปด้วยความเหมาะสมและเป็นแนวทางเดียวกัน คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงให้ความเห็นชอบการกำหนดค่าธรรมเนียมดังกล่าวเป็นการทั่วไป ดังนี้

๑. ค่าธรรมเนียมการทำสำเนาโดยเครื่องถ่ายเอกสารที่หน่วยงานของรัฐสามารถกำหนดได้ โดยให้ถือว่าคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ให้ความเห็นชอบแล้ว คือ อัตราดังต่อไปนี้

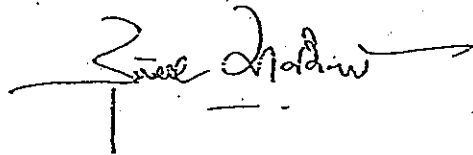
(๑) ขนาดกระดาษ เอ ๔	หน้าละไม่เกิน	๑	บาท
(๒) ขนาดกระดาษ เอ ๓	หน้าละไม่เกิน	๑.๕๐	บาท
(๓) ขนาดกระดาษ บี ๔	หน้าละไม่เกิน	๒	บาท
(๔) ขนาดกระดาษ เอ ๓	หน้าละไม่เกิน	๓	บาท
(๕) ขนาดกระดาษพิมพ์เขียว เอ ๒	หน้าละไม่เกิน	๔	บาท
(๖) ขนาดกระดาษพิมพ์เขียว เอ ๑	หน้าละไม่เกิน	๑๕	บาท
(๗) ขนาดกระดาษพิมพ์เขียว เอ ๐	หน้าละไม่เกิน	๓๐	บาท

๒. การเรียกค่าธรรมเนียมการทำสำเนาโดยเครื่องถ่ายเอกสารในขนาดกระดาษ หรือในอัตราที่เกินกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ หรือการขอสำเนาที่เป็นสื่อประเภทอื่น หน่วยงานของรัฐจะต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เว้นแต่เป็นค่าเรียกค่าธรรมเนียมที่ไม่เกินต้นทุนที่แท้จริง

๓. การเรียกค่าธรรมเนียมการให้คำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารที่ถือว่าคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ให้ความเห็นชอบ ให้คิดในอัตราค่ารับรองละไม่เกิน ๕ บาท

๔. ในกรณีที่ผู้ขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้อง เป็นผู้มิใช่รายได้น้อย หน่วยงานของรัฐจะพิจารณา ยกเว้นค่าธรรมเนียม หรือลดอัตราค่าธรรมเนียมได้ตามควรแก่กรณีได้

ประกาศ ณ วันที่ ๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๒

(คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
เรื่อง กำหนดให้ประกาศประกวดราคาและประกาศสอบราคา
ของหน่วยงานของรัฐที่หัวหน้าส่วนราชการลงนามแล้ว
เป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา ๔ (๔)
แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ด้วยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔(๔) บัญญัติให้อำนาจคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ กำหนดข้อมูลข่าวสารของราชการที่จะต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ เพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้รับประโยชน์จากการเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารดังกล่าวนี้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ (๔) แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงกำหนดให้ ประกาศประกวดราคาและประกาศสอบราคาของหน่วยงานของรัฐที่หัวหน้าส่วนราชการลงนามแล้ว เป็นข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา ๔ ทั้งนี้ มีกำหนดระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี นับแต่วันประกาศ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๒

(คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
เรื่อง กำหนดให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลการพิจารณาการจัดซื้อ
จัดจ้างของหน่วยงานของรัฐเป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้
ประชาชนตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติ-
ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ด้วยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๘) บัญญัติให้อำนาจคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ กำหนดข้อมูลข่าวสารอื่นที่หน่วยงานของรัฐ ต้องจัดให้มีไว้ ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงกำหนดให้ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ ผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐเป็นเอกสารที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีไว้ให้ ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

๑. ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำสรุปผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ เป็นรายเดือนทุก ๆ เดือน โดยให้มีรายละเอียดเกี่ยวกับงานที่จัดซื้อจัดจ้าง วงเงินงบประมาณ วิธีซื้อ หรือจ้าง รายชื่อผู้เสนอราคาและราคาที่เสนอ ผู้ได้รับการคัดเลือกและราคา และเหตุผลที่คัดเลือก ผู้เสนอราคารายนั้นโดยสรุป เพื่อเป็นกรณีสำหรับการตรวจดูของประชาชน

๒. การดำเนินการตาม ๑. ให้จัดทำตามแบบ สขร. ๑ แนบท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๔ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๓

(คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

สรุปผลการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือน
(ชื่อหน่วยงาน)

ลำดับที่	งานจัดซื้อจัดจ้าง	วงเงินงบประมาณ (ราคากลาง)	วิธีซื้อ / จ้าง	ผู้เสนอราคาและราคาที่เสนอ	ผู้ได้รับการคัดเลือกและราคา	เหตุผลที่คัดเลือก โดยสังเขป
๑.						
๒.						
๓.						
๔.						
๕.						

พระราชบัญญัติ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. ๒๕๔๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๐
เป็นปีที่ ๕๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศ
ว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.
๒๕๔๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดากฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับอื่น ในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในพระราช
บัญญัตินี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้อมูลข่าวสาร” หมายความว่า สิ่งที่มีข้อความหมายให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริง ข้อมูล หรือสิ่งใดๆ ไม่
ว่าการสื่อความหมายนั้นจะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการใดๆ และไม่ว่าจะได้จัดทำไว้
ในรูปของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผนผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่าย ฟิล์ม การบันทึกภาพหรือ
เสียง การบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งที่บันทึกไว้ปรากฏได้

“ข้อมูลข่าวสารของราชการ” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาลเฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี องค์การควบคุมการประกอบวิชาชีพ หน่วยงานอิสระของรัฐและหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ผู้ซึ่งปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐ

“ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล เช่น การศึกษา ฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม หรือประวัติการทำงาน บรรดาที่มีชื่อของผู้นั้นหรือมีเลขหมาย รหัส หรือสิ่งบอกลักษณะอื่นที่ทำให้รู้ตัวผู้นั้นได้ เช่น ลายพิมพ์นิ้วมือ แผ่นบันทึกลักษณะเสียงของคนหรือรูปถ่าย และให้หมายความรวมถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรมแล้วด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

“คนต่างด้าว” หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทยและไม่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย และนิติบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนที่มีทุนเกินกึ่งหนึ่งเป็นของคนต่างด้าว ใบหุ้นชนิดออกให้แก่ผู้ถือ ให้ถือว่าใบหุ้นนั้นคนต่างด้าวเป็นผู้ถือ

(๒) สมาคมที่มีสมาชิกเกินกึ่งหนึ่งเป็นคนต่างด้าว

(๓) สมาคมหรือมูลนิธิที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ของคนต่างด้าว

(๔) นิติบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) หรือนิติบุคคลอื่นใดที่มีผู้จัดการหรือกรรมการเกินกึ่งหนึ่งเป็นคนต่างด้าว

นิติบุคคลตามวรรคหนึ่ง ถ้าเข้าไปเป็นผู้จัดการหรือกรรมการ สมาชิก หรือมีทุนในนิติบุคคลอื่น ให้ถือว่าผู้จัดการหรือกรรมการ หรือสมาชิก หรือเจ้าของทุนดังกล่าวเป็นคนต่างด้าว

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๖ ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการขึ้นในสังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานวิชาการและธุรการให้แก่คณะกรรมการและคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ และให้คำปรึกษาแก่เอกชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

มาตรา ๗ หน่วยงานของรัฐต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

- (๑) โครงสร้างและการจัดองค์กรในการดำเนินงาน
- (๒) สรุปอำนาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน
- (๓) สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสาร หรือคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ
- (๔) กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผน นโยบาย หรือการตีความ ทั้งนี้ เฉพาะที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎ เพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง
- (๕) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อมูลข่าวสารใดที่ได้มีการจัดพิมพ์เพื่อให้แพร่หลายตามจำนวนพอสมควรแล้ว ถ้ามีการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาโดยอ้างอิงถึงสิ่งพิมพ์นั้นก็ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามบทบัญญัติวรรคหนึ่งแล้ว

ให้หน่วยงานของรัฐรวบรวมและจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งไว้เผยแพร่เพื่อขายหรือจำหน่ายแจก ณ ที่ทำการของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๘ ข้อมูลข่าวสารที่ต้องลงพิมพ์ตามมาตรา ๗ (๔) ถ้ายังไม่ได้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา จะนำมาใช้บังคับในทางที่ไม่เป็นคุณแก่ผู้ใดไม่ได้ เว้นแต่ผู้นั้นจะได้รู้ถึงข้อมูลข่าวสารนั้นตามความเป็นจริงมาก่อนแล้วเป็นเวลาพอสมควร

มาตรา ๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

(๑) ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน รวมทั้งความเห็นแย้งและคำสั่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว

(๒) นโยบายหรือการตีความที่ไม่เข้าช่วยต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ตามมาตรา ๗ (๔)

(๓) แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีของปีที่กำลังดำเนินการ

(๔) คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของเอกชน

(๕) สิ่งพิมพ์ที่ได้มีการอ้างอิงถึงตามมาตรา ๗ วรรคสอง

(๖) สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอนหรือสัญญาร่วมทุนกับเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะ

(๗) มติคณะรัฐมนตรี หรือมติคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย หรือโดยมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ให้ระบุรายชื่อรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการพิจารณาไว้ด้วย

(๘) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อมูลข่าวสารที่จัดให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีส่วนที่ต้องห้ามมิให้เปิดเผยตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ อยู่ด้วย ให้ลบหรือตัดทอนหรือทำโดยประการอื่นใดที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้น

บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตามย่อมมีสิทธิเข้าตรวจดู ขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งได้ ในกรณีที่สมควรหน่วยงานของรัฐโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ จะวางหลักเกณฑ์เรียกค่าธรรมเนียมในการนั้นก็ได้อีก ในการนี้ให้คำนึงถึงการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยประกอบด้วย ทั้งนี้เว้นแต่จะมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

คนต่างด้าวจะมีสิทธิตามมาตรานี้เพียงใดให้เป็นไปตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๑๐ บทบัญญัติมาตรา ๗ และมาตรา ๙ ไม่กระทบถึงข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดให้มีการเผยแพร่หรือเปิดเผย ด้วยวิธีการอย่างอื่น

มาตรา ๑๑ นอกจากข้อมูลข่าวสารของราชการที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว หรือที่จัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้แล้ว หรือที่มีการจัดให้ประชาชนได้ค้นคว้าตามมาตรา ๒๖ แล้ว ถ้าบุคคลใดขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการและคำขอของผู้นั้นระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามควร ให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร เว้นแต่ผู้นั้นขอจำนวนมากหรือบ่อยครั้งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

ข้อมูลข่าวสารของราชการใดมีสภาพที่อาจบอบสลายง่าย หน่วยงานของรัฐจะขอขยายเวลาในการจัดหาให้หรือจะจัดทำสำเนาไว้ในสภาพอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ข้อมูลข่าวสารนั้นก็ได้อีก

ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐจัดหาให้ตามวรรคหนึ่งต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่แล้วในสภาพที่พร้อมจะให้ได้ มิใช่เป็นการต้องไปจัดทำ วิเคราะห์ จำแนก รวบรวม หรือจัดให้มีขึ้นใหม่ เว้นแต่เป็นการแปรสภาพเป็นเอกสารจากข้อมูลข่าวสารที่บันทึกไว้ในระบบการบันทึกภาพหรือเสียง ระบบคอมพิวเตอร์ หรือระบบอื่นใด ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการกำหนด แต่ถ้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่ากรณีเช่นนั้นมิใช่การแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้า และเป็นเรื่องที่จำเป็นเพื่อปกป้องสิทธิเสรีภาพสำหรับผู้นั้นหรือเป็นเรื่องที่จะเป็นประโยชน์แก่สาธารณะ หน่วยงานของรัฐจะจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้ก็ได้

บทบัญญัติวรรคสามไม่เป็นการห้ามหน่วยงานของรัฐที่จะจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการใดขึ้นใหม่ให้แก่ผู้ร้องขอ หากเป็นการสอดคล้องด้วยอำนาจหน้าที่ตามปกติของหน่วยงานของรัฐนั้นอยู่แล้ว

ให้นำความในมาตรา ๙ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ มาใช้บังคับแก่การจัดหาข้อมูลข่าวสารให้ตามมาตรา ๑๑ โดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่มิใช่ยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๑๑ แม้ว่าข้อมูลข่าวสารที่ขอจะอยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานส่วนกลาง หรือส่วนสาขาของหน่วยงานแห่งนั้นหรือจะอยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นก็ตาม ให้หน่วยงานของรัฐที่รับคำขอให้คำแนะนำเพื่อไปยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นโดยไม่ชักช้า

ถ้าหน่วยงานของรัฐผู้รับคำขอเห็นว่าข้อมูลข่าวสารที่มีคำขอเป็นข้อมูลข่าวสารที่จัดทำโดยหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น และได้ระบุนำห้ามการเปิดเผยไว้ตามระเบียบที่กำหนดตามมาตรา ๑๖ ให้ส่งคำขอนั้นให้หน่วยงานของรัฐผู้จัดทำข้อมูลข่าวสารนั้นพิจารณาเพื่อมีคำสั่งต่อไป

มาตรา ๑๓ ผู้ใดเห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่จัดพิมพ์ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ หรือไม่จัดข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ หรือไม่จัดหาข้อมูลข่าวสารให้แก่ตนตามมาตรา ๑๑ หรือฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าหรือเห็นว่าตนไม่ได้รับความสะดวกโดยไม่มีเหตุอันสมควร ผู้นั้นมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการ เว้นแต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา ๑๗ หรือคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๕

ในกรณีที่มีการร้องเรียนต่อคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องเรียน ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นให้ขยายเวลาออกไปได้ แต่ต้องแสดงเหตุผลและรวมเวลาทั้งหมดแล้วต้องไม่เกินหกสิบวัน

หมวด ๒

ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผย

มาตรา ๑๔ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์จะเปิดเผยมิได้

มาตรา ๑๕ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยก็ได้ โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน

(๑) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและความมั่นคงในทางเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ

(๒) การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการฟ้องคดี การป้องกัน การปราบปราม การทดสอบ การตรวจสอบ หรือการรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารหรือไม่ก็ตาม

(๓) ความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการทำความเข้าใจหรือคำแนะนำภายในดังกล่าว

(๔) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด

(๕) รายงานการแพทย์หรือข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร

(๖) ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย หรือข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น

(๗) กรณีอื่นตามที่กำหนดให้พระราชกฤษฎีกา

คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ แต่ต้องระบุไว้ด้วยว่าที่เปิดเผยไม่ได้เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใดและเพราะเหตุใด และให้ถือว่าการมีคำสั่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นดุลพินิจโดยเฉพาะของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามลำดับสายการบังคับบัญชา แต่ผู้ขออาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติว่าข้อมูลข่าวสารของราชการจะเปิดเผยต่อบุคคลใดได้หรือไม่ภายใต้เงื่อนไขเช่นใด และสมควรมีวิธีการรักษามิให้รั่วไหลให้หน่วยงานของรัฐกำหนดวิธีการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารนั้น ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนดว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเห็นว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของผู้ใด ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแจ้งให้ผู้นั้นเสนอคำคัดค้านภายในเวลาที่กำหนด แต่ต้องให้เวลาอันสมควรที่ผู้นั้นอาจเสนอคำคัดค้านได้ ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ผู้ที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง หรือผู้ที่ทราบว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของตน มีสิทธิคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้โดยทำเป็นหนังสือถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบ

ในกรณีที่มีการคัดค้าน เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบต้องพิจารณาคัดค้านและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้คัดค้านทราบโดยไม่ชักช้า ในกรณีที่มีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้าน เจ้าหน้าที่ของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นมีได้จนกว่าจะล่วงพ้นกำหนดเวลาอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๘ หรือจนกว่าคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้มีคำวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารใดตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ หรือมีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านของผู้มีประโยชน์ได้เสียตามมาตรา ๑๗ ผู้นั้นอาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งนั้น โดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๑๙ การพิจารณาเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่มีคำสั่งมิให้เปิดเผยนั้นไม่ว่าจะเป็นการพิจารณาของคณะกรรมการ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารหรือศาลก็ได้ จะต้องดำเนินการกระบวนการพิจารณาโดยมิให้ข้อมูลข่าวสารนั้นเปิดเผยแก่บุคคลอื่นใดที่ไม่จำเป็นแก่การพิจารณา และในกรณีที่จำเป็นจะพิจารณาลับหลังคู่กรณีหรือคู่ความฝ่ายใดก็ได้

มาตรา ๒๐ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารใด แม้จะเข้าข่ายต้องมีความรับผิดชอบตามกฎหมายใดให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ต้องรับผิดชอบหากเป็นการกระทำโดยสุจริตในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ดำเนินการโดยถูกต้องตามระเบียบตามมาตรา ๑๖

(๒) ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐในระดับตามที่กำหนดในกฎกระทรวงมีคำสั่งให้เปิดเผยเป็นการทั่วไปหรือเฉพาะแก่บุคคลใด เพื่อประโยชน์อันสำคัญยิ่งกว่าที่เกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ หรือชีวิต ร่างกาย สุขภาพ หรือประโยชน์อื่นของบุคคล และคำสั่งนั้นได้กระทำโดยสมควรแก่เหตุ ในการนี้จะมีการกำหนดข้อจำกัดหรือเงื่อนไขในการใช้ข้อมูลข่าวสารนั้นตามความเหมาะสมก็ได้

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งไม่เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐพ้นจากความรับผิดชอบตามกฎหมายหากจะพึงมีในกรณีดังกล่าว

หมวด ๓ ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

มาตรา ๒๑ เพื่อประโยชน์แห่งหมวดนี้ “บุคคล” หมายความว่า บุคคลธรรมดา ที่มีสัญชาติไทย และบุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทยแต่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย

มาตรา ๒๒ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ และหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง อาจออกระเบียบโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่มีให้นับพันธุวิตรคหนึ่ง (๓) ของมาตรา ๒๓ มาใช้บังคับกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานดังกล่าวก็ได้

หน่วยงานของรัฐแห่งอื่นที่จะกำหนดในกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งนั้น ต้องเป็นหน่วยงานของรัฐ ซึ่งการเปิดเผยประเภทข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง (๓) จะเป็นอุปสรรคร้ายแรงต่อการดำเนินการของหน่วยงานดังกล่าว

มาตรา ๒๓ หน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องจัดให้มีระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเพียงพอที่เกี่ยวข้อง และจำเป็นเพื่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์เท่านั้น และยกเลิกการจัดให้มีระบบดังกล่าวเมื่อหมดความจำเป็น

(๒) พยายามเก็บข้อมูลข่าวสารโดยตรงจากเจ้าของข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่กระทบถึงประโยชน์ได้เสียโดยตรงของบุคคลนั้น

(๓) จัดให้มีการพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา และตรวจสอบแก้ไขให้ถูกต้องอยู่เสมอเกี่ยวกับสิ่งดังต่อไปนี้

(ก) ประเภทของบุคคลที่มีการเก็บข้อมูลไว้

(ข) ประเภทของระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

(ค) ลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติ

(ง) วิธีการขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารของเจ้าของข้อมูล

(จ) วิธีการขอให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูล

(ฉ) แหล่งที่มาของข้อมูล

(๔) ตรวจสอบแก้ไขข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลในความรับผิดชอบให้ถูกต้องอยู่เสมอ

(๕) จัดระบบรักษาความปลอดภัยให้แก่ระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ตามความเหมาะสม เพื่อป้องกันมิให้มีการนำไปใช้โดยไม่เหมาะสมหรือเป็นผลร้ายต่อเจ้าของข้อมูล

ในกรณีที่เก็บข้อมูลข่าวสารโดยตรงจากเจ้าของข้อมูล หน่วยงานของรัฐต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบล่วงหน้าหรือพร้อมกับการขอข้อมูลถึงวัตถุประสงค์ที่จะนำข้อมูลมาใช้ ลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติ และกรณีที่ขอข้อมูลนั้นเป็นกรณีที่อาจให้ข้อมูลได้ด้วยความสมัครใจหรือเป็นกรณีมีกฎหมายบังคับ

หน่วยงานของรัฐต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบในกรณีมีการจัดส่งข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไปยังที่ใดซึ่งจะเป็นผลให้บุคคลทั่วไปทราบข้อมูลข่าวสารนั้นได้ เว้นแต่เป็นไปตามลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติ

มาตรา ๒๔ หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของตนต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นหรือผู้อื่น โดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลที่ได้รับล่วงหน้าหรือในขณะนั้นมีได้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยดังต่อไปนี้

(๑) ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของตน เพื่อการนำไปใช้ตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น

(๒) เป็นการใช้ข้อมูลตามปกติภายในวัตถุประสงค์ของการจัดให้มีระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลนั้น

(๓) ต่อหน่วยงานของรัฐที่ทำงานด้วยการวางแผน หรือการสถิติ หรือสำมะโนต่างๆ ซึ่งมีหน้าที่ต้องรักษาข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไว้ไม่ให้เปิดเผยต่อไปยังผู้อื่น

(๔) เป็นการให้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย โดยไม่ระบุชื่อหรือส่วนที่ทำให้รู้ว่าเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลใด

(๕) ต่อหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง เพื่อการตรวจดูคุณค่าในการเก็บรักษา

(๖) ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อการป้องกันการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย การสืบสวน การสอบสวน หรือการฟ้องคดี ไม่ว่าเป็นคดีประเภทใดก็ตาม

(๗) เป็นการให้ซึ่งจำเป็น เพื่อการป้องกันหรือระงับอันตรายต่อชีวิตหรือสุขภาพของบุคคล

(๘) ต่อศาล และเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะขอข้อเท็จจริงดังกล่าว

(๙) กรณีอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามวรรคหนึ่ง (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) และ (๙) ให้มีการจัดทำบัญชีแสดงการเปิดเผยกำกับไว้กับข้อมูลข่าวสารนั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ บุคคลย่อมมีสิทธิที่จะได้รับรู้ถึงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตน และเมื่อบุคคลนั้นมีคำขอเป็นหนังสือ หน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นจะต้องให้บุคคลนั้นหรือผู้กระทำการแทนบุคคลนั้นได้ตรวจดูหรือได้รับสำเนาข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลส่วนที่เกี่ยวข้องกับบุคคลนั้น และให้นำมาตรา ๙ วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การเปิดเผยรายงานการแพทย์ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลใด ถ้ากรณีมีเหตุอันควรเจ้าหน้าที่ของรัฐจะเปิดเผยต่อเฉพาะแพทย์ที่บุคคลนั้นมอบหมายก็ได้

ถ้าบุคคลใดเห็นว่าข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตนส่วนใดไม่ถูกต้องตามที่จริง ให้มีสิทธิยื่นคำขอเป็นหนังสือให้หน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนนั้นได้ ซึ่งหน่วยงานของรัฐจะต้องพิจารณาคำขอดังกล่าว และแจ้งให้บุคคลนั้นทราบโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารให้ตรงตามที่มีคำขอ ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งคำสั่งไม่ยินยอมแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสาร โดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ และไม่ว่ากรณีใดๆ ให้เจ้าของข้อมูลมีสิทธิร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหมายเหตุคำขอของตนแนบไว้กับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องได้

ให้บุคคลตามที่กำหนดในกฎกระทรวงมีสิทธิดำเนินการตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรานี้แทนผู้เยาว์ คนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถหรือเจ้าของข้อมูลไม่ถึงแก่กรรมแล้วก็ได้

หมวด ๔ เอกสารประวัติศาสตร์

มาตรา ๒๖ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะเก็บรักษาหรือมีอายุครบกำหนดตามวรรคสองนับแต่วันที่เสร็จสิ้นการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารนั้น ให้หน่วยงานของรัฐส่งมอบให้แก่หอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากรหรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาเพื่อคัดเลือกไว้ให้ประชาชนได้ศึกษาค้นคว้า

กำหนดเวลาต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการตามวรรคหนึ่งให้แยกประเภท ดังนี้

(๑) ข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๑๔ เมื่อครบเจ็ดสิบห้าปี

(๒) ข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๑๕ เมื่อครบยี่สิบปี

กำหนดเวลาตามวรรคสอง อาจขยายออกไปได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๓) หน่วยงานของรัฐยังจำเป็นต้องเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารของราชการไว้เองเพื่อประโยชน์ในการใช้สอย โดยต้องจัดเก็บและจัดให้ประชาชนได้ศึกษาค้นคว้าตามที่จะตกลงกับหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร

(๔) หน่วยงานของรัฐเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารนั้นยังไม่ควรเปิดเผย โดยมีคำสั่งขยายเวลากำกับไว้เป็นการเฉพาะราย คำสั่งการขยายเวลานั้นให้กำหนดระยะเวลาไว้ด้วย

แต่จะกำหนดเกินคราวละห้าปีไม่ได้

การตรวจสอบหรือทบทวนมิให้มีการขยายเวลาไม่เปิดเผยจนเกินความจำเป็น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

บทบัญญัติตามมาตรานี้ มิให้ใช้บังคับกับข้อมูลข่าวสารของราชการตามที่คณะรัฐมนตรีออกระเบียบกำหนดให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องทำลายหรืออาจทำลายได้โดยไม่ต้องเก็บรักษา

หมวด ๕

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

มาตรา ๒๗ ให้มีคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประกอบด้วยรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงพาณิชย์ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณและผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจากภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกเก้าคนเป็นกรรมการ

ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งเป็นเลขานุการ และอีกสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๒๘ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) สอดส่องดูแล และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ให้คำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐ เกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ได้รับคำขอ

(๓) เสนอแนะในการตราพระราชกฤษฎีกา และการออกกฎกระทรวง หรือระเบียบของคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) พิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนตามมาตรา ๑๓

(๕) จัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ เสนอคณะรัฐมนตรีเป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม แต่อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

(๗) ดำเนินการเรื่องอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๒๙ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๒๗ มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง ผู้ที่พ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้

มาตรา ๓๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๒๗ พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่อง หรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๓๑ การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๓๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกให้บุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่คำขอไม่ว่าจะเป็นกรณีมาตรา ๑๑ หรือมาตรา ๒๕ ถ้าผู้มีคำขอไม่เชื่อว่าเป็นความจริงและร้องเรียนต่อคณะกรรมการตาม มาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการมีอำนาจเข้าดำเนินการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกี่ยวข้องได้ และแจ้งผลการตรวจสอบให้ผู้ร้องเรียนทราบ

หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยินยอมให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของตนได้ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้หรือไม่ก็ตาม

มาตรา ๓๔ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้และให้นำความในมาตรา ๓๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๖
คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

มาตรา ๓๕ ให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างๆ ตามความเหมาะสม ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งตามข้อเสนอของคณะกรรมการ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา ๑๗ และคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๕

การแต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งตามสาขาความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของข้อมูลข่าวสารของราชการ เช่น ความมั่นคงของประเทศ เศรษฐกิจและการคลังของประเทศ หรือการบังคับใช้กฎหมาย

มาตรา ๓๖ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร คณะหนึ่งๆ ประกอบด้วยบุคคลตามความจำเป็น แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามคน และให้ข้าราชการที่คณะกรรมการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่เป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

ในกรณีพิจารณาเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐแห่งใด กรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารซึ่งมาจากหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นจะเข้าร่วมพิจารณาด้วยไม่ได้

กรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร จะเป็นเลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการไม่ได้

มาตรา ๓๗ ให้คณะกรรมการพิจารณาส่งคำอุทธรณ์ให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยคำนึงถึงความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแต่ละสาขาภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่คณะกรรมการได้รับคำอุทธรณ์

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้เป็นที่สุด และในการมีคำวินิจฉัยจะมีข้อสังเกตเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติเกี่ยวกับกรณีใดตามที่เห็นสมควรก็ได้

ให้นำความในมาตรา ๑๓ วรรคสอง มาใช้บังคับแก่การพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยอนุโลม

มาตรา ๓๘ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร แต่ละสาขาวิธีพิจารณาและวินิจฉัย และองค์คณะในการพิจารณาและวินิจฉัย ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๙ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๒ และบทกำหนดโทษที่ประกอบกับบทบัญญัติดังกล่าวมาใช้บังคับกับคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยอนุโลม

หมวด ๗
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการที่สั่งตามมาตรา ๓๒ ต้องระวางโทษ
จำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๑ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อจำกัดหรือเงื่อนไขที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกำหนดตาม
มาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

 บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๒ บทบัญญัติมาตรา ๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๙ มิให้ใช้บังคับกับข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้หน่วยงานของรัฐจัดพิมพ์ข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่ง หรือจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งไว้เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการจะได้อำหนด

มาตรา ๔๓ ให้ระบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๑๗ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารของราชการ ยังคงใช้บังคับต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ระบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๑๖ จะได้กำหนดเป็นอย่างอื่น

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ ในระบอบประชาธิปไตย การให้ประชาชนมีโอกาสกว้างขวางในการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆ ของรัฐเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อที่ประชาชนจะสามารถแสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิทางการเมืองได้โดยถูกต้องกับความเป็นจริง อันเป็นการส่งเสริมให้มีความเป็นรัฐบาลโดยประชาชนมากยิ่งขึ้น สมควรกำหนดให้ประชาชนมีสิทธิได้รับข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยมีข้อยกเว้นอันไม่ต้องเปิดเผยที่แจ้งชัดและจำกัดเฉพาะข้อมูลข่าวสารที่หากเปิดเผยแล้วจะเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติหรือต่อประโยชน์ที่สำคัญของเอกชน ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาระบอบประชาธิปไตยให้มั่นคงและจะยังผลให้ประชาชนมีโอกาสรู้ถึงสิทธิหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ เพื่อที่จะปกป้องรักษาประโยชน์ของตนได้อีกประการหนึ่งด้วย ประกอบกับสมควรคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารของราชการไปพร้อมกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบกฎกระทรวงฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๒)
ออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

หลักการ

กำหนดระดับเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจสั่งให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๒๐ (๒)

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๒๐ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดให้มีเจ้าหน้าที่ในระดับตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ทำหน้าที่วินิจฉัยเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๔ ที่มีปัญหาคือพิจารณาทั้งในด้านการรักษาความลับเพื่อประโยชน์ในราชการ และในด้านประโยชน์อื่นอันสำคัญที่ทำให้อาจจำเป็นต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้น ทั้งนี้เพื่อให้การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของทางราชการเกิดดุลยภาพระหว่างการรักษาความลับกับประโยชน์อื่นที่เกี่ยวข้อง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๒)

ออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. ๒๕๔๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๒๐ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นายกรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

การมีคำสั่งให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๔ เป็นการทั่วไปหรือเฉพาะแก่บุคคลใด ให้เป็นอำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ดังต่อไปนี้

(๑) ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการฝ่ายตุลาการที่เป็นข้าราชการธุรการ ข้าราชการฝ่ายอัยการที่เป็นข้าราชการธุรการ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ข้าราชการครู ข้าราชการรัฐสภาสามัญหรือข้าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีหน้าที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น และเป็นผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๖ ขึ้นไป

(๒) ข้าราชการทหาร หรือข้าราชการตำรวจ ซึ่งมีหน้าที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น และเป็นผู้ซึ่งมีชั้นยศตั้งแต่ พันตรี นาวาตรี นาวาอากาศตรี หรือพันตำรวจตรี ขึ้นไป แล้วแต่กรณี

(๓) ข้าราชการตุลาการซึ่งมีหน้าที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น และเป็นผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ข้าราชการตุลาการชั้น ๒ ขึ้นไป

(๔) ข้าราชการอัยการซึ่งมีหน้าที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น และเป็นผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ข้าราชการอัยการชั้น ๒ ขึ้นไป

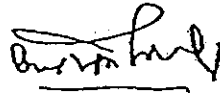
(๕) ผู้บริหารท้องถิ่น หรือปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปลัดเทศบาล ปลัดสุขาภิบาล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาตำบล หรือปลัดเมืองพัทยา ซึ่งมีหน้าที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น แล้วแต่กรณี

(๖) บุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งควบคุมการปฏิบัติงานของรัฐวิสาหกิจ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีหน้าที่
ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น และเป็นผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับหัวหน้ากองหรือเทียบเท่าขึ้นไป

(๗) บุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งควบคุมการปฏิบัติงานของหน่วยงานอิสระของรัฐหรือผู้บริหารระดับเลขาธิการ
ผู้อำนวยการ หรือตำแหน่งอื่นที่มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกันของหน่วยงานอิสระของรัฐที่ได้รับมอบหมายจาก
ผู้บริหารดังกล่าว ซึ่งมีหน้าที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น

(๘) บุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งควบคุมการปฏิบัติงานขององค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพ หรือหัวหน้า
สำนักงานขององค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพที่ได้รับ
มอบหมายจากบุคคลดังกล่าว ซึ่งมีหน้าที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๖

(นายชวน หลีกภัย)

นายกรัฐมนตรี

ประเด็นการประเมินผล : ความเปิดเผยโปร่งใส

ตัวชี้วัดที่ 7 ระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ

น้ำหนัก : ร้อยละ 3

คำอธิบาย :

ความสำเร็จของการดำเนินการเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยส่วนราชการ ต้องดำเนินการให้เป็นไปตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2547 เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับประกาศประกวดราคา ประกาศสอบราคา และสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างของส่วนราชการ และการกำหนดมาตรการให้ทุกหน่วยงานของรัฐ ให้บริการข้อมูลข่าวสารต่างๆ แก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว ซึ่งพิจารณาจากความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแต่ละระดับ

เกณฑ์การให้คะแนน :

แบ่งคะแนนเป็น 5 ระดับ โดยพิจารณาจากระดับขั้นของความสำเร็จ (Milestone) ตามเป้าหมายแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับคะแนน	ระดับขั้นของความสำเร็จ (Milestone)				
	ขั้นตอนที่ 1	ขั้นตอนที่ 2	ขั้นตอนที่ 3	ขั้นตอนที่ 4	ขั้นตอนที่ 5
1	✓				
2	✓	✓			
3	✓	✓	✓		
4	✓	✓	✓	✓	
5	✓	✓	✓	✓	✓

*หมายเหตุ รัฐวิสาหกิจต้องปฏิบัติตามตัวชี้วัดนี้ ตามมติ ครม. เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2552 ที่กำหนดให้ หน่วยงานของรัฐในทุกกระดับ ถือเป็นนโยบายสำคัญในการปฏิบัติตาม "ตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร" ตาม พ.ร.บ. นี้

รายละเอียดตัวชี้วัดตามกรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2552

โดยที่ :

ขั้นตอน	รายละเอียดการดำเนินงาน
1	ดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ดังนี้ ▪ จัดสถานที่/จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของส่วนราชการ สำหรับให้บริการข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9 เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารได้โดยสะดวก และตั้งอยู่ในบริเวณที่ประชาชนเข้าไปใช้บริการได้ง่าย ▪ มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบประจำศูนย์ข้อมูลข่าวสารหรือปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการให้บริการข้อมูลข่าวสารของส่วนราชการเป็นการเฉพาะ ▪ มีป้ายบอกถึงที่ตั้งของสถานที่หรือศูนย์ข้อมูลข่าวสารที่ส่วนราชการจัดไว้ สำหรับการให้บริการข้อมูลข่าวสารที่เข้าใจได้ง่าย และมองเห็นได้ชัดเจน
2	จัดระบบข้อมูลข่าวสารตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 9 ดังนี้ ▪ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของส่วนราชการ มีข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9 (1) - (8) ครบถ้วนเป็นปัจจุบัน และเก็บไว้เผยแพร่เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี ▪ จัดทำดัชนีข้อมูลข่าวสารไว้ให้บริการ ณ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอย่างชัดเจนและสามารถสืบค้นได้สะดวก รวดเร็ว และเป็นปัจจุบัน
3	บริหารจัดการเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างเป็นระบบ โดยดำเนินการ ดังนี้ ▪ มอบหมายให้ผู้บริหารระดับรองหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบ ในการปฏิบัติงานตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นการเฉพาะ ▪ ผู้บริหารของส่วนราชการให้ความสำคัญและความมุ่งมั่นให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างเคร่งครัด เช่น มีการประชุมเพื่อซักซ้อมความเข้าใจอย่างสม่ำเสมอ เป็นต้น ▪ จัดเก็บสถิติและสรุปผลการมาใช้บริการ ณ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของส่วนราชการ และรายงานให้ผู้บริหารของส่วนราชการทราบอย่างสม่ำเสมอ (รายเดือนหรือรายไตรมาส) ▪ มีการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2547 ในการให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว โดยมีเรื่องที่สามารถตอบสนอง หรือให้บริการข้อมูลข่าวสารได้ภายในกำหนดร้อยละ 100 โดยไม่มีเรื่องร้องเรียนไปยังคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ▪ มีการปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการฯ ที่สั่งตามมาตรา 32 โดยเคร่งครัด (ถ้ามี)

ขั้นตอน	รายละเอียดการดำเนินงาน
4	เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารให้บุคลากรในส่วนราชการและประชาชนทราบ ดังนี้ - จัดอบรม ให้ความรู้ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารและการปฏิบัติหน้าที่ในการให้บริการข้อมูลข่าวสารตามบทบัญญัติของกฎหมายให้แก่บุคลากรในส่วนราชการ อย่างทั่วถึง ปีละไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนเจ้าหน้าที่ในส่วนราชการนั้น และไม่ต่ำกว่าครั้งละ 3 ชั่วโมง - ประชาสัมพันธ์เผยแพร่เกี่ยวกับผลการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยเฉพาะการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลตามมาตรา 9 ให้ประชาชนรับทราบ ผ่านช่องทางต่างๆ อย่างน้อย 5 ช่องทางโดย 2 ใน 5 ช่องทางจะต้องเป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ และบอร์ดประชาสัมพันธ์ - รับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารผ่านทางช่องทางต่างๆ และมีการนำความคิดเห็นของประชาชน (ถ้ามี) มาพิจารณาประกอบการบริหารจัดการด้านการเปิดเผยหรือให้บริการข้อมูลข่าวสาร
5	- เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับประกาศประกวดราคา ประกาศสอบราคา ที่หัวหน้า ส่วนราชการลงนามแล้วบนเว็บไซต์ของส่วนราชการ โดยเร็ว - จัดทำสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างเป็นรายเดือน โดยแยกประเภทเป็นหมวดหมู่ ให้ชัดเจน และเผยแพร่บนเว็บไซต์ของส่วนราชการ โดยเผยแพร่ตลอดปีงบประมาณ เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี

หมายเหตุ :

1. ให้ส่วนราชการส่วนกลางรับผิดชอบการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการของหน่วยงานในสังกัดที่ตั้งอยู่ในส่วนกลางและส่วนราชการส่วนกลางที่ปฏิบัติราชการหรือมีสำนักงาน ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค โดยส่วนราชการส่วนกลางที่ปฏิบัติราชการหรือมีสำนักงานตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค เป็นหน่วยสนับสนุนข้อมูลให้ส่วนราชการส่วนกลาง

2. ส่วนราชการต้องปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการฯ ที่สั่งตามมาตรา 32 โดยเคร่งครัด

3. มาตรา 9 แห่ง พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ บัญญัติไว้ดังนี้

มาตรา 9 ภายใต้บังคับมาตรา 14 และมาตรา 15 หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ ไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

(1) ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน รวมทั้งความเห็นแย้งและคำสั่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณา วินิจฉัยดังกล่าว

(2) นโยบายหรือการตัดสินใจที่ไม่เข้าข่ายต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ตามมาตรา 7 (4)

(3) แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีของปีที่กำลังดำเนินการ

(4) คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของเอกชน

- (5) สิ่งพิมพ์ที่ได้มีการอ้างอิงถึงตามมาตรา 7 วรรคสอง
- (6) สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอนหรือสัญญาาร่วมทุนกับเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะ
- (7) มติคณะรัฐมนตรี หรือมติคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย หรือโดยมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ให้ระบุรายชื่อรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการพิจารณาได้ด้วย
- (8) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อมูลข่าวสารที่จัดให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีส่วนที่ต้องห้ามมิให้เปิดเผย ตามมาตรา 14 หรือมาตรา 15 อยู่ด้วย ให้ลบหรือตัดทอนหรือทำโดยประการอื่นใดที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้น

บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตาม ย่อมมีสิทธิเข้าตรวจดู ขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งได้ ในกรณีที่สมควรหน่วยงานของรัฐโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ จะวางหลักเกณฑ์เรียกค่าธรรมเนียมในการนั้นก็ได้ ในการนี้ให้คำนึงถึงการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยประกอบด้วย ทั้งนี้ เว้นแต่จะมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

คนต่างด้าวจะมีสิทธิตามมาตรานี้เพียงใดให้เป็นไปตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง
มาตรา 32 ให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกให้บุคคลใดให้อรรถคำหรือให้ส่งวัตถุ เอกสารหรือพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณาได้

4. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2547 เกี่ยวกับการกำหนดมาตรการให้ทุกหน่วยงานของรัฐ ให้บริการข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ แก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว โดยต้องถือปฏิบัติเมื่อประชาชนขอข้อมูลข่าวสาร ดังนี้

4.1 กรณีที่ประชาชนขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐ และข้อมูลข่าวสารนั้นหน่วยงานของรัฐมีข้อมูลข่าวสารพร้อมที่จะจัดหาให้ได้ จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วหรือภายในวันที่รับคำขอ

4.2 ในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่ขอมีเป็นจำนวนมาก หรือไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน จะต้องแจ้งให้ผู้ขอข้อมูลทราบภายใน 15 วัน รวมทั้งแจ้งกำหนดวันที่จะดำเนินการแล้วเสร็จให้ผู้ขอข้อมูลทราบด้วย

4.3 ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐจะไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ จะต้องแจ้งคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารพร้อมเหตุผลให้ผู้ขอข้อมูลทราบภายใน 15 วันนับจากวันที่ได้รับคำขอ

5. ส่วนราชการสามารถดาวน์โหลด พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ได้จากเว็บไซต์ www.oic.go.th ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

6. ส่วนราชการสามารถขอคำปรึกษาเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการจากสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (สขร.) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้

หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก :

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

เหตุผล :

เพื่อสนับสนุนให้ส่วนราชการมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และดำเนินการ ตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2547 เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลการประกวดราคา ประกาศสอบราคา และการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานราชการ

ระเบียบ

ว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ

พ.ศ. ๒๕๕๕

โดยที่เป็นการสมควรให้มีระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ และมาตรา ๒๖ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับ
การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งมาตรา ๕๔ และมาตรา ๒๙
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจของกฎหมาย คณะรัฐมนตรี
จึงมีมติให้วางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ

พ.ศ. ๒๕๕๕"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และคำสั่งอื่นใด ในส่วนที่กำหนดไว้
แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

“ข้อมูลข่าวสารลับ” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ ที่มีคำสั่งไม่ให้เปิดเผยและอยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของรัฐหรือที่เกี่ยวกับเอกชน ซึ่งมีการกำหนดให้มีชั้นความลับเป็น ชั้นลับ ชั้นลับมาก หรือชั้นลับที่สุด ตามระเบียบนี้โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐและประโยชน์แห่งรัฐประกอบกัน

“ประโยชน์แห่งรัฐ” หมายความว่า การดำเนินงานของรัฐที่เกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะหรือประโยชน์ของเอกชนประกอบกัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความมั่นคงของรัฐเกี่ยวกับการเมืองภายในประเทศหรือระหว่างประเทศ การป้องกันประเทศ เศรษฐกิจ สังคม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การพลังงาน และสิ่งแวดล้อม

“หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า

(๑) หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล สำหรับส่วนราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหมให้หมายความรวมถึงหัวหน้าส่วนราชการที่ขึ้นตรงต่อสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม กรมราชองครักษ์ กองบัญชาการทหารสูงสุด กองทัพบก กองทัพเรือและกองทัพอากาศ

(๒) ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับราชการส่วนภูมิภาค

(๓) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี ประธานสภาตำบล ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล นายกเมืองพัทยา หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน แล้วแต่กรณี สำหรับราชการส่วนท้องถิ่น

(๔) ผู้บริหารกิจการของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ สำหรับงานของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

“การปรับชั้นความลับ” หมายความว่า การลดหรือเพิ่มชั้นความลับของข้อมูลข่าวสารลับ และให้หมายความรวมถึงการยกเลิกชั้นความลับของข้อมูลข่าวสารลับนั้นด้วย

ข้อ ๖ ทุกห้าปีเป็นอย่างน้อย ให้นายกรัฐมนตรีจัดให้มีการทบทวนการปฏิบัติการตามระเบียบนี้และพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบนี้ให้เหมาะสม

ข้อ ๗ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่รักษาข้อมูลข่าวสารลับในหน่วยงานของตน และอาจมอบหมายหน้าที่ดังกล่าวได้ตามความจำเป็นให้ผู้ได้บังคับบัญชาหรือให้แก่ราชการส่วนภูมิภาค ในกรณีที่สามารถมอบอำนาจได้ตามกฎหมาย

ผู้มีหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ต้องรักษาข้อมูลข่าวสารลับให้ปลอดภัย การให้บุคคลใดเข้าถึง ข้อมูลข่าวสารลับหรือการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารลับแก่ผู้ใดต้องกระทำโดยระมัดระวัง ในกรณีจำเป็น ให้กำหนดเงื่อนไขในการปฏิบัติให้เหมาะสมแก่กรณี โดยคำนึงถึงการรักษาความลับและประสิทธิภาพ ในการดำเนินการตามระเบียบนี้

ข้อ ๘ บุคคลที่จะเข้าถึงข้อมูลข่าวสารลับในชั้นความลับใด จะต้องเป็นบุคคลที่ผู้บังคับ บัญชามอบหมายความไว้วางใจ และให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารลับได้เฉพาะเรื่องที่ได้รับมอบหมายเท่านั้น

ข้อ ๙ ในกรณีที่เห็นเป็นการสมควร หัวหน้าหน่วยงานของรัฐอาจขอให้องค์กรรักษา ความปลอดภัยช่วยตรวจสอบประวัติและพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ของตนที่เกี่ยวข้องกับชั้นความลับได้

ข้อ ๑๐ ในการดำเนินงานของคณะกรรมการใด ๆ ถ้าคณะกรรมการมีมติกำหนดชั้น ความลับไว้เช่นใด ให้เลขานุการดำเนินการตามนั้นและให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐเจ้าสังกัดของเลขานุการ ดำเนินการต่อไปให้ถูกต้องตามระเบียบนี้ด้วย

ถ้าคณะกรรมการคณะใดมีฝ่ายเลขานุการซึ่งมิได้เป็นเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐให้ ประธานกรรมการทำหน้าที่เป็นหัวหน้าหน่วยงานของรัฐและให้นำระเบียบนี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๑

องค์การรักษาความปลอดภัย

ข้อ ๑๑ องค์การรักษาความปลอดภัยตามระเบียบนี้ได้แก่

(๑) สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี เป็นองค์การรักษาความปลอดภัย

ฝ่ายพลเรือน

(๒) ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการทหารสูงสุด เป็นองค์การรักษาความปลอดภัยฝ่ายทหาร

ส่วนที่ ๒

ประเภทชั้นความลับ

ข้อ ๑๒ ชั้นความลับของข้อมูลข่าวสารลับ แบ่งออกเป็น ๓ ชั้น คือ

(๑) ลับที่สุด (TOP SECRET)

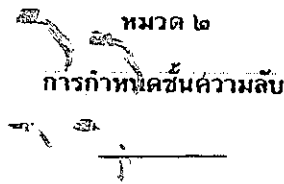
(๒) ลับมาก (SECRET)

(๓) ลับ (CONFIDENTIAL)

ข้อ ๑๓ ลับที่สุด หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารลับซึ่งหากเปิดเผยทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์แห่งรัฐอย่างร้ายแรงที่สุด

ข้อ ๑๔ ลับมาก หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารลับซึ่งหากเปิดเผยทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์แห่งรัฐอย่างร้ายแรง

ข้อ ๑๕ ลับ หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารลับซึ่งหากเปิดเผยทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์แห่งรัฐ

ส่วนที่ ๑

ผู้มีอำนาจกำหนดชั้นความลับ

ข้อ ๑๖ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่รับผิดชอบในการกำหนดชั้นความลับพร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบการกำหนดชั้นความลับของข้อมูลข่าวสารลับนั้นด้วยว่าเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใด และเพราะเหตุใด ในการนี้อาจมอบหมายหน้าที่ดังกล่าวได้ตามความจำเป็นให้ผู้ได้บังคับบัญชาหรือให้แก่ราชการส่วนภูมิภาค ในกรณีที่สามารถมอบอำนาจได้ตามกฎหมาย

ข้อ ๑๗ ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีอำนาจกำหนดชั้นความลับเป็นการชั่วคราวได้และให้รีบเสนอต่อผู้มีอำนาจกำหนดชั้นความลับเพื่อสั่งการเกี่ยวกับการกำหนดชั้นความลับต่อไปทันที

การกำหนดชั้นความลับของข้อมูลข่าวสารลับที่มีชั้นความลับหลายชั้นในเรื่องเดียวกัน ให้กำหนดชั้นความลับเท่ากับชั้นความลับสูงสุดที่มีอยู่ในข้อมูลข่าวสารลับนั้น

ในกรณีที่กำหนดให้ข้อมูลข่าวสารลับที่มีชั้นความลับต่ำ แต่จำเป็นต้องอ้างอิงข้อความจากข้อมูลข่าวสารที่มีชั้นความลับสูงกว่า ต้องพิจารณาถึงเนื้อหาที่อ้างถึงนั้นว่าจะไม่ทำให้ข้อมูลข่าวสารที่ชั้นความลับสูงกว่ารั่วไหล

ข้อ ๑๘ ให้นายทะเบียนจดแจ้งเหตุผลประกอบการกำหนดชั้นความลับของข้อมูลข่าวสารลับไว้ในทะเบียนควบคุมข้อมูลข่าวสารลับ แต่ถ้าเหตุผลนั้นมีรายละเอียดมากหรือเหตุผลนั้นบางส่วนมีชั้นความลับสูงกว่าชั้นความลับของทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับให้บันทึกเหตุผลย่อไว้ในทะเบียนควบคุมข้อมูลข่าวสารลับและบันทึกเหตุผลละเอียดหรือเหตุผลส่วนที่มีชั้นความลับสูงกว่าดังกล่าวแยกออกมาโดยเก็บไว้ระหว่างไปรษณีย์ข้อมูลข่าวสารลับกับข้อมูลข่าวสารลับนั้น

ต่อไปนี้ เช่น

ข้อ ๑๙ การกำหนดให้ข้อมูลข่าวสารลับอยู่ในชั้นความลับใด ให้พิจารณาถึงองค์ประกอบ

- (๑) ความสำคัญของเนื้อหา
- (๒) แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสาร
- (๓) วิธีการนำไปใช้ประโยชน์
- (๔) จำนวนบุคคลที่ควรรับทราบ
- (๕) ผลกระทบหากมีการเปิดเผย
- (๖) หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบในฐานะเจ้าของเรื่องหรือผู้อนุมัติ

ข้อ ๒๐ ในกรณีเป็นการสมควร หัวหน้าหน่วยงานของรัฐจะกำหนดระเบียบการใด เพื่อปฏิบัติเพิ่มเติมจากระเบียบนี้ก็ได้และถ้าหัวหน้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่าการปฏิบัติตามระเบียบนี้ในเรื่องใดจะก่อให้เกิดความยุ่งยากโดยไม่เหมาะสม หัวหน้าหน่วยงานของรัฐจะกำหนดวิธีการรักษาความลับในเรื่องนั้นด้วยวิธีการอื่นที่มีประสิทธิภาพเท่ากันหรือดีกว่าแทนได้

ส่วนที่ ๒

การแสดงชั้นความลับ

ข้อ ๒๑ เครื่องหมายแสดงชั้นความลับให้ใช้ตัวอักษรตามชั้นความลับที่ขนาดใหญ่มากกว่าตัวอักษรธรรมดา โดยใช้สีแดงหรือสีอื่นที่สามารถมองเห็นได้เด่นชัดและชัดเจน

ข้อ ๒๒ การแสดงชั้นความลับให้ปฏิบัติ ดังนี้

- (๑) ข้อมูลข่าวสารที่มีสภาพเป็นเอกสารให้แสดงชั้นความลับที่กลางหน้ากระดาษทั้งด้านบนและด้านล่างของทุกหน้าเอกสารนั้น ถ้าเอกสารเข้าปกให้แสดงไว้ที่ด้านนอกของปกหน้าปกหลังด้วย
- (๒) ข้อมูลข่าวสารที่มีสภาพเป็นภาพเขียน ภาพถ่าย แผนที่ แผนภูมิ แผนผังและสำเนาสิ่งของดังกล่าวนี้ ให้แสดงชั้นความลับในลักษณะเดียวกับ (๑) ถ้าเอกสารนั้นม้วนหรือพับได้ให้แสดงชั้นความลับไว้ให้ปรากฏเห็นได้ขณะที่เอกสารนั้นม้วนหรือพับอยู่ด้วย

(๓) ข้อมูลข่าวสารที่มีสภาพเป็นงานบันทึก แถบบันทึก ฟิล์มบันทึกภาพทุกประเภทหรือ สิ่งบันทึกที่สามารถแสดงผลหรือสื่อความหมายโดยกรรมวิธีใด ๆ ให้แสดงชั้นความลับไว้ที่ต้นและ ปลายม้วนฟิล์มหรือต้นและปลายของข้อมูลข่าวสารหรือบนวัสดุหรือบนภาชนะที่บรรจุ ถ้าไม่สามารถแสดง ชั้นความลับไว้ในที่ดังกล่าวได้ ให้เก็บในกล่องหรือหีบห่อ ซึ่งมีเครื่องหมายแสดงชั้นความลับนั้น

ส่วนที่ ๓

การปรับชั้นความลับ

ข้อ ๒๓ การปรับชั้นความลับ ต้องกระทำโดยผู้มีอำนาจกำหนดชั้นความลับของหน่วยงาน เจ้าของเรื่อง

ในกรณีที่หน่วยงานเจ้าของเรื่องเห็นควรให้ทำการปรับชั้นความลับของข้อมูลข่าวสารลับใด ให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องทำการปรับชั้นความลับและแจ้งให้หน่วยงานของรัฐอื่นที่ได้รับการแจกจ่ายทราบ เพื่อให้มีการแก้ไขชั้นความลับโดยทั่วกันด้วย

ผู้บังคับบัญชาตามสายงานมีอำนาจปรับชั้นความลับได้เมื่อพิจารณาเห็นว่าการกำหนด ชั้นความลับไม่เหมาะสม แต่ต้องแจ้งให้ผู้กำหนดชั้นความลับเดิมทราบ

ถ้าสามารถกำหนดระยะเวลาในการปรับชั้นความลับล่วงหน้าได้ ให้หน่วยงานเจ้าของเรื่อง เดิมแสดงข้อความการปรับชั้นความลับไว้บนปกหน้าหรือหน้าแรกของข้อมูลข่าวสารแต่ละฉบับ โดยแสดง ไว้ใกล้กับเครื่องหมายแสดงชั้นความลับเดิม เพื่อให้ทราบว่าเมื่อถึงกำหนดเวลาที่ระบุไว้ล่วงหน้า นั้น จะปรับชั้นความลับได้โดยไม่ต้องยืนยันให้ทราบอีก

การแก้ไขชั้นความลับ ให้ขีดฆ่าเครื่องหมายแสดงชั้นความลับเดิมแล้วแสดงเครื่องหมาย ชั้นความลับที่กำหนดใหม่ (ถ้ามี) ไว้ใกล้กับเครื่องหมายแสดงชั้นความลับเดิมบนข้อมูลข่าวสารดังกล่าว และให้จัดแจ้งการปรับชั้นความลับนั้นไว้ในทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับด้วย ในกรณีที่เห็นสมควร หัวหน้า หน่วยงานของรัฐจะกำหนดให้จัดแจ้งการปรับชั้นความลับไว้ที่หน้าแรกของเอกสารหรือที่แสดงชั้นความลับ ตามข้อ ๒๒ (๓) แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๔ ข้อมูลข่าวสารลับที่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีคำวินิจฉัยให้เปิดเผยโดยไม่มีข้อจำกัดหรือเงื่อนไขใด ให้ถือว่าข้อมูลข่าวสารนั้นถูกยกเลิกชั้นความลับแล้ว เว้นแต่มีการฟ้องคดีต่อศาลและศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษาเป็นอย่างอื่น

หมวด ๓

การทะเบียน

ส่วนที่ ๑

นายทะเบียน

ข้อ ๒๕ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ควบคุมและรับผิดชอบการดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารลับขึ้นภายในหน่วยงานที่ตนรับผิดชอบเรียกว่า “นายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับ” และจะแต่งตั้งผู้ช่วยนายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับตามความเหมาะสมด้วยก็ได้

ให้ผู้ช่วยนายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับมีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับตามที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๒๖ นายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับ มีหน้าที่ดังนี้

- (๑) ดำเนินการทางทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับให้เป็นไปตามระเบียบนี้
- (๒) เก็บรักษาแบบเอกสารต่าง ๆ ซึ่งกรอกข้อความแล้วตามระเบียบนี้ และบรรดาข้อมูลข่าวสารลับที่อยู่ในความควบคุมดูแลไว้ในที่ปลอดภัย
- (๓) เก็บรักษาบัญชีรายชื่อของนายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับ และผู้ช่วยนายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับของหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ ที่ติดต่อเกี่ยวข้องกันเป็นประจำ
- (๔) ประสานงานกับผู้ควบคุมทะเบียนความไว้วางใจตามที่กำหนดในระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติเพื่อกำหนดตัวบุคคลที่จะเข้าถึงชั้นความลับตามความเหมาะสมและความรับผิดชอบ

(๔) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารลับตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้หรือตามที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ

ข้อ ๒๗ นายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับอย่างน้อยต้องจัดให้มีทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับประกอบด้วย ทะเบียนรับ ทะเบียนส่ง และทะเบียนควบคุมข้อมูลข่าวสารลับ แยกต่างหากจากทะเบียนงานสารบรรณตามปกติของหน่วยงานของรัฐ

ทะเบียนรับ ใช้สำหรับบันทึกรายละเอียดของข้อมูลข่าวสารลับที่หน่วยงานได้รับไว้

ทะเบียนส่ง ใช้สำหรับบันทึกรายละเอียดของข้อมูลข่าวสารลับที่ส่งออกนอกบริเวณหน่วยงาน

ทะเบียนควบคุมข้อมูลข่าวสารลับ ใช้สำหรับบันทึกทางทะเบียนเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารลับที่หน่วยงานจัดทำขึ้นใช้งานหรือได้ส่งออกหรือได้รับมา รวมทั้งบันทึกการปฏิบัติต่าง ๆ เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารลับนั้น

ทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับให้ถือว่าเป็นข้อมูลข่าวสารลับด้วย

แบบทะเบียนรับ ทะเบียนส่งและทะเบียนควบคุมข้อมูลข่าวสารลับให้เป็นไปตามที่นายกรัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๒๘ ในกรณีที่เห็นสมควร หัวหน้าหน่วยงานของรัฐจะจัดให้มีระบบทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับขึ้นในหน่วยงานส่วนย่อยด้วยก็ได้ และให้มีความในข้อ ๒๕ ข้อ ๒๖ และข้อ ๒๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๒

การตรวจสอบ

ข้อ ๒๙ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ประกอบด้วย นายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับเป็นประธานกรรมการและเจ้าหน้าที่อื่นอีกไม่น้อยกว่าสองคนเป็นกรรมการ ทำการตรวจสอบความถูกต้องในการปฏิบัติตามระเบียบนี้และการมีอยู่ของข้อมูลข่าวสารลับ

ที่มีอยู่ในทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับอย่างน้อยทุกหกเดือน และเสนอรายงานการตรวจสอบให้หัวหน้า
หน่วยงานของรัฐนั้นทราบและส่งการต่อไป

ข้อ ๓๐ เมื่อสงสัยว่าบุคคลที่ไม่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารลับได้รู้หรืออาจรู้ถึง
ข้อมูลข่าวสารลับหรือเมื่อสงสัยว่ามีการละเมิดการรักษาความลับของข้อมูลข่าวสารของราชการ ให้หัวหน้า
หน่วยงานของรัฐแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยไม่ชักช้า

คณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นผู้ซึ่งมิได้เป็นคณะกรรมการตรวจสอบตาม

ข้อ ๒๙

หมวด ๔

การดำเนินการ

ส่วนที่ ๑

การจัดทำ

ข้อ ๓๑ การดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารลับในทุกขั้นตอน ให้หัวหน้าหน่วยงาน
ของรัฐกำหนดจำนวนเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพียงเท่าที่จำเป็นต่อภารกิจ และจำกัดให้ทราบเท่าที่จำเป็น
เท่านั้น

ข้อ ๓๒ ข้อมูลข่าวสารตามข้อ ๒๒ (๑) ให้แสดงชื่อหน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่อง เลขที่
ชุดของจำนวนชุดทั้งหมด และเลขที่หน้าของจำนวนหน้าทั้งหมดไว้ทุกหน้าของข้อมูลข่าวสารลับ ทั้งนี้
จะแสดงชื่อหน่วยงานส่วนย่อยไว้ด้วยก็ได้

ข้อมูลข่าวสารตามข้อ ๒๒ (๓) ให้แสดงชื่อหน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องและเลขที่ชุดของจำนวนชุดทั้งหมดไว้ที่กล่องหรือที่บัพของข้อมูลข่าวสารลับนั้น ทั้งนี้ จะแสดงชื่อหน่วยงานส่วนย่อยไว้ด้วยก็ได้

ส่วนที่ ๒

การสำเนาและการแปล

ข้อ ๓๓ การสำเนา การแปลเอกสาร การเข้ารหัส หรือการถอดรหัสข้อมูลข่าวสารลับ ต้องบันทึก จำนวนชุด ชุด ชื่อ ตำแหน่งของผู้ดำเนินการ และชื่อหน่วยงานของรัฐที่จัดทำไว้ที่ข้อมูลข่าวสารลับฉบับต้นที่ตนครอบครองและที่ฉบับสำเนา ฉบับคำแปล ฉบับเข้ารหัส หรือฉบับถอดรหัสแล้วแต่กรณีด้วย

การบันทึกตามวรรคหนึ่ง ผู้ดำเนินการจะจัดทำโดยวิธีลับก็ได้

ส่วนที่ ๓

การโอน

ข้อ ๓๔ การโอนข้อมูลข่าวสารลับระหว่างหน่วยงานของรัฐ หรือการโอนภายในหน่วยงานเดียวกัน ให้เจ้าหน้าที่ผู้โอนและเจ้าหน้าที่ผู้รับโอนจัดทำบันทึกการโอนและการรับโอนไว้เป็นหลักฐาน และให้นำทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับแจ้งการโอนข้อมูลข่าวสารลับดังกล่าวไว้ในทะเบียนควบคุมข้อมูลข่าวสารลับด้วย

ส่วนที่ ๔
การส่งและการรับ

ข้อ ๓๕ การส่งข้อมูลข่าวสารลับภายในบริเวณหน่วยงานเดียวกันทุกชั้นความลับ ต้องใช้ใบปกข้อมูลข่าวสารลับปิดทับข้อมูลข่าวสารลับ

แบบใบปกข้อมูลข่าวสารลับให้เป็นไปตามที่นายกรัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๓๖ การส่งข้อมูลข่าวสารลับออกนอกบริเวณหน่วยงาน ต้องบรรจุซองหรือภาชนะที่บดแสงสองชั้นอย่างมั่นคง

บนซองหรือภาชนะชั้นใน ให้จำหนึ่ระบุเลขที่หนังสือนำส่ง ชื่อหรือตำแหน่งผู้รับ และหน่วยงานผู้ส่ง พร้อมทั้งทำเครื่องหมายแสดงชั้นความลับทั้งด้านหน้าและด้านหลัง

บนซองหรือภาชนะชั้นนอกให้จำหนึ่ระบุข้อความเช่นเดียวกับบนซองหรือภาชนะชั้นใน แต่ไม่ต้องมีเครื่องหมายแสดงชั้นความลับใด ๆ

ห้ามระบุชั้นความลับและชื่อเรื่องไว้ในใบตอบรับ แต่ให้ระบุเลขที่หนังสือส่ง วัน เดือน ปี จำนวนหน้าและหมายเลขฉบับไว้ในใบตอบรับดังกล่าว และเก็บรักษาใบตอบรับนั้นไว้จนกว่าจะได้รับคืนหรือยกเลิกชั้นความลับหรือทำลายข้อมูลข่าวสารลับนั้นแล้ว

แบบใบตอบรับให้เป็นไปตามที่นายกรัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๓๗ การส่งข้อมูลข่าวสารลับออกนอกบริเวณหน่วยงานภายในประเทศโดยเจ้าหน้าที่นำสาร ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือผู้ซึ่งหัวหน้าหน่วยงานของรัฐมอบหมายมีอำนาจอนุญาตให้กระทำได้ และให้นายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับลงทะเบียนก่อนส่งออก

การส่งข้อมูลข่าวสารลับตามวรรคหนึ่ง จะจัดให้มีผู้อารักขาการนำสารด้วยก็ได้

ข้อ ๓๘ เจ้าหน้าที่ข่าวสารและผู้รักษากรณาสาร มีหน้าที่ดังนี้

(๑) รักษาความปลอดภัยของข้อมูลข่าวสารลับตลอดเวลาที่นำออกนอกบริเวณ
หน่วยงานและเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารลับที่อยู่ในความดูแลให้ปลอดภัย

(๒) จัดส่งข้อมูลข่าวสารลับแก่ฝ่ายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับ ถ้าฝ่ายทะเบียนข้อมูล
ข่าวสารลับหรือผู้ปฏิบัติการแทนไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้ส่งข้อมูลข่าวสารลับนั้นแก่ผู้รับ
ตามเจ้าหน้าที่ ถ้าผู้รับตามเจ้าหน้าที่ไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้นำข้อมูลข่าวสารลับกลับมาเก็บรักษา
ที่หน่วยงานของตน และแจ้งให้ฝ่ายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับบันทึกไว้ในทะเบียนควบคุมข้อมูล
ข่าวสารลับหรือในกรณีที่ดินานที่นำส่งอยู่ห่างจากหน่วยงานของรัฐที่ส่งและไม่สามารถเดินทางกลับภายใน
วันเดียวกันได้ ให้เก็บรักษาไว้ในที่ปลอดภัยจนกว่าจะส่งมอบแก่ฝ่ายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับหรือผู้รับ
ตามเจ้าหน้าที่ แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ข่าวสารไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ผู้รักษากรณาสารปฏิบัติหน้าที่
แทนและให้รายงานฝ่ายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับทราบโดยเร็ว

ข้อ ๓๙ การส่งข้อมูลข่าวสารลับออกนอกประเทศ ให้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการ
ต่างประเทศว่าด้วยฉันทการทูตโดยอนุโลม หรือให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีฐานะทางการทูตถือไปด้วยตนเองก็ได้

ข้อ ๔๐ การส่งข้อมูลข่าวสารลับทั้งภายในประเทศและส่งออกนอกประเทศจะส่ง
ทางโทรคมนาคม ไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือโดยวิธีการอื่นใดก็ได้ แต่ต้องได้รับอนุญาตจาก
หัวหน้าหน่วยงานของรัฐก่อน

กรณีการส่งทางโทรคมนาคมให้ปฏิบัติตามคำแนะนำขององค์การรักษาความปลอดภัย

ข้อ ๔๑ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่สารบรรณทราบว่าข้อมูลข่าวสารที่รับไว้เป็นข้อมูลข่าวสารลับ
ให้รับส่งข้อมูลข่าวสารลับดังกล่าวให้แก่ฝ่ายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับ

ข้อ ๔๒ ให้ฝ่ายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับลงชื่อในใบตอบรับแล้วคืนใบตอบรับนั้นแก่
ผู้นำส่ง หรือจัดส่งใบตอบรับคืนแก่หน่วยงานของรัฐที่เป็นผู้ส่ง และลงทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับก่อนที่จะ
ดำเนินการอย่างอื่น

ในกรณีที่ผู้รับยังไม่สามารถดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารลับต่อไปได้ ให้ผู้รับนำข้อมูลข่าวสารลับที่ได้รับไปเก็บรักษาไว้ในที่ปลอดภัยตามระเบียบการเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารลับที่หน่วยงานของรัฐนั้นกำหนด

ข้อ ๔๓ ในกรณีที่เป็นการส่งแก่ผู้รับตามจำหน้า ให้ผู้รับตามจำหน้าแจ้งค่อนายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับเพื่อให้ลงทะเบียนในทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับโดยไม่ชักช้า

ส่วนที่ ๕

การเก็บรักษา

ข้อ ๔๔ การเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารลับ ให้หน่วยงานของรัฐเก็บรักษาไว้ในที่ปลอดภัยและให้กำหนดระเบียบการเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารลับไว้เป็นการเฉพาะตามคำแนะนำขององค์การรักษาความปลอดภัย

ส่วนที่ ๖

การข้ม

ข้อ ๔๕ การให้ข้มข้อมูลข่าวสารลับ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือผู้ซึ่งหัวหน้าหน่วยงานของรัฐมอบหมายพิจารณาด้วยว่าผู้ข้มมีหน้าที่ดำเนินการในเรื่องที่ข้มและสามารถปฏิบัติตามระเบียบนี้ได้หรือไม่

ถ้าเรื่องที่ผู้ประสงค์จะข้มเป็นเรื่องที่หน่วยงานของรัฐอื่นเป็นหน่วยงานเจ้าของเรื่อง การให้ข้มต้องได้รับอนุญาตจากหน่วยงานเจ้าของเรื่องนั้นก่อน เว้นแต่ผู้ข้มจะเป็นหน่วยงานเจ้าของเรื่องนั้นเอง •

ให้นายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับทำบันทึกการยืมพร้อมทั้งจัดแจ้งการยืมไว้ในทะเบียน
ควบคุมข้อมูลข่าวสารลับด้วย

แบบบันทึกการยืมให้เป็นไปตามที่นายกรัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา

ส่วนที่ ๗

การทำลาย

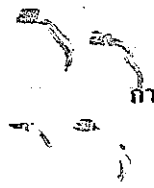
ข้อ ๔๖ ในกรณีที่เกิดรักษาข้อมูลข่าวสารลับชั้นลับที่สุดจะเสี่ยงต่อการรั่วไหลอันจะ
ก่อให้เกิดอันตรายแก่ประโยชน์แห่งรัฐ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐจะพิจารณาสั่งทำลายข้อมูลข่าวสารลับ
ชั้นลับที่สุดนั้นได้ หากพิจารณาเห็นว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำลาย

หัวหน้าหน่วยงานของรัฐจะสั่งทำลายข้อมูลข่าวสารลับนอกจากกรณีตามวรรคหนึ่งได้
ต่อเมื่อได้ส่งข้อมูลข่าวสารลับให้หอจดหมายเหตุแห่งชาติ พิจารณาก่อนว่าไม่มีคุณค่าในการเก็บรักษา

ในการสั่งทำลายข้อมูลข่าวสารลับ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐแต่งตั้งคณะกรรมการ
ทำลายข้อมูลข่าวสารลับชั้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยนายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับเป็นประธานกรรมการ
และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอีกไม่น้อยกว่าสองคนเป็นกรรมการและเมื่อคณะกรรมการดังกล่าวได้ทำลาย
ข้อมูลข่าวสารลับเสร็จแล้ว ให้จัดแจ้งการทำลายไว้ในทะเบียนควบคุมข้อมูลข่าวสารลับและจัดทำใบรับรอง
การทำลายข้อมูลข่าวสารลับด้วย ใบรับรองการทำลายให้เก็บรักษาไว้เป็นหลักฐานไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

ในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอาจเสนอต่อ
นายกรัฐมนตรีเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือกำหนดให้
การใช้ดุลพินิจของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐต้องได้รับความเห็นชอบจากบุคคลใดก่อนก็ได้

แบบใบรับรองการทำลายข้อมูลข่าวสารลับให้เป็นไปตามที่นายกรัฐมนตรีกำหนดโดย
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ส่วนที่ ๘

การปฏิบัติในเวลาฉุกเฉิน

ข้อ ๔๗ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีแผนการปฏิบัติในเวลาฉุกเฉิน โดยมีแผนการเคลื่อนย้าย แผนการพิทักษ์รักษา และแผนการทำลายข้อมูลข่าวสารลับ เพื่อนำมาปฏิบัติเป็นลำดับชั้นตามความรุนแรงของสถานการณ์

ส่วนที่ ๙

กรณีสูญหาย

ข้อ ๔๘ ในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารลับสูญหาย ให้ผู้ทราบข้อเท็จจริงรายงานข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่คนสังกัดทราบเพื่อดำเนินการต่อไป และให้นายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับบันทึกการที่ข้อมูลข่าวสารลับสูญหายไว้ในทะเบียนควบคุมข้อมูลข่าวสารลับด้วย

ส่วนที่ ๑๐

การเปิดเผย

ข้อ ๔๙ ในกรณีที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๒๐ (๑) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มีคำสั่งให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารลับใดโดยมีข้อจำกัดหรือเงื่อนไขเช่นใด ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารลับนั้นได้ตามข้อจำกัดหรือเงื่อนไขที่กำหนด

ข้อ ๔๐ ในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารลับใดไม่มีเครื่องหมายแสดงชั้นความลับไว้ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องสามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้ เว้นแต่เจ้าหน้าที่นั้นได้รู้หรือควรจะรู้ข้อเท็จจริงว่า ข้อมูลข่าวสารนั้นได้มีการกำหนดชั้นความลับไว้แล้ว

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๔๑ ให้เอกสารลับตามชั้นความลับที่มีอยู่ก่อน ตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นข้อมูลข่าวสารลับตามระเบียบนี้โดยเอกสารลับชั้นปกปิดให้ถือว่าชั้นความลับอยู่ในชั้นลับนับแต่วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ

แบบใบปกของเอกสารลับตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗ ให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะหมด

แบบเอกสารต่าง ๆ ตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗ ซึ่งมีอยู่ก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับให้ใช้ได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้

ให้นายทะเบียนเอกสารลับและผู้ช่วยนายทะเบียนเอกสารลับที่มีอยู่ก่อนตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นนายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับและผู้ช่วยนายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับตามระเบียบนี้

ให้เจ้าหน้าที่นำสารและผู้รักษานำสารที่มีอยู่ก่อนตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นเจ้าหน้าที่นำสารและผู้รักษานำสารตามระเบียบนี้

ข้อ ๔๒ ภายในหกเดือนนับแต่วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ

(๑) ข้อมูลข่าวสารใดที่ได้จัดทำมาแล้วเกินยี่สิบปี และมีการกำหนดชั้นความลับไว้ ถ้ามิได้มีการกำหนดชั้นความลับใหม่เป็นรายชิ้นและแจ้งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องทราบถึงการกำหนดให้เป็นข้อมูลข่าวสารลับต่อไป ให้ถือว่าชั้นความลับนั้นเป็นอันยกเลิก

(๒) ให้หน่วยงานของรัฐตรวจสอบและกำหนดชั้นความลับของข้อมูลข่าวสารที่ตนจัดทำขึ้นภายในยี่สิบปีก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับให้แล้วเสร็จทั้งหมด

หากหน่วยงานของรัฐแห่งใดมีเหตุจำเป็นไม่อาจจัดทำได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ขอขยายระยะเวลาต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ข้อ ๔๓ ให้องค์การรักษาความปลอดภัยฝ่ายพลเรือนและองค์การรักษาความปลอดภัย
ฝ่ายทหารประสานการปฏิบัติในการจัดให้มีหลักเกณฑ์ วิธีการและคำแนะนำการปฏิบัติตามระเบียบนี้
รวมทั้งการอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องตามความจำเป็นและงบประมาณ

ประกาศ ณ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๔

(นายชวน หลีกภัย)

นายกรัฐมนตรี

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
เรื่อง กำหนดแบบเอกสารตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ
พ.ศ. ๒๕๔๔

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒๗ ข้อ ๓๔ ข้อ ๓๖ ข้อ ๔๔ และข้อ ๔๖ ของระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ นายกรัฐมนตรีออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ทะเบียนรับ ตามข้อ ๒๗ ของระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้ใช้แบบ ทชล. ๑ ตามที่กำหนดท้ายประกาศนี้

ข้อ ๒ ทะเบียนส่ง ตามข้อ ๒๗ ของระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้ใช้แบบ ทชล. ๒ ตามที่กำหนดท้ายประกาศนี้

ข้อ ๓ ทะเบียนควบคุมข้อมูลข่าวสารลับ ตามข้อ ๒๗ ของระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้ใช้แบบ ทชล. ๓ ตามที่กำหนดท้ายประกาศนี้

ข้อ ๔ ใบปกข้อมูลข่าวสารลับ ตามข้อ ๓๔ ของระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้เป็นไปตามแบบใบปกข้อมูลข่าวสารลับตามชั้นความลับตามที่กำหนดท้ายประกาศนี้

ข้อ ๕ ใบตอบรับ ตามข้อ ๓๖ ของระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้เป็นไปตามแบบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๖ บัญชีการขึ้น ตามข้อ ๔๔ ของระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของ
ทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้เป็นไปตามแบบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๗ ในรับรองการทำลายข้อมูลข่าวสารลับ ตามข้อ ๔๖ ของระเบียบว่าด้วย
การรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้เป็นไปตามแบบท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๔

(นายชวน หลีกภัย)

นายกรัฐมนตรี

ทะเบียนสิ่ง

เลขที่ส่ง	ชั้นความลับ	จาก	ถึง	เรื่อง	ลงชื่อ	หมายเหตุ

หมายเหตุ

ช่องเลขที่ส่ง ให้ปฏิบัติดังนี้

๑. ให้ลงเลขที่ส่งต่อเนื่องกันไป

๒. เมื่อสิ้นวันใหม่ ให้ลงวันที่กันไว้ในทะเบียน

ทะเบียนควบคุมข้อมูลข่าวสารลับ

ลำดับที่	เลขที่ส่ง	เลขที่รับ	ชั้นความลับ	หน่วยงาน เจ้าของเรื่อง	การดำเนินการ

หมายเหตุ

๑. ช่องเลขที่ส่ง ให้ลงเลขที่ส่งในทะเบียนส่ง

๒. ช่องเลขที่รับ ให้ลงเลขที่รับในทะเบียนรับ

ลับ

ใช้ปิดทับข้อมูลข่าวสารลับ

ลับ

ล้นมาก

ใช้ปิดทับข้อมูลข่าวสารลับ

ล้นมาก

ฉบับที่สูงสุด

ใช้ปิดทับข้อมูลข่าวสารลับ

ฉบับที่สูงสุด

ใบตอบรับ

ข้าพเจ้า (ยศ, ชื่อ) ..... ในฐานะ ☐ นายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับ
☐ ผู้ช่วยนายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับ

ได้รับรองหรือภาชนะบรรจุข้อมูลข่าวสารลับ เลขที่หนังสือ ..... ลงวันที่ .....

จาก ..... ถึง .....

ได้เรียบร้อยแล้วเมื่อวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .... เวลา ..... น.

ลงชื่อ ..... ผู้รับ

(.....)

ลงชื่อ ..... ผู้ส่ง

(.....)

หมายเหตุ

๑. กรณีที่นำส่งโดยเจ้าหน้าที่นำเอกสารให้ตอบรับใบตอบรับนำกลับคืนทันที
๒. กรณีที่ส่งโดยวิธีอื่นให้ผู้รับจัดการส่งใบตอบรับคืนโดยเร็ว

บัญชีแสดงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล
ชื่อของข้อมูลข่าวสาร .....

ลำดับที่	วัน เดือน ปี ที่ขอ ตรวจดู หรือยื่น	วัตถุประสงค์ในการขอ ตรวจดู หรือยื่น	ชื่อผู้ขอตรวจดู หรือยื่น หลักฐานแสดงตัวบุคคล	ลายมือชื่อผู้ขอ ตรวจดู หรือยื่น	วัน เดือน ปี ที่คืน	ชื่อผู้คืน	ลายมือชื่อ ผู้คืน	หมายเหตุ

(ชั้นความลับ)

ใบรับรองการทำลายข้อมูลข่าวสารลับ

(ชื่อหน่วยงานของรัฐ) _____

๑. ตามคำสั่งที่ _____ ลงวันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____ ให้คณะกรรมการในข้อ ๓. ดำเนินการทำลาย
ข้อมูลข่าวสาร طبقรายการในข้อ ๒.

๒. รายการข้อมูลข่าวสารลับ

ลำดับที่	เลขที่หนังสือ	ลงวันที่	จาก	ถึง	เรื่อง	หมายเหตุ

หมายเหตุ ช่อง ลำดับที่ ให้ลงลำดับที่ในทะเบียนควบคุมข้อมูลข่าวสารลับ

๓. คณะกรรมการทำลายข้อมูลข่าวสารลับ

ตำแหน่ง	รายชื่อ	ได้ทำลายข้อมูลข่าวสารลับ ลำดับที่ _____ เมื่อวันที่ _____	ลงชื่อ
๑. ประธานกรรมการ	๑. _____		๑. _____
๒. กรรมการ	๒. _____		๒. _____
๓. กรรมการ	๓. _____		๓. _____

๔. ได้แจ้งการทำลายลงในทะเบียนควบคุมข้อมูลข่าวสารลับแล้ว

ลงชื่อ _____ นายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับ

( )

วันที่ _____

(ชั้นความลับ)

(ชั้นความลับ)

บันทึกการขึ้น

ข้าพเจ้า (ยศ, ชื่อ) ..... วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....
 ตั้งถิ่น ..... ตำแหน่ง .....
 โทรศัพท์ ..... ได้ขึ้นข้อมูลข่าวสารลับจาก ..... (หน่วยงานของรัฐผู้ให้ขึ้น)
 ไปจำนวน ..... รายการ ดังนี้

ลำดับ	ชั้นความลับ	ที่หนังสือ	ลงวันที่	เรื่อง	หมายเหตุ

ข้าพเจ้าขึ้นปฏิบัติตามเงื่อนไข ดังนี้

ข้าพเจ้าจะนำข้อมูลข่าวสารลับที่ขึ้นกลับมากลับในภายในวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

อนุญาตให้
 ขึ้นข้อมูลข่าวสารลับตามรายการนี้ได้
 ลงชื่อ .....
 (.....)
 ตำแหน่ง .....
 ผู้อนุญาตให้ขึ้น

ได้ลงแจ้งการขึ้นไว้ในทะเบียนควบคุม
 ข้อมูลข่าวสารลับแล้ว
 ลงชื่อ .....
 (.....)
 นามทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับ

ลงชื่อ ..... ผู้ขึ้น
 (.....)
 ลงชื่อ ..... เจ้าหน้าที่ผู้ส่งมอบ
 (.....)

ผู้ขึ้นได้นำข้อมูลข่าวสารลับตามรายการ .....
 มาคืนครบถ้วนเรียบร้อยแล้ว
 เมื่อวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....
 ลงชื่อ .....
 (.....)
 เจ้าหน้าที่ผู้รับคืน

(ชั้นความลับ)

มติคณะรัฐมนตรี

เกี่ยวกับการปฏิบัติตาม

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๑

๑. ให้กระทรวง ทบวง กรม ถือเป็นนโยบายสำคัญที่ต้องปฏิบัติให้เกิดผลอย่างจริงจัง โดยต้องจัดโครงการให้ความรู้เพื่อให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานมีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ อย่างจริงจังและต่อเนื่อง

๒. ให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่ง แต่งตั้งบุคคลหรือคณะกรรมการขึ้นรับผิดชอบการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้เป็นการเฉพาะ

๓. ให้กระทรวง ทบวง คัดเลือกส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจอย่างน้อย ๑ แห่ง เพื่อเป็นหน่วยงานตัวอย่างในการให้บริการข้อมูลตามพระราชบัญญัตินี้

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๒

๑. เมื่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการให้คำแนะนำ หรือให้ความเห็นต่อเรื่องร้องเรียน ให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดและโดยด่วนที่สุด

๒. เมื่อสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการขอความร่วมมือ ขอเอกสาร/ข้อเท็จจริง ให้หน่วยงานของรัฐให้ความสำคัญและความร่วมมือ

๓. เมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีคำวินิจฉัยให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ ตามคำวินิจฉัยภายใน ๗ วันนับแต่วันที่รับทราบคำวินิจฉัย

๔. หากไม่ปฏิบัติตามโดยไม่มีเหตุผลสมควร ให้ผู้บังคับบัญชาลงโทษทางวินัยทุกกรณี

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

๑. ให้มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยให้กระทรวง ทบวง กรม รายงานผลการติดตามให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ทราบภายในเดือนเมษายนและตุลาคม

๒. ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานหลักในการเร่งรัดติดตามผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยกำหนดเป็นแผนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

๓. ให้กระทรวง ทบวง กรม เร่งรัดการติดตามประเมินผล โดยมอบหมายผู้ตรวจราชการ กระทรวง/กรม รับผิดชอบ

๔. ให้ผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง ติดตามการประเมินผลการปฏิบัติของหน่วยงานราชการ ส่วนท้องถิ่น

/ครั้งที่ ๔...

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓

๑. ให้หน่วยงานของรัฐเร่งรัดการปฏิบัติตามกฎหมายและการให้บริการข้อมูลข่าวสารของประชาชน
๒. ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาสนับสนุนงบประมาณ อัตรากำลังและการพัฒนาบุคลากรที่เหมาะสมแก่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
๓. ให้กรรมการผู้แทนส่วนราชการในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการที่ได้รับมอบหมายปฏิบัติงานในฐานะกรรมการอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาอย่างน้อย ๒ ปี เพื่อให้การดำเนินงานในหน่วยงานของรัฐเป็นไปอย่างต่อเนื่องและเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างจริงจัง
๔. เพื่อให้การพัฒนาข้อมูลข่าวสารดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง ให้สำนักนายกรัฐมนตรีและหน่วยงานของรัฐทุกแห่งพิจารณากำหนดแนวทางพัฒนางานบริหารข้อมูลข่าวสารงานสารบรรณให้เป็นระบบอ้างอิงทั่วถึงกันได้ทั่วประเทศ
๕. ให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนพิจารณาวางระบบการประเมินผลงานเพื่อเลื่อนระดับเจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งแต่ระดับ ๗ ขึ้นไป โดยให้คำนึงถึงการพัฒนาความรู้และความสามารถด้านการบริหารงานให้เป็นตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนพิจารณาหลักเกณฑ์การแข่งขันบุคลากรเข้ารับราชการในตำแหน่งนิติกร ต้องผ่านการสอบความรู้ทางด้านกฎหมายพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ในฐานะวิชาบังคับควบคู่กับความรู้กฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการแผ่นดิน

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๓

ให้สำนักงานปลัดกระทรวงทุกกระทรวงเป็นผู้รับผิดชอบในการติดตามผลการปฏิบัติของหน่วยงานในสังกัดและรวบรวมรายงานตามแบบที่สำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด ส่งให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ทั้งนี้ เริ่มตั้งแต่การรายงานงวดเดือนตุลาคม ๒๕๔๓ เป็นต้นไป

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๔๖

๑. ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย รับผิดชอบในการติดตามผลการปฏิบัติของราชการส่วนท้องถิ่น
๒. ให้มีการรายงานผลการปฏิบัติตามยังคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ปีละ ๑ ครั้ง ภายในเดือนตุลาคมของทุกปี โดยให้สำนักงานปลัดกระทรวงทุกกระทรวงเป็นผู้รับผิดชอบในการติดตามผลและรวบรวมแบบรายงานของหน่วยงานในสังกัด

/ครั้งที่ ๗...

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๗

๑. ให้ทุกหน่วยงานบริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว
  - กรณีมีข้อมูลพร้อมที่จะจัดหาให้ได้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยรวดเร็วหรือภายในวันที่รับคำขอ
  - กรณีที่ข้อมูลที่มีจำนวนมากหรือไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน จะต้องแจ้งให้ผู้ขอทราบภายใน ๑๕ วัน รวมทั้งแจ้งกำหนดวันที่จะดำเนินการแล้วเสร็จให้ผู้ขอข้อมูลทราบด้วย
๒. ให้หน่วยงานที่มีเว็บไซต์นำประกาศการประกวดราคาและสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์อีกทางหนึ่ง
๓. ให้หน่วยงานของรัฐส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อย่างเคร่งครัด โดยเน้นการฝึกอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ เพื่อให้บริการข้อมูลแก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๙

๑. ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) นำมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๗ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศประกวดราคาและสอบราคา และผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน รวมทั้งเรื่องความโปร่งใส เรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นหนึ่งในตัวชี้วัด (KPI) ประสิทธิภาพของหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้นไป
๒. กำหนดหลักการห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐ ฟ้องคดีปกครองเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีคำวินิจฉัยให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ขอทราบ

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

๑. ให้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย นำมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๗ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศประกวดราคาและสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน รวมทั้งการนำเรื่องความโปร่งใส เรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นเครื่องมือในการประเมินประสิทธิภาพของหน่วยงานส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๕๑

๗๒.ให้หน่วยงาน...

๒. ให้นำหน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การรักษาหนังสือราชการ และการทำลายหนังสือราชการ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ โดยเคร่งครัด หากเกิดความบกพร่องของการไม่เคร่งครัดในการปฏิบัติตามดังกล่าว ให้ดำเนินการทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและหากเกิดความเสียหายขึ้นหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบและดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๓. ให้กระทรวงศึกษาธิการ พิจารณาขอความร่วมมือจากสถาบันการศึกษา ให้ความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และความรู้เกี่ยวกับสิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง ความเป็นอยู่ส่วนตัว บรรจุเป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรของสถาบันการศึกษาด้วย

๔. ให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งจัดทำสรุปผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ไว้ในรายงานประจำปีของหน่วยงานด้วย

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๒

๑. ให้หน่วยงานของรัฐทุกระดับถือเป็นนโยบายสำคัญที่ต้องดูแลและกำกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะการปฏิบัติตามตัวชี้วัด “ระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร” ให้มีการปฏิบัติให้ครบถ้วนถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนด โดยเคร่งครัด เพื่อให้ประชาชนสามารถใช้สิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วมากขึ้น

๒. การห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐฟ้องคดีปกครองเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีคำวินิจฉัยให้หน่วยงานเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ขอทราบ และต้องดำเนินการตามคำวินิจฉัยภายใน ๗ วัน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๒ โดยเคร่งครัด หากเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ปฏิบัติตามโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการพิจารณาลงโทษทางวินัยทุกกรณี

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๓

๑. รับทราบผลการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ และเป้าหมายการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ตามที่รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย) ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเสนอ

๒. ในส่วนของข้อเสนอเชิงนโยบาย ให้รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย) ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ รับไปพิจารณาทบทวนในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอีกครั้งหนึ่ง โดยให้นำความเห็นและข้อสังเกตของสำนักงาน ก.พ. และสำนักงาน ก.พ.ร. ไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

/ครั้งที่ ๑๒...

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๔

๑. มอบหมายให้รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย) และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายอรรถ จี ฉ่ำมไพบูลย์) พิจารณาทบทวนอุปสรรคและปัญหาในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ว่าสมควรจะต้องดำเนินการปรับปรุงพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ หรือไม่ และอย่างไร

๒. ในเรื่องดัชนีชี้วัดความโปร่งใสที่กำหนดภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มอบหมายให้กระทรวงการคลัง สำนักงานงบประมาณ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รับไปประกอบการพิจารณาเพื่อทบทวนและปรับปรุงตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้อง เพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อนหรือไม่สอดคล้องด้วย

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔

๑. รับทราบรายงานผลการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓

๒. ให้ความเห็นชอบให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติในเรื่องการนำข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ และ มาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงาน

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๕

ให้ความเห็นชอบข้อเสนอเชิงนโยบายในการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติในเรื่องการรายงานผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ผ่านเว็บไซต์

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๕

ให้ความเห็นชอบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง ดังนี้

๑. เห็นชอบให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีร่วมมือกับสำนักงาน ก.พ. ในการจัดหลักสูตรอบรมเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ผ่านระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงาน ก.พ. โดยให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานให้ความร่วมมือในการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดทุกคนเข้าอบรมเสริมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ผ่านระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงาน ก.พ. อย่างต่อเนื่อง โดยควรทำเป็นตัวชี้วัดส่วนบุคคลด้วย

๒. กำหนดให้ทุกกระทรวง กรม จังหวัด และส่วนท้องถิ่น จัดหลักสูตรเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือสอดแทรกวิชาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ในหลักสูตรที่จัดอยู่แล้วของแต่ละหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง

/๒.กำหนดให้...

ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้มติดคณะรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้น เป็นไปอย่างเหมาะสม จึงควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจตัดสินใจที่จะเลือกจัดทำหลักสูตร เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือสอดแทรกวิชาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ ดังกล่าวในหลักสูตรที่จัดอยู่แล้ว หรือเลือกที่จะดำเนินการอื่นที่เหมาะสมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ ในการเพิ่มองค์ความรู้แก่เจ้าหน้าที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ทั้งนี้ เพื่อให้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอิสระในการบริหารงบประมาณและแนวทางในการให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ได้ฝึกอบรมอันจะสอดคล้องกับมาตรา ๒๘๑ และมาตรา ๒๘๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ อีกด้วย และให้กระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) กำกับดูแล

มติดคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕

๑. รับทราบรายงานผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ และเห็นชอบแผน ยุทธศาสตร์ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘ ตามที่ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเสนอ ส่วนงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามแผน ยุทธศาสตร์ดังกล่าว ให้เป็นไปตามความเห็นของสำนักงบประมาณ และให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร ของราชการรับความเห็นของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และสำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการด้วย

๒. มอบหมายให้รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นางนลินี ทวีสิน) เป็นเจ้าภาพหลัก ในการประสานความร่วมมือและบูรณาการการทำงานร่วมกับกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การ เชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารพื้นฐานของหน่วยงานต่าง ๆ มีความเป็นเอกภาพและสามารถนำไปใช้งานได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

มติดคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๕

๑. เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. .... ที่สำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว ตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ และให้ส่งคณะกรรมการ ประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ก่อนนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

๒. มอบหมายให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีรับความเห็นของสำนักงาน ก.พ. ไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

๓. มอบหมายให้สำนักงาน ก.พ. รับไป พิจารณาทบทวนโครงสร้างของสำนักงานคณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยให้นำความเห็นของสำนักงาน ก.พ. ไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วนำเสนอ คณะรัฐมนตรีต่อไป

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
PROVINCIAL ELECTRICITY AUTHORITY

91

บันทึก

วันที่ 31 มี.ค. 2553
เลขที่ 1309

1469
วันที่ 24 มี.ค. 2553

ผวก.
เลขที่ 3609
วันที่ 13 มี.ค. 1459

รณก. (ท) / ประธานคณะกรรมการพิจารณา

จาก กปส. / เลขานุการ ถึง ดำเนินการด้านข้อมูลข่าวสารของ กฟภ.
เลขที่ กปส.(ท) 528 / 2553 วันที่ 24 มี.ค. 2553
เรื่อง ขออนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาดำเนินการด้านข้อมูลข่าวสารของ กฟภ.
อ้างถึง

เรียน รณก.(ท) ประธานคณะกรรมการฯ ผ่าน อ.ปส.

24 มี.ค. 2553

1. เรื่องเดิม

ตามคำสั่ง กฟภ. ที่ พ.ท(ก) 95/2548 ลง วันที่ 15 พ.ย.2548 แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณา
ดำเนินการด้านข้อมูลข่าวสารของ กฟภ. โดยมี รณก.(ท) เป็นประธานคณะกรรมการ และ กปส. เป็น
กรรมการและเลขานุการ (เอกสารแนบ 1)

2. ข้อเท็จจริง

2.1 กฟภ. มีคำสั่ง ที่ พ.ท(ท) 14/2552 เรื่องปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานของการไฟฟ้า
ส่วนภูมิภาค ให้โอนย้ายฝ่ายประชาสัมพันธ์และหน่วยงานในสังกัด จากสายงานพัฒนาองค์กร มา สังกัด
สายงานกิจการสังคมและสิ่งแวดล้อม (เอกสารแนบ 2)

2.2 กสอ. ผปส. ตามภาระหน้าที่จะเป็นผู้รับผิดชอบดูแลงานศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารของ
กฟภ. (หรับ.ข้อมูลข่าวสาร) (เอกสารแนบ 3)

3. ข้อพิจารณา

เนื่องจาก กฟภ. มีการปรับโครงสร้างใหม่ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
และสอดคล้องกับความรับผิดชอบในสายงาน จึงเห็นควรยกเลิกคำสั่ง กฟภ. ที่ พ.ท(ก) 95/2548 ลง
วันที่ 15 พ.ย.2548 และแต่งตั้งคณะกรรมการฯ ชุดใหม่ โดยมี รณก.(ส) เป็นประธานคณะกรรมการ และ
กสอ. เป็นกรรมการและเลขานุการ

จึงเรียนเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบโปรดนำเสนอ ผวก. ลงนาม ในคำสั่งแต่งตั้งคณะ
กรรมการชุดใหม่ (ตามเอกสารแนบ) ต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

เรียน ผวก.

เพื่อโปรดพิจารณาออกหนังสือและ
ลงนามในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ
พิจารณาดำเนินการด้านข้อมูลข่าวสาร
ของ กฟภ. ตามคำสั่งฯ ที่ได้มอบ
มา พร้อมนี้

ผวก. - อ.อ.อ.อ.อ.อ.

นางจุฑาพรรณ แก้ววัฒนะบรร

อก.ปส.

กรรมการและเลขานุการ

ผวก. (ส)

ผวก. (ท)

รณก.(ท)

ผวก.
23 มี.ค. 2553

คำสั่งการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

ที่ พ.ก) 413 /2553

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาคำเนิการด้านข้อมูลข่าวสารของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

ตามคำสั่ง กฟภ. ที่ พ.ก) 95/2548 ตั้ง ณ วันที่ 15 พ.ย.2548 แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณา
คำเนิการด้านข้อมูลข่าวสารของ กฟภ. โดยมี รศก. (พ) เป็นประธานคณะกรรมการฯ แต่เนื่องจาก กฟภ.
มีการปรับโครงสร้างใหม่ เพื่อให้การพิจารณาคำเนิการด้านข้อมูลข่าวสารของ กฟภ. เป็นไปอย่างมี
ประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับควมรับผิดชอบในสายงาน

ดังนั้น จึงขอยกเลิกคำสั่ง กฟภ. ที่ พ.ก) 95/2548 ตั้ง ณ วันที่ 15 พ.ย.2548 และแต่งตั้ง
คณะกรรมการพิจารณาคำเนิการด้านข้อมูลข่าวสารของ กฟภ. ชุดใหม่ ประกอบด้วย

1. รองผู้ว่าการกิจการสังคมและสิ่งแวดล้อม	ประธานคณะกรรมการ
2. ผู้ช่วยผู้ว่าการอำนวยการ	รองประธานคณะกรรมการ
3. ผู้อำนวยการสำนักผู้ว่าการ	กรรมการ
4. ผู้อำนวยการฝ่ายจัดหา	กรรมการ
5. ผู้อำนวยการฝ่ายสารสนเทศ	กรรมการ
6. ผู้อำนวยการฝ่ายทรัพยากรบุคคล	กรรมการ
7. ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย	กรรมการ
8. ผู้อำนวยการฝ่ายธุรการ	กรรมการ
9. ผู้อำนวยการฝ่ายประชาสัมพันธ์	กรรมการ
10. ผู้อำนวยการกองประชาสัมพันธ์	กรรมการ
11. ผู้อำนวยการกองสื่อสารองค์กร	กรรมการและเลขานุการ

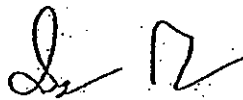
โดยให้คณะกรรมการฯ ดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

1. พิจารณาส่งข้อมูลลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา ตามที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของ
ราชการ พ.ศ. 2540 กำหนด
2. พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
ต่อสาธารณชน
3. พิจารณากำหนดอำนาจหน้าที่ของศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคทั้ง
ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

4. พิจารณากลับกรองเรื่องทำการ ไฟฟ้าส่วนภูมิภาคต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ พ.ศ.2540
5. เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมให้ข้อมูลเพิ่มเติมในการประชุมได้
6. ตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน หรืออื่นๆ ได้ตามที่เห็นสมควร
7. การดำเนินการต่างๆ เมื่อดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้นำเสนอผู้ว่าการเพื่อพิจารณาให้ความ
เห็นชอบและสั่งการต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ตั้ง ณ วันที่ 29 มิถุนายน 2553

(นายณรงค์ศักดิ์ กำนันเทศ)

ผู้ว่าการ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
PROVINCIAL ELECTRICITY AUTHORITY

ประธานคณะกรรมการพิจารณาแผนงาน

จาก ด้านข้อมูลข่าวสารของ กฟภ. / สรภ. (ส) ถึง ผวก.
เลขที่ สรภ. (ส) ๒๕๕๕ วันที่ ๑๓ พ.ย. ๒๕๕๕
เรื่อง ขออนุมัติปรับปรุงวิธีการจัดเก็บเอกสาร พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสาร
อ้างอิง

เรียน ผวก.

๑. เรื่องเดิม

ตามอนุมัติ ผวก. ลว. ๓๐ ก.ย. ๒๕๕๔ ปรับปรุงหมวดการจัดเก็บเอกสาร โดยการจัดทำครุฑ
หรือบัญชีเรื่องแบ่งหมวดหมู่ตามลักษณะงาน ประกอบด้วย

- หมวดที่ ๑ การเงิน งบประมาณ
- หมวดที่ ๒ ขอบังคับ ระเบียบ คำสั่ง
- หมวดที่ ๓ โต้ตอบ
- หมวดที่ ๔ บริหารทั่วไป
- หมวดที่ ๕ บริหารบุคคล
- หมวดที่ ๖ เบ็ดเตล็ด
- หมวดที่ ๗ ประชุม
- หมวดที่ ๘ พยานหลักฐาน บรรยาย
- หมวดที่ ๙ ที่สั ตู กรรม การ และ สิ่ง ก่อ สร้าง
- หมวดที่ ๑๐ สถิติ รายงาน
- หมวดที่ ๑๑ โครงสร้าง แผนงาน วิธี

๒. ข้อเท็จจริง

การที่หน่วยงานใดได้คัดเลือกให้ กฟภ. เข้าร่วมโครงการพัฒนาหน่วยงานต้นแบบในการจัดตั้งศูนย์
ข้อมูลข่าวสารของราชการให้เป็นหน่วยงานต้นแบบในระดับกระทรวง (หนึ่งกระทรวง หนึ่งหน่วยงานต้นแบบ)
จึงสมควรให้มีการปรับปรุงวิธีการจัดเก็บเอกสารสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้เคยทางมาตรวจให้คะแนน
ศูนย์ฯ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ กฟภ. อยู่ลำดับสูงใหญ่ กฟภ. เมื่อวันที่ ๒๕ เม.ย. ๒๕๕๕ และ กฟภ. ๑ เมื่อ
วันที่ ๕ ก.ย. ๒๕๕๕ ได้ ๒๕๕๕ และได้ให้คำแนะนำในการปรับปรุงศูนย์ฯ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของ กฟภ.
ในส่วนกลางได้ดำเนินการได้เป็นอย่างดีเป็นหน่วยงานที่ดีและสอดคล้องกับมาตรฐานการตรวจประเมิน
การเป็นหน่วยงานต้นแบบกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ โดยจัดระบบข้อมูลข่าวสาร ณ ศูนย์ฯ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของ กฟภ.
ตามหมวดหมู่ที่จัดอยู่ไม่ตรงกับหมวด ๕ ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังนี้

มาตรา ๗

- (๑) โครงสร้างและภารกิจองค์กรในการดำเนินงาน
- (๒) สรุปอำนาจหน้าที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน
- (๓) สถานการณ์ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ
- (๔) กฎ ระเบียบ วรรคเนตร ขอบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผน นโยบายหรือการ
ตีความ หนังสือ หมายเหตุให้ขึ้นโดยมีสภาหอการค้า เพื่อไม่ให้ผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง
- (๕) ข้อมูลข่าวสารอันตามที่คณะกรรมการกำหนด

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

- ๖ -

มาตรา ๙

(๑) ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน รวมทั้งความเห็นแย้งและคำสั่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว

(๒) นโยบายหรือการตีความที่ไม่เข้าข่ายต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาตามมาตรา ๗ (๔)

(๓) แผนงาน โครงการและงบประมาณรายจ่ายประจำปีของปีที่กำลังดำเนินการ

(๔) คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีผลกระทบถึงสิทธิหน้าที่ของเอกชน

(๕) สิ่งพิมพ์ที่ได้มีการอ้างอิงถึงตามมาตรา ๗-วรรคสอง

(๖) สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอนหรือสัญญาร่วมทุนกับเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะ

(๗) มติคณะรัฐมนตรีหรือมติคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมายหรือโดยมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ให้ระบุรายชื่อรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริงหรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการพิจารณาไว้ด้วย

(๘) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

๓. ข้อพิจารณาและข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของ กฟภ. เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงเห็นควรขออนุมัติ ดังนี้

๓.๑. ปรับปรุงหมวดการจัดเก็บเอกสาร ณ ศูนย์ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของ กฟภ. โดยการจัดทำกรรมวิธีหรือบัญชีเรื่องแบ่งหมวดหมู่ตามมาตรา ๗ และ มาตรา ๙ ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อให้การจัดเก็บเอกสารของหน่วยงาน ให้จัดทำกรรมวิธีหรือบัญชีเรื่องแบ่งหมวดหมู่ตามลักษณะงาน ๑๑ หมวดตามข้อ ๑ ดังเดิม

๓.๒. แจ้งเวียนความหมายและสัญลักษณ์ของ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสาร กฟภ. ในสังกัด กฟภ. ทุกแห่งถือเป็นแนวทางปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

จึงเรียนขอเพื่อโปรดพิจารณา และขออนุญาตไปรื้อถอนมติตามข้อ ๓.๑ - ๓.๒ คือไปด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

(นายอัครวิทย์ศักดิ์รัตนกุล)

รณ.(๓)

โปรดส่งคณะกรรมการพิจารณาและดำเนินการด้านข้อมูลข่าวสารของ กฟภ.

เรียน ออ.ปส.

อนุมัติ/ลงนามเสนอ

๓๐ ๐๑ ๒๕๕๖

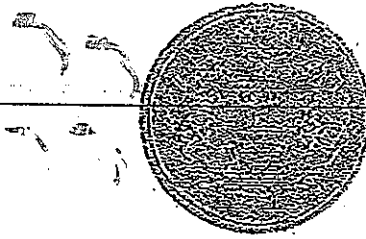
(นายบัญชา คำจินดา)
รณ.(๖) รักษาการแทน ผวภ.

๒ ๒.๕. ๒๕๕๖

อ.ปส. ค (๑)

รณ.

๓๐.๑๐.

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)

เรื่อง การเป็นเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงาน
ของรัฐบาลระดับกระทรวง ให้เป็นหน่วยงานต้นแบบในการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร
ของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ระหว่าง

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

กับ

กระทรวงมหาดไทย

บันทึกข้อตกลงฉบับนี้ทำขึ้น ณ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล เขตดุสิต
กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ ระหว่างสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดย นายธีรภัทร สันติเมทนีดล
รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งต่อไปในบันทึก
ข้อตกลงนี้เรียกว่า “สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี” ฝ่ายหนึ่ง กับ กระทรวงมหาดไทย ตั้งอยู่ที่
ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐ โดย นายนิรวัชช ปุณณกัณต์ ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย
ปฏิบัติราชการแทน ปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้มีอำนาจลงนามผูกพันแทนกระทรวงมหาดไทย
ซึ่งต่อไปในบันทึกข้อตกลงฉบับนี้จะเรียกว่า “กระทรวงมหาดไทย” อีกฝ่ายหนึ่ง ทั้งสองฝ่ายได้ร่วมกัน
จัดทำบันทึกข้อตกลงดังต่อไปนี้

๑. ความมุ่งหมาย

บันทึกข้อตกลงนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์และแบบแผนแห่งความร่วมมือในการเป็น
เครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐบาลระดับกระทรวงให้เป็น
หน่วยงานต้นแบบในการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๕ ระหว่าง สำนักงานปลัดสำนัก
นายกรัฐมนตรี กับกระทรวงมหาดไทย โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้หน่วยงานในกระทรวงมหาดไทย
ที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นหน่วยงานต้นแบบในการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการระดับกระทรวง
ตามโครงการพัฒนาหน่วยงานต้นแบบในการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ ให้เป็นหน่วยงาน
ต้นแบบในส่วนกลางระดับกระทรวง (หนึ่งกระทรวง หนึ่งหน่วยงานต้นแบบ) และในส่วนภูมิภาค
ระดับจังหวัด (หนึ่งจังหวัด หนึ่งหน่วยงานต้นแบบ) เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ

ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของหน่วยงานภาครัฐอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งจัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้ขยายผลเพื่อพัฒนาศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการในหน่วยงานของรัฐภายในกระทรวงทุกหน่วยงาน เพื่อให้เป็นหน่วยงานต้นแบบในการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ในภาพรวมต่อไป อันจะส่งผลให้การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของหน่วยงานภาครัฐเห็นผลเป็นรูปธรรมชัดเจนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น และประชาชนได้รับความสะดวกและรวดเร็วในการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งจะส่งผลดีต่อภาพลักษณ์ของรัฐบาลด้านความโปร่งใสในภาพรวมต่อไป

๒. ขอบเขตการดำเนินงาน

๒.๑ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จะรับผิดชอบในการดำเนินการ ดังนี้

๒.๑.๑ กราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อขออนุญาตสลักนามนายกรัฐมนตรีในโล่รางวัลของนายกรัฐมนตรี เพื่อมอบให้กับหน่วยงานของรัฐที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นหน่วยงานต้นแบบในการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๒.๑.๒ จัดสัมมนาทางวิชาการเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประจำปี ๒๕๕๖ ที่ทำเนียบรัฐบาล โดยกราบทูลเชิญนายกรัฐมนตรีเป็นประธานเปิดการสัมมนาดังกล่าว และเรียนเชิญปลัดกระทรวงหรืออธิบดีหรือผู้แทนเข้ารับโล่รางวัลจากนายกรัฐมนตรีเพื่อมอบให้กับหน่วยงานต้นแบบในการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๒.๑.๓ จัดส่งคู่มือเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อใช้เป็นคู่มือในการดำเนินการ

๒.๑.๔ สนับสนุนสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อย่างต่อเนื่อง โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะเป็นที่ปรึกษาให้กับหน่วยงานต้นแบบดังกล่าว

๒.๑.๕ จัดประชุมสัมมนาประจำปีให้กับหน่วยงานต้นแบบในการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการระดับกระทรวงทุกกระทรวง อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง เพื่อพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง

๒.๑.๖ ออกตรวจและติดตามเพื่อประเมินผลการดำเนินการของหน่วยงานต้นแบบในการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๒.๑.๗ สรุปผลการดำเนินการตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) การเป็น
เครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐเสนอต่อคณะกรรมการ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ

๒.๒ กระทรวงมหาดไทย มีหน้าที่กำกับดูแล ดังนี้

๒.๒.๑ มอบหมายให้หน่วยงานต้นแบบในการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ
ระดับกระทรวง ติดตามประเมินผลการดำเนินการในการพัฒนาการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของ
หน่วยงานรัฐภายในกระทรวง เพื่อให้เป็นหน่วยงานต้นแบบในการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของ
ราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ อย่างต่อเนื่อง และให้รายงาน
ผลการดำเนินการพัฒนาดังกล่าวส่งให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงาน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทุก ๓ เดือน เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการรับทราบ
ในลำดับต่อไป

๒.๒.๒ สนับสนุนงบประมาณให้กับหน่วยงานต้นแบบในการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร
ของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ในลำดับต้น เพื่อเป็นเครื่องมือ
ในการดำเนินการตามแผนงาน/โครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงาน
ของรัฐทุกหน่วยงานในกระทรวง

๒.๒.๓ มอบหมายให้หน่วยงานต้นแบบในการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ
ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นหน่วยงานที่ศึกษาดูงาน และเป็น
ที่ปรึกษาให้กับหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการของทุกหน่วย
ในกระทรวงมีการพัฒนาไปในแนวทางเดียวกับหน่วยงานต้นแบบในการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร
ของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ (หน่วยงานต้นแบบ
ในการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการประจำกระทรวง เปรียบเสมือนเครือข่ายของสำนักงาน
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยมีสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นที่ปรึกษาในภาพรวม)

๒.๒.๔ หน่วยงานในกระทรวงที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นหน่วยงานต้นแบบในการ
จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการระดับกระทรวง ต้องดำเนินการตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ
(MOU) การเป็นเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐอย่าง
ต่อเนื่อง เป็นเวลา ๓ ปี (ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘)

๒.๒.๕ หน่วยงานในกระทรวงที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นหน่วยงานต้นแบบในการ
จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการระดับกระทรวง ต้องจัดประชุมสัมมนาหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ
และเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานทุกหน่วยในกระทรวง
เพื่อสร้างความเข้าใจในแนวทางการดำเนินการพัฒนาศูนย์ข้อมูลข่าวสารของแต่ละหน่วยงาน ให้เป็นไป
ในแนวทางเดียวกับของหน่วยงานต้นแบบในการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการตาม
พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร

ของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จะให้ความร่วมมือในการส่งเจ้าหน้าที่มาเป็นวิทยากรบรรยาย

๒.๒.๖ หน่วยงานในกระทรวงที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นหน่วยงานต้นแบบในการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการระดับกระทรวง ต้องกำหนดมาตรการสร้างแรงจูงใจให้กับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบหน่วยงานต้นแบบในการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เช่น ให้โอกาสในการได้รับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ จากผู้บริหารในลำดับต้น เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้กับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบหน่วยงานต้นแบบในการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ

๓. ผู้ประสานงานทั้งสองหน่วยงาน

เพื่อให้การปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงานทั้งสองเกิดความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ จึงได้มอบหมายผู้ประสานงานระหว่างหน่วยงาน ดังนี้

๓.๑ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ให้ผู้อำนวยการส่วนนโยบายและวิเคราะห์สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ หรือผู้แทน เป็นผู้ประสานงาน

๓.๒ ให้กระทรวงมหาดไทยส่งผู้แทนเป็นผู้ประสานงานหนึ่งคน

โดยมีเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทั้งสองฝ่ายร่วมเป็นคณะกรรมการ พร้อมทั้งให้แต่ละฝ่ายรายงานผลการปฏิบัติให้ผู้บังคับบัญชาของฝ่ายตนได้ทราบเป็นระยะ ๆ ต่อไป

๔. การลงนามและบันทึกข้อตกลงบังคับใช้

บันทึกข้อตกลงฉบับนี้ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ได้มีการลงนามในบันทึกข้อตกลงเป็นต้นไป จนกว่าจะเสร็จสิ้นโครงการหรือจนกว่าจะมีการบอกเลิกข้อตกลง โดยการบอกเลิกข้อตกลงต้องกระทำด้วยการแจ้งบอกเลิกให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

การแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อตกลงตามบันทึกข้อตกลงนี้ จะทำได้ก็ต่อเมื่อสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และกระทรวงมหาดไทย ยินยอมเห็นชอบด้วยกันและร่วมกันจัดทำเป็นเอกสารแนบท้ายบันทึกข้อตกลงเป็นลายลักษณ์อักษร และหากมีปัญหาข้อขัดข้องใด ๆ เกิดขึ้นเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน หรือหลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้โดยข้อตกลงนี้ทั้งสองฝ่ายจะร่วมกันพิจารณาดำเนินการแก้ไขต่อไป

บันทึกข้อตกลงนี้ ทำขึ้นเป็นสองฉบับมีข้อความถูกต้องตรงกันทุกประการ ผู้มีอำนาจลงนามของทั้งสองฝ่ายได้อ่านและเข้าใจข้อความในบันทึกข้อตกลงเป็นอย่างดีแล้ว เห็นว่าถูกต้องตรงตามความประสงค์ จึงได้ลงนามไว้เป็นสำคัญต่อหน้าประธานในพิธีและพยาน และเก็บรักษาไว้ฝ่ายละหนึ่งฉบับ

บันทึกข้อตกลงฉบับนี้ให้ถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ ๒๔ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นต้นไป

การลงนามในบันทึกข้อตกลง

ประธานในพิธี

นางนลินี ทวีสิน

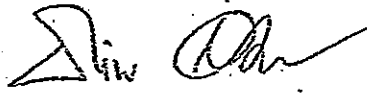
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

กระทรวงมหาดไทย

ลงชื่อ

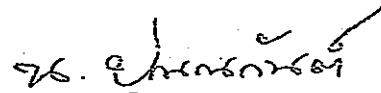
(นายธีรภัทร สันติเมทนีดล)

ตำแหน่ง รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ลงชื่อ

(นายนิรวัช ปุณณกันต์)

ตำแหน่ง ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย

ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ลงชื่อ

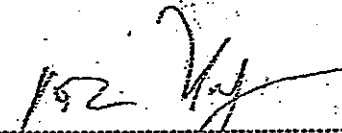

(นายธีรภัทร สันติเมทนีดล)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ

ข้อมูลข่าวสารของราชการ

ลงชื่อ

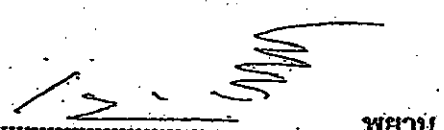

(นายเอกวัฒน์ ไพบุลย์วรชาติ)

ตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้ว่าการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

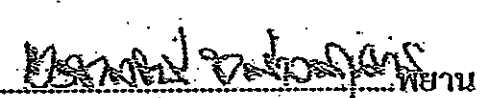
ลงชื่อ

(นายเยี่ยมศักดิ์ คุ่มอินทร์)

ตำแหน่ง นิติกรชำนาญการพิเศษ

ลงชื่อ

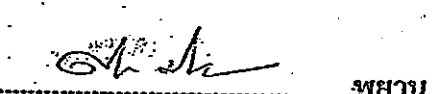
(นางจงกลณี กล่าวสุนทร)

ตำแหน่ง นักบริหารงานทั่วไประดับ ๑๐ (๑)

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต ๑

(ภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่)

ลงชื่อ

(นางศิริกุล ปัญญาดี)

ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

ชำนาญการพิเศษ

ลงชื่อ

(นางสาวพัชรณีย์ เย็นมั่งคั่ง)

ตำแหน่ง หัวหน้าแผนกระบบฐานข้อมูล

กองสื่อสารองค์กร ฝ่ายประชาสัมพันธ์

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

ภาคผนวก.

ใบคำร้องขอคืนคว่ำข้อมูลข่าวสารของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อ.....นามสกุล.....อาชีพ.....

ที่อยู่.....โทรศัพท์.....

มีความประสงค์ขอคืนคว่ำข้อมูล (ระบุชื่อเรื่อง / หน่วยงาน)

- 1) .....
- 2) .....
- 3) .....
- 4) .....
- 5) .....

วัตถุประสงค์ของการคืนคว่ำข้อมูล .....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....(ผู้ขอ)
(.....)

ความเห็นเจ้าหน้าที่ของศูนย์บริการข้อมูลข่าวสาร

ความเห็นหน่วยงานเจ้าของเรื่อง

เรียน.....

[ ] อนุญาตตรวจค้น

เนื่องจาก เอกสารสิ่งพิมพ์หรือข้อมูลข่าวสาร

[ ] ไม่อนุญาตเพราะ.....

ดังกล่าว ไม่ได้จัดเก็บไว้ที่ศูนย์บริการข้อมูลข่าวสาร

[ ] อนุญาตให้ถ่ายเอกสาร

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ลงชื่อ.....

ลงชื่อ.....

ตำแหน่ง.....

ตำแหน่ง.....

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
PROVINCIAL ELECTRICITY AUTHORITY

แบบสอบถามสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการทางเว็บไซต์ ศูนย์ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

วัตถุประสงค์ แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการ ศูนย์ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และนำผลการประเมินไปพัฒนาปรับปรุงแก้ไขงานให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

แบบสอบถามมี 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้รับบริการ (โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริง)

1. เพศ ☐ หญิง ☐ ชาย
2. อายุ ☐ ต่ำกว่า 20 ปี ☐ 20-30 ปี ☐ 31-40 ปี ☐ 41-50 ปี ☐ 51 ปีขึ้นไป
3. วุฒิการศึกษา ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก
4. ประเภทผู้รับบริการ ☐ นักเรียน/นักศึกษา ☐ ราชการ/รัฐวิสาหกิจ ☐ รับจ้าง
☐ พนักงานบริษัท ☐ เจ้าของกิจการ ☐ อื่นๆ _____

ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ (โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของท่าน)

5. ท่านมีความพึงพอใจในการให้บริการของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ในด้านต่างๆ มากน้อยเพียงใด

ระดับความพึงพอใจ 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย และ 1 = น้อยที่สุด

ด้าน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. ด้านกระบวนการ/ขั้นตอนการให้บริการ ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต					
1.1 การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร					
1.2 การ Down Load ข้อมูลจาก Web Site มาใช้งาน					
1.3 เนื้อหาที่น่าสนใจใน Web Site					
1.4 การเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูล ตลอดจนการสืบค้น					
ข้อมูลผ่านไปยังเครือข่ายต่าง ๆ					
1.5 การให้บริการต่าง ๆ ใน Web Site					

ด้าน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก					
2.1 ระบบอินเทอร์เน็ต					
2.2 การจัดเรียง Web Site					
3. ด้านคุณภาพการบริการโดยรวม					
3.1 การบริการข้อมูล					
3.2 ความคุ้มค่า และประโยชน์ที่ได้รับ					
3.3 ความพึงพอใจโดยรวมที่ได้รับจาก Web Site					
ความพึงพอใจต่อศูนย์ข้อมูลข่าวสารราชการโดยรวม					

ตอนที่ 3 ท่านต้องการให้มีการนำข้อมูลข่าวสารราชการใดบ้างมาเพิ่มเติม

1. _____
2. _____
3. _____

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่นๆ _____

ขอความร่วมมือผู้เข้าใช้บริการศูนย์ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารราชการให้ทำส่วนภูมิภาคการ Website
กรรณตอบแบบสำรวจความพึงพอใจและส่งกลับทางโทรสาร 0-2590-9556

- ด้วยความขอบคุณ -

ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
ในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕. (๑ ตุลาคม ๒๕๕๕. - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕.)

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงานรัฐที่รายงาน

๑. ชื่อหน่วยงานรัฐที่รายงาน .....
๒. ส่วนงานที่รับผิดชอบดูแลงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของหน่วยงาน

☐ กองนิติการ	☐ ฝ่ายประชาสัมพันธ์
☐ กองกลาง	☐ ฝ่ายวิเคราะห์นโยบายและแผน
☐ กองการเจ้าหน้าที่	☐ อื่นๆ (ระบุ) .....
๓. เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ (โปรดระบุชื่อ/โทรศัพท์/โทรสาร ในการติดต่อ)

ชื่อเจ้าหน้าที่ ..... ตำแหน่ง .....

โทรศัพท์ ..... โทรสาร .....

ชื่อเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลศูนย์ข้อมูลข่าวสารประจำหน่วยงาน ..... ตำแหน่ง .....

โทรศัพท์ ..... โทรสาร .....
๔. การแต่งตั้งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการของหน่วยงาน ☐ มี ☐ ไม่มี
๕. Web Site ของหน่วยงาน

☐ มี คือ ..... ☐ ไม่มี

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลผลการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๑. การปฏิบัติตามมาตรา ๗

- ๑.๑ การส่งข้อมูลตามมาตรา ๗ (๑) (๒) และ (๓) ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

☐ ดำเนินการแล้ว (ระบุเล่ม/ตอน/วันเดือนปี ที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา) .....

☐ อยู่ระหว่างดำเนินการ โดย ☐ เตรียมจัดทำข้อมูลซึ่งคาดว่าจะเสร็จภายใน .....

☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ

๑.๒ การจัดข้อมูลตามมาตรา ๗ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ไว้เผยแพร่ ณ หน่วยงาน

- ☐ ดำเนินการแล้ว โดย
- ☐ จัดทำเป็นแฟ้มจำแนกข้อมูลตามมาตรา ๗ (๑) (๒) (๓) และ (๔)
- ☐ จัดทำเป็นแฟ้มข้อมูลรวมตามมาตรา ๗ ☐ อื่นๆ .....
- ☐ อยู่ระหว่างดำเนินการ คาดว่าจะเสร็จภายใน .....
- ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ เนื่องจาก .....

๒. การปฏิบัติตามมาตรา ๕

๒.๑ การจัดสถานที่ให้ประชาชนเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสาร

☐ ดำเนินการแล้ว โดย

☐ จัดศูนย์ตรวจดูข้อมูลข่าวสารไว้โดยเฉพาะ (ระบุสถานที่) .....

☐ จัดรวมไว้กับมุมหนึ่งของ (ระบุสถานที่) .....

☐ อยู่ระหว่างดำเนินการ คาดว่าจะแล้วเสร็จภายใน

☐ ๑-๒ เดือน ☐ ๓-๔ เดือน ☐ อื่นๆ โปรดระบุ .....

☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ เนื่องจาก .....

๒.๒ การจัดทำบัญชีรายการหรือดัชนีรายการข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในศูนย์ตรวจดูข้อมูลข่าวสาร

☐ ดำเนินการเรียบร้อยแล้วเมื่อ .....

☐ อยู่ระหว่างดำเนินการ คาดว่าจะแล้วเสร็จภายใน .....

☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ เนื่องจาก .....

๒.๓ การจัดให้มีข้อมูลตามมาตรา ๕ ไว้ให้ประชาชนสามารถตรวจดูได้โดยสะดวก

☐ ดำเนินการแล้วซึ่ง

☐ มีข้อมูลครบถ้วน

☐ จัดทำเป็นแฟ้มจำแนกข้อมูล โดยแบ่งข้อมูลเป็นแต่ละแฟ้ม/กลุ่ม
ตามแต่ละวงเล็บของมาตรา ๕

☐ จัดทำในรูปแบบอื่นๆ (ระบุ) .....

☐ มีข้อมูลไม่ครบถ้วน

☐ อยู่ระหว่างดำเนินการ คาดว่าจะแล้วเสร็จภายใน .....

☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ เนื่องจาก .....

๒.๔ การจัดเตรียมข้อมูลแสดงไว้ ณ ศูนย์ข้อมูลฯ ตามประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ มาตรา ๕(๔)

ก. ประกาศประกวดราคาสอบราคา ☐ มีแสดงไว้ ☐ ไม่มี

ข. ผลการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้าง ☐ มีแสดงไว้ ☐ ไม่มี

๒.๕ ผลการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้างตามแบบ สขร. ใน Web Site ของหน่วยงาน

☐ ดำเนินการแล้ว

☐ ถูกต้องตามแบบ สขร.๑

☐ มีข้อมูลย้อนหลัง

☐ ปรากฏในหน้าแรกของเว็บไซต์

☐ ยังไม่ดำเนินการ เนื่องจาก .....

๒.๖ การให้บริการข้อมูลแก่ประชาชน

- ☐ สถิติประชาชนผู้มาใช้บริการที่ห้องข้อมูลข่าวสารในรอบ ๑ ปี จำนวน ..... ราย
- ☐ ไม่ได้เก็บบันทึกข้อมูล

๓. การปฏิบัติตามมาตรา ๑๑

๓.๑ ☐ ในรอบ ๑ ปี มีผู้มาใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสารหรือขอข่าวสารเฉพาะรายที่มีได้
จัดเตรียมไว้ที่ศูนย์ตรวจดูข้อมูลข่าวสาร จำนวน ..... ราย

☐ ไม่ได้เก็บบันทึกข้อมูล

๓.๒ สถิติการให้บริการข้อมูลข่าวสารผ่านระบบอื่นๆ ในรอบ ๑ ปีงบประมาณ (ประมาณการ)

- ☐ โทรศัพท์ ..... ราย
- ☐ โทรสาร ..... ราย
- ☐ E-mail ..... ราย
- ☐ อื่นๆ ..... (ระบุ) ..... ราย
- ☐ ไม่ได้เก็บบันทึกข้อมูล

๔. การใช้ดุลยพินิจตามมาตรา ๑๕

การปฏิบัติในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕

☐ ในรอบปีที่ผ่านมาหน่วยงานได้มีการปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕
จำนวน ..... ราย

โปรกระบุรายชื่อข้อมูลข่าวสารที่มีการปฏิเสธการเปิดเผย

๑. ....

๒. ....

๓. ....

☐ ไม่มีการปฏิเสธ

๕. การปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ (๓) เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

การจัดให้มีการพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๓ (๓)

☐ * ดำเนินการแล้ว .....

(ระบุเล่ม/ตอน/วันเดือนปี ที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา)

☐ อยู่ระหว่างดำเนินการ โดย .....

คาดว่าจะแล้วเสร็จภายใน .....

☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ เนื่องจาก .....

๖. การปฏิบัติตามมาตรา ๒๖ (เอกสารประวัติศาสตร์) ของหน่วยงาน

☐ ดำเนินการแล้ว ☐ ไม่มีเอกสารประวัติศาสตร์

☐ อยู่ระหว่างดำเนินการ โดย .....

คาดว่าจะแล้วเสร็จภายใน .....

๗. ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
(ตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

- ☐ การไม่ให้ความสำคัญของผู้บริหารหน่วยงาน
☐ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติขาดความรู้ความเข้าใจกฎหมาย
☐ ขาดแคลนบุคลากรในการปฏิบัติงาน ☐ ขาดแคลนงบประมาณ
☐ ปัญหาอื่นๆ (ระบุ) .....

๘. แผนการดำเนินงานในอนาคต

(โปรดระบุแผนงาน/โครงการที่จะดำเนินงานต่อไปเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค รวมถึงการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ถ้าไม่มีแผนงาน/โครงการ ให้ระบุว่า "ไม่มี")

- ☐ ไม่มี ☐ มี แผนงาน/โครงการ ได้แก่ .....

๙. ข้อเสนอแนะและความต้องการสนับสนุนของหน่วยงานในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติฯ

๑๐. หน่วยงานท่านเห็นว่าจากผลการบังคับใช้กฎหมายที่ผ่านมาสมควรหรือยังที่ต้องทำการปรับปรุงพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และต้องแก้ไขในประเด็นใดบ้าง

- ☐ ยังไม่ควรรปรับปรุง ☐ ต้องปรับปรุง โดย .....

(.....)

ตำแหน่ง .....

ผู้รายงาน

โทรศัพท์/โทรสาร .....